

Előterjesztés
Hajdúhadház Város Önkormányzata
Polgármesterétől
Képviselő-testületének 2022. november hónap 24. napján tartandó ülésére

Tárgy: Hajdúhadház Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának elfogadása

Illetékes bizottság: Szociális és Családvédelmi Bizottság

Döntési dokumentumok száma: 1 db

Döntési dokumentumok típusa: határozati javaslat

Nyílt ülés

Szavazás módja: egyszerű többség

Névszerinti szavazás: nem

Költségvetést érint: nem

Mellékletek: Hajdúhadház Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiója

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Előzmények:

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a **111/2016. (V.31.) HÖ. számú határozatával** fogadta el **Hajdúhadház Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját.**

II. Irányadó jogszabályok

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 92. § (3) bekezdése alapján **a legalább kétezer lakosú települési önkormányzat** a településen, fővárosban élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében - jogszabályban meghatározottak szerint - **szolgáltatástervezési koncepciót készít.** Amennyiben a települések egyes szociális feladataikat társulás keretében látják el, e szolgáltatások tekintetében a szolgáltatástervezési koncepciót a társulás készíti el.

Az Szt. 92/B. § (1) bekezdés i) pontja szerint a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmény állami fenntartója szolgáltatástervezési koncepciót készít - figyelemmel a 92. § (3) bekezdésére - az általa működtetett szociális szolgáltatások és intézmények vonatkozásában.

A személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 111/A. § (1) bekezdése alapján az Szt. 92. § (3) bekezdése szerinti szolgáltatástervezési koncepció tartalmazza különösen

a) a lakosság szám alakulását, a korösszetételt, a szolgáltatások iránti igényeket,

- b) az ellátási kötelezettség teljesítésének helyzetét, az ütemtervet a szolgáltatások biztosításáról,
- c) a szolgáltatások működtetési, finanszírozási, fejlesztési feladatait, az esetleges együttműködés kereteit,
- d) az egyes ellátotti csoportok, így az idősek, fogyatékos személyek, hajléktalan személyek, pszichiátriai betegek, szenvedélybetegek sajátosságaihoz kapcsolódóan a speciális ellátási formák, szolgáltatások biztosításának szükségességét.

Az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 111/A. § (4) bekezdése szerint a szolgáltatástervezési koncepciót az önkormányzat az elfogadást megelőzően véleményeztetni az intézményvezetőkkel és a nemzetiségi önkormányzattal. A koncepció végleges változatának elfogadása során a kialakított véleményeket az önkormányzat lehetőség szerint figyelembe veszi.

Az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 111/A. § (5) bekezdése szerint a szolgáltatástervezési koncepció tartalmát az önkormányzat, illetve a társulás két évente felülvizsgálja és aktualizálja.

Az Szt. 58/B. § (2) bekezdése alapján **a 2000 fő feletti lakosságszámú települési önkormányzat** vagy társulás, illetve a fővárosi önkormányzat jogszabályban meghatározottak szerint **helyi szociálpolitikai kerekasztalt hoz létre.**

Az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 111/B. §-a alapján:

(1) Az Szt. 58/B. § (2) bekezdése alapján létrehozott **szociálpolitikai kerekasztal tagjai** a helyi önkormányzat, illetve a társulás területén szociális intézményeket működtető fenntartók képviselői, továbbá a helyi rendeletben meghatározott szervezetek képviselői.

(2) A szociálpolitikai kerekasztal évente legalább egy alkalommal ülést tart. **Feladata különösen a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérése.**

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. által szabályozott személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások helyi szabályairól szóló **37/2013.(X.28.) önkormányzati rendelete** 6. §-a alapján:

(1) Az önkormányzat helyi szociálpolitikai kerekasztalt hoz létre, különösen a szolgáltatástervezési koncepcióban meghatározott feladatok megvalósulásának, végrehajtásának folyamatos figyelemmel kísérésére, valamint a települési közfoglalkoztatási terv tervezetének véleményezésére.

(2) A helyi szociálpolitikai kerekasztal évente legalább egy ülést tart, melyről jegyzőkönyv készül.

(3) A helyi szociálpolitikai kerekasztal tagjai:

a) Hajdúhadház Város Polgármestere

b) Hajdúhadház Város Önkormányzata Szociális, Családvédelmi és Ügyrendi Bizottságának Elnöke,

c) Hajdúhadházi Mikrotérsgéi Szociális Gondozási Központ vezetője, vezető-helyettese,

d) Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ vezetője.

III. Döntési lehetőség bemutatása; döntés indoklása

Összhangban az Szt-ben foglalt rendelkezésekkel, Hajdúhadház Város Önkormányzata a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatokat Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióban rögzítette.

Hajdúhadház Város Önkormányzata jelenleg egy 2016. évben elkészített Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióval rendelkezik, ezért **indokolt annak felülvizsgálata, új Konceptió elfogadása.**

Jelen **2022-2024. évekre szóló Konceptió elkészítésének célja**, hogy a különböző szolgáltatások fejlesztése a szükséges tárgyi- személyi feltételek biztosítása, a szakmai feladatok ellátása és teljesítése egy átgondolt, megalapozott, aktualizált koncepcióra épüljön.

Az elkészült Konceptió az előterjesztés 1. számú mellékletét képezi.

Hajdúhadház Város Szociálpolitikai Kerekasztala a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiót a 2022. november 22. napján tartandó ülésén tárgyalja meg.

A Hajdúhadházi Roma Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testülete a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiót a 2022. november 23. napján tartandó ülésén tárgyalja meg.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Szociális és Családvédelmi Bizottsága az előterjesztést a soron következő ülésén tárgyalja meg.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat

**Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének
...../2022. (XI.24.) határozata
Hajdúhadház Város Önkormányzata
2022-2024. évekre vonatkozó
Szociális Szolgáltatástervezési Konceptiójának elfogadásáról**

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta az előterjesztést és - figyelemmel Hajdúhadház Város Szociálpolitikai Kerekasztalának és a Hajdúhadházi Roma Nemzetiségi Önkormányzat Képviselő-testületének a véleményére, a Szociális és Családvédelmi Bizottság javaslata alapján - úgy döntött, hogy **Hajdúhadház Város Önkormányzata 2022-2024. évekre vonatkozó Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját** - az előterjesztés mellékletében foglaltak szerint - **elfogadja**, mellyel egyidejűleg a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió elfogadásáról szóló 111/2016. (V.31.) HÖ. sz. határozatát hatályon kívül helyezi.

Felkéri Csáfordi Dénes polgármestert, hogy Hajdúhadház Város Önkormányzata Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióját küldje meg a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére, valamint tájékoztassa a Hajdúhadházon működő jelzőrendszer tagjait a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió elfogadásáról.

Határidő: azonnal

Felelős: Csáfordi Dénes polgármester

Végrehajtásért felelős: Dr. Tóth Judit hatósági irodavezető

Hajdúhadház, 2022. november 16.

Tisztelettel:

Csáfordi Dénes
polgármester

Az előterjesztést összeállította:

Dr. Tóth Judit
hatósági irodavezető

Az előterjesztést véleményezte és jóváhagyta:

dr. Kiss-Kazsuk Katalin
jegyző

Szociális Szolgáltatástervezési Kon koncepció

Hajdúhadház Város Önkormányzata

2022-2024.

TARTALOMJEGYZÉK

I. Bevezetés.....	3
II. A szolgáltatástervezési koncepció célja és feladata.....	3
III. Hajdúhadház bemutatása.....	4
3.1. Hajdúhadház helyzetét bemutató általános adatok.....	4
3.2. Demográfiai adatok.....	6
3.3. Hajdúhadház munkaerő-piaci helyzete.....	11
3.3.1 Nyilvántartott álláskereső számának és összetételének alakulása.....	11
3.3.2. A foglalkoztató képesség változásai.....	14
3.3.3. Foglalkoztatáspolitikai eszközök és munkaerő-piaci programok.....	14
3.3.4. Közfoglalkoztatás.....	18
3.3.4.1. Hajdúhadház Város Önkormányzata által a 2021. évben megvalósított közfoglalkoztatási programok.....	18
3.4. Szociális bérlakások helyzete Hajdúhadházon.....	21
3.5. Hajdúhadház szegregátumainak és a szegregáció által veszélyeztetett területeinek bemutatása.....	23
3.5.1. A szegregátumok összehasonlító elemzése.....	24
3.5.2. Az elmúlt években megvalósított, a szegregátumokat érintő beavatkozások.....	30
3.6. EFOP-1.5.316-2017-00121 azonosítószámú, „Humán szolgáltatások fejlesztése települések összefogásával” elnevezésű projekt	31
3.7. Egészségfejlesztési Iroda bemutatása.....	37
3.8. „Hajdúhadház épül” – fejlesztések városunkban.....	40
IV. Szociális ellátórendszer Hajdúhadházon.....	44
4.1. Hajdúhadház Város Önkormányzata által nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások.....	44
4.1.1. Települési támogatás.....	44
4.1.2. Települési támogatáson kívüli egyéb önkormányzati támogatások.....	49
4.2. Személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások Hajdúhadházon.....	53
4.2.1. A Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ szakmai tevékenysége.....	55
4.2.2. A Hajdúhadházi Család- és Gyermejjóléti Központ szakmai tevékenysége.....	67
4.2.3. A Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ szakmai tevékenysége.....	76
4.2.4. Hajléktalan személyek nappali ellátása – DNRE Nyitott Ajtó Szociális Központ által biztosított ellátás bemutatása.....	99
V. A szolgáltatások működtetésének finanszírozása.....	100
5.1. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások fedezete.....	100
5.2. Személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások fedezete.....	100
VI. Hajdúhadház Város szociális ellátórendszerének fejlesztési feladatai.....	101
6.1. SWOT analízis.....	101
6.2. Ellátórendszerrel kapcsolatos célok, fejlesztési irányok.....	102
6.3. Jövőbeni fejlesztési célok.....	103
VII. További várható eredmények és a megvalósítás nehézségei.....	106
VIII. Összegzés.....	107

Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió

I. Bevezetés

Összhangban a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben foglalt rendelkezésekkel, Hajdúhadház Város Önkormányzata a településen élő szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatokat Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióban rögzíti.

Hajdúhadház Város Önkormányzata jelenleg egy 2016. évben elkészített Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióval rendelkezik.

Jelen **2022-2024. évekre** szóló Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió elkészítésének célja, hogy a különböző szolgáltatások fejlesztése a szükséges tárgyi- személyi feltételek biztosítása, a szakmai feladatok ellátása és teljesítése egy átgondolt, megalapozott, aktualizált koncepcióra épüljön.

Hajdúhadház Város Önkormányzata vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Szociális Szolgáltatástervezési Konceptióval összehangolja Hajdúhadház Város más dokumentumait, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét.

Jelen helyzetelemzés a Szociális Szolgáltatástervezési Konceptió megalapozását szolgálja.

II. A szolgáltatástervezési koncepció célja és feladata

A koncepció célja:

- meghatározni a szociális szolgáltatások fejlesztésének alapelveit, irányait, céljait, amelyeket a település a szociális szolgáltatások biztosítása, fejlesztése során követ, illetve amelyekkel orientálni kívánja a szociális szolgáltatások fejlesztésének további szereplőit;
- részletezni azokat a konkrét célkitűzéseket, amelyeket a szociális szolgáltatások biztosítása során az önkormányzat érvényesíteni kíván;
- elősegíteni a szociális törvény által szabályozott különböző típusú intézmények magasabb szintű, szükségletekhez igazodó feladatainak ellátását.

A koncepció feladata:

- elősegíteni egy egységes szociális szolgáltató politika kialakítását a településen;
- információkat biztosítani egyéb fejlesztési koncepciók, tervek kidolgozásához és megvalósításához;
- információt adni a különböző szolgáltatást igénylők részére, illetve a szolgáltatást biztosító intézmények, szervezetek számára.

III. Hajdúhadház bemutatása

3.1. Hajdúhadház helyzetét bemutató általános adatok

Hajdúhadház Hajdú-Bihar megye északi, sűrűbb textúrájú, dinamikusabb, fejlettebb részén helyezkedik el. Olyan területen fekszik, ahol a sajátos történelmi múlt következtében a városok szinte összefüggő, folyamatos urbanizációs övezetet képeznek. Hajdúhadház Város közigazgatási területének nagysága 8882 ha, lakónépessége 13.083 fő. A település Debrecentől észak-keletre 18 km távolságra helyezkedik el, a 4-es számú főközlekedési út és a Budapest-Záhony vasútvonal mentén, Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megye határán. A város a kelet-nyugati irányú országos és nemzetközi térszerkezeti vonal, és az ennek forgalmát átvezető 4-es főút, valamint az erre csatlakozó regionális térszerkezeti vonalak (47-es, 471-es, 35-ös utak) mentén fekszik.

A várost Téglás, Bököny, Hajdúsámson, Bocskai kert, Debrecen, Hajdúböszörmény, valamint Hajdúvid települések határolják.

A külterületet főként erdők borítják: akác, tölgy, nyár, fiatal és középkorú kemény és lágy lombos fenyőerdő. A környék erdői kiváló kirándulóhelyül szolgálnak. Hajdúhadház 200 ha természetvédelmi területtel rendelkezik.

A város neve a legrégebbi okmányokban, sőt még a múlt század jegyzőkönyveiben is a következő változatos alakokban fordult elő: Hothház, Hotthaz, Hothas, Hothaz, Hattház, Hathház és Hatház, csupán egy-két oklevél őrizte meg Hadház alakban.

A községet a Guth-Kelend, a Dózsa család, Zsigmond király, majd 1477-ben Szilágyi Erzsébet birtokolta. A városnak 1572-ben kb. 500-600 lakosa volt.

A XVI. század végére Hadház nagy része elpusztult.

Bocskai István 1605. december 12-én Korponán kelt levelében letelepítette a hajdúkat Hadházra és városi rangot adományozott a településnek. Bocskai hajdúi közül kb. ezren telepedtek meg a városban. Hajdúhadház 1872-ig volt szabad hajdúváros. 1876-ban Hajdúhadház - mint rendezett tanácsú város - Hajdú vármegyébe kapott besorolást.

1891-től nagyközség, 1924-ben visszanyerte városi rangját. Erre az időszakra esik a város fejlődésének leglátványosabb időszaka: kiépül az elektromos hálózat, mély artézi kutakat fúrnak, tanyai iskolát és műutat építenek. Ekkoriban erős kisiparos és polgári réteg szerveződik újra, amely a további fejlődésben is meghatározó szerepet vállal. 1924-1926 között újra rendezett tanácsú város volt közigazgatásilag, majd 1935-ig város.

A település a közterhek megnövekedésével feladni kényszerült városi rangját, 1936-tól 1984-ig ismét nagyközség volt. Ekkor - mivel már korábban észak felé kezdett bővülni, beépülni - egyesítették a tőle 3 kilométerre fekvő Téglással. Az egyesített település lakossága a Bocskai kerttel együtt csaknem elérte a 20 ezret, s 1989-ben városi rangot kapott. 1989. március 1-től Hajdúhadház és Téglás községek egyesítésével Hadháztéglás néven újra várossá nyilvánították, majd 1991. május 1. napján az egyesítést megszüntették – a lakosság akaratának megfelelően megtörtént a különválás - és a két település külön-külön városi címet kapott. 1993. október 15-i határidővel Bocskai kert is kiszakadt a településből, de Hajdúhadház továbbra is megőrizte városi rangját.

A város 2004-től tagja a hajdúhadházi mikrotérségnek.

Hajdúhadházon jelentős a munkanélküliség, ezért a foglalkoztatottság minőségi javítása és a hajdúhadházi gyerekek jövőjének minél sokrétűbb biztosítása érdekében az önkormányzat komoly gondot fordít az oktatásra. A városban egy bölcsőde (Hajdúhadházi Bölcsőde), egy önkormányzati fenntartású óvoda (Hajdúhadházi Városi Óvoda) és egy egyházi fenntartású óvoda működik, s az onnan kikerülő gyerekek tehetségüknek és érdeklődésüknek megfelelően kezdhetik meg tanulmányaikat a **Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában** vagy a református egyház fenntartásában működő **Rózsai Tivadar Református Általános Iskola és Óvodában**. A **Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Szilágyi Dániel Szakképző Iskolájába** a hajdúhadházi gyerekek mellett a környező településekről is járnak be tanulók.

A kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV.23.) Korm. rendelet 2. számú melléklete alapján Hajdúhadház a társadalmi- gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett és jelentős munkanélküliséggel sújtott település, így a kedvezményezett települések közé tartozik.

A város területe a mezőgazdasági termelés és az ehhez kapcsolódó élelmiszeripar számára megfelelő adottságokkal rendelkezik, mind éghajlati és talajviszonyait, mind az itt élő lakosság szakértelmét tekintve.

Az éghajlat elsősorban a szőlő- és gyümölcsös telepítésnek kedvez. A helyi lakosság mezőgazdasági haszonnövények termesztésével, valamint zöldség- és gyümölcsstermesztéssel foglalkozik. Gyümölcsstermesztés szempontjából meghatározó az alma, meggy és cseresznyetermesztés, piacképes új fajtákkal. Az állattenyésztési ágazatban szarvasmarha és juhtartás a meghatározó.

Hajdúhadház gazdasági életében meghatározó szerepet játszik a megyeszékhely, Debrecen város közelsége: a település ún. bolygóvárosi gyűrű agglomerációhoz tartozik, a megyének azon részén helyezkedik el, melyben a mezőgazdasági termelés, feldolgozás és kereskedelem, valamint az innovatív fejlesztés lehetőségei egyaránt adóttak.

2013. január 01. napján jött létre a Hajdúhadházi Járás, melynek székhelye Hajdúhadház. A Hajdúhadházi Járás illetékességi területe Hajdúhadház, Téglás és Bocskai kert területére terjed ki.

A település területén intézményfenntartó társulás formájában valósul meg a szociális étkeztetés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, az idősek nappali ellátása, és a támogató szolgáltatás.

Hajdúhadház Város Önkormányzata a fenntartásában működő Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ útján gondoskodik a család- és gyermekjóléti szolgáltatások, valamint a család- és gyermekjóléti központ feladatainak az ellátásáról. A gyermekek bölcsődei ellátása a Hajdúhadház Város Önkormányzata fenntartásában működő Hajdúhadházi Bölcsőde útján biztosított.

Társadalom

Hajdúhadház társadalmi fejlettsége és a népességmegtartó képessége a társadalmi mutatók közül a népességszám alakulása, a népesség korösszetétele, végzettségi viszonyai, illetve foglalkoztatási jellemzői alapján közelíthető meg legjobban.

3.2. Demográfiai adatok

Hajdúhadházon a népesség csökkenése volt megfigyelhető a hetvenes-nyolcvanas évek során a természetes szaporodás ellenére, a nagyarányú (közel 10%-os) elvándorlásnak köszönhetően. A kilencvenes években az elvándorlás hirtelen visszaesésének (1%) következményeként a lakónépesség gyors növekedése figyelhető meg.

Az állandó és lakónépesség alakulása Hajdúhadházon 1970-2001. között

Állandó népesség				Lakónépesség			
1970	1980	1990	2001	1970	1980	1990	2001
13.244	13.144	12.228	12.747	12.592	12.489	11.948	12.709

Forrás: VÁTI-TEIR adatbázis, Népszámlálási adatok

Lakónépesség száma az év végén

	lakónépesség
2013 (fő)	12903 fő
2014 (fő)	12857 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,64 %
2015 (fő)	12889 fő
Lakónépesség számának változása (%)	100,24 %
2016 (fő)	12872 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,86 %
2017 (fő)	12829 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,66 %
2018 (fő)	12824 fő
Lakónépesség számának változása (%)	99,96 %
2019 (fő)	12922 fő
Lakónépesség számának változása (%)	100,76 %
2020 (fő)	12939 fő
Lakónépesség számának változása (%)	100,13 %
2021 (fő)	13083 fő
Lakónépesség számának változása (%)	101,11 %

Forrás: TeIR KSH-TSTAR, Helyi adatgyűjtés

Hajdúhadház lakónépessége a vizsgált időszakban 2021-ben volt a legmagasabb, a legalacsonyabb 2018-ban. Hajdúhadház lakónépessége 2019-től folyamatos emelkedést mutat.

Az állandó népesség alakulása Hajdúhadházon 1997-2012. között

Forrás: VÁTI-TEIR adatbázis, KSH adatok 2000-2012., önkormányzati adatok

Hajdúhadház állandó lakosságának száma 2004-ig folyamatosan emelkedett, 2005-2010-ig csökkent, 2011-től 2013-ig emelkedik. 2014-ben visszaesés, míg 2015-ben ismét emelkedés volt tapasztalható.

Állandó népesség Hajdúhadházon 2012-2015. évben

állandó népesség száma	2012. évben	2013. évben	2014. évben	2015. évben
	13258 fő	13381 fő	13367 fő	13422 fő
nő	6726 fő	6789 fő	6754 fő	6767 fő
	50,73 %	50,73 %	50,52%	50,41 %
férfi	6532 fő	6592 fő	6613 fő	6655 fő
	49,26 %	49,26 %	49,47 %	49,58 %
0-2 évesek	573 fő	598 fő	601 fő	625 fő
	4,32 %	4,46 %	4,49 %	4,65 %
0-14 éves nők	1445 fő	1458 fő	1443 fő	1431 fő
	10,9 %	10,89 %	10,79%	10,66 %
0-14 éves férfiak	1535 fő	1538 fő	1522 fő	1508 fő
	11,57 %	11,49 %	11,38%	11,23 %
15-17 éves nők	322 fő	323 fő	313 fő	300 fő
	2,42 %	2,41 %	2,34 %	2,23 %
15-17 éves férfiak	332 fő	315 fő	308 fő	353 fő
	2,5 %	2,35 %	2,30%	2,63 %
18-59 éves nők	3709 fő	3748 fő	3713 fő	3711 fő
	27,9 %	28 %	27,77%	27,64 %
18-59 éves férfiak	3904 fő	3957 fő	3958 fő	3949 fő
	29,44 %	29,57 %	29,61%	29,42 %
60-64 éves nők	326 fő	332 fő	341 fő	359 fő
	2,45 %	2,48 %	2,55%	2,67 %

60-64 éves férfiak	281 fő	290 fő	326 fő	343 fő
	2,11 %	2,16 %	2,43%	2,55 %
65 év feletti nők	924 fő	928 fő	944 fő	966 fő
	6,96 %	6,93%	7,06%	7,19 %
65 év feletti férfiak	480 fő	492 fő	499 fő	502 fő
	3,62 %	3,67 %	3,73%	3, 74 %

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Állandó népesség Hajdúhadházon 2016-2020. évben

állandó népesség száma	2016. évben	2017. évben	2018. évben	2019. évben	2020. évben
	13458 fő	13388 fő	13394 fő	13462 fő	13447 fő
nő	6771 fő	6719 fő	6727 fő	6760 fő	6738 fő
	50,3 %	50,18 %	50,22 %	50,21 %	50,1 %
férfi	6687 fő	6669 fő	6667 fő	6702 fő	6709 fő
	49,68 %	49,81 %	49,77 %	49,78 %	49,89 %
0-2 évesek	642 fő	643 fő	655 fő	659 fő	676 fő
	4,77 %	4,8 %	4,89 %	4,89 %	5,02 %
0-14 éves nők	1454 fő	1430 fő	1444 fő	1450 fő	1440 fő
	10,8 %	10,68 %	10,78 %	10,77 %	10,70 %
0-14 éves férfiak	1514 fő	1482 fő	1473 fő	1487 fő	1488 fő
	11,25 %	11,06 %	10,99 %	11,04 %	11,06 %
15-17 éves nők	287 fő	286 fő	285 fő	302 fő	292 fő
	2,13 %	2,13 %	2,12 %	2,24 %	2,17 %
15-17 éves férfiak	355 fő	352 fő	318 fő	320 fő	306 fő
	2,63 %	2,62 %	2,37 %	2,37 %	2,27 %
18-59 éves nők	3690 fő	3643 fő	3624 fő	3629 fő	3624 fő
	27,41 %	27,21 %	27,05 %	26,95 %	26,95 %
18-59 éves férfiak	3953 fő	3935 fő	3959 fő	3937 fő	3935 fő
	29,37 %	29,39 %	29,55 %	29,24 %	29,26 %
60-64 éves nők	363 fő	378 fő	401 fő	393 fő	372 fő
	2,69 %	2,82 %	2,99 %	2,91%	2,76 %
60-64 éves férfiak	355 fő	366 fő	375 fő	377 fő	370 fő
	2,63 %	2,73 %	2,79 %	2,8 %	2,75 %
65 év feletti nők	977 fő	982 fő	973 fő	986 fő	1010 fő
	7,25 %	7,33 %	7,26 %	7,32 %	7,51 %
65 év feletti férfiak	510 fő	534 fő	542 fő	581 fő	610 fő
	3,78 %	3,98 %	4,04 %	4,31 %	4,53 %

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Hajdúhadház Város állandó lakosainak száma 2021. december 31-én 13.529 fő volt, melyből 6.772 nő és 6.757 férfi.

A 0-18 évesek száma 3791 fő, melyből 1.928 férfi, 1.863 nő. Látható, hogy a teljes lakosság 28 %-a kiskorú.

Hajdúhadház állandó lakosainak száma életkor és nemek szerint 2021. december 31-én			
Életkor	Férfi	Nő	Összesen
0 -3	467	443	910
4-14	1062	1037	2099
15-18	399	383	782
19-62	4065	3739	7804
63-	764	1170	1934
Összesen	6757	6772	13529

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Öregedési index Hajdúhadházon

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2013	1 420	2 996	47,40%
2014	1 443	2 965	48,67%
2015	1 468	2 939	49,95%
2016	1 487	2 968	50,10 %
2017	1 516	2 912	52,06 %
2018	1515	2917	51,93 %
2019	1567	2937	53,35%
2020	1620	2928	55,32 %
2021	1653	3009	54,94 %

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR, Helyi adat

Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alattira mennyi 65 éven felüli jut. Hajdúhadház öregedési indexe 2013-tól 2017-ig emelkedő tendenciát mutat, 2018-ban 51,93 %-ra csökkent, majd 2019-től 2020-ig az öregedési index ismét emelkedik, 2021. évben kismértékben csökkent. Hajdúhadház öregedési indexe az országos adatokhoz viszonyítva kedvező. Országos tendencia, hogy a lakosság általánosan öregedő, tehát 100 fiatal lakosra több mint 100 idősebb jut. Hajdúhadházon a fiatalabb korosztály jóval meghaladja a legidősebb korcsoportba tartozók számát. A fiatalos népegyensúlyból adódóan, Hajdúhadházon a fiatalokra és a gyermekes családokra irányuló szolgáltatások fejlesztése és működtetése az egyik legjelentősebb feladat.

Belföldi vándorlások adatai - Hajdúhadház

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS odavándorlás 0601)	Elvándorlás (TS elvándorlás 0601)	Egyenleg
2013	223	201	22
2014	204	298	-94
2015	225	281	-56
2016	280	330	-50
2017	257	412	-155
2018	358	392	-34
2019	396	441	-45
2020	302	394	-92

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A táblázat adataiból látható, hogy 2013-ban a településre vándorlók száma magasabb volt, mint az elvándorlók száma, így a belföldi vándorlások egyenlege 2013-ban pozitív egyenleget mutatott. 2014-2020. években a településről való elvándorlások száma magasabb volt, mint az idevándorlók száma, így a vándorlási egyenleg ismét negatív. Mindezen okok miatt az önkormányzat elsődleges célja, hogy olyan intézkedéseket fogalmazzon meg, amelyek megakadályozzák a településről történő elvándorlást és vonzóvá teszik a lakosság számára a várost.

Az élve születések és halálozások számának alakulása Hajdúhadházon 1970-2011. között (népszámlálási adatok alapján)

Évek	1970-1980 között	1980-1990 között	1990-2001. között	2001-2011. között
Élve születések száma	2743	2140	2556	2157
Halálozások száma	1381	1588	1631	1515
Egyenleg	1362	552	925	642

Forrás: VÁTI-TEIR adatbázis, Népszámlálási adatok

Természetes szaporodás

Év	Élve születések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2013	211	121	90
2014	209	130	79

2015	201	116	85
2016	236	138	98
2017	217	124	93
2018	219	139	80
2019	231	127	104
2020	221	130	91

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

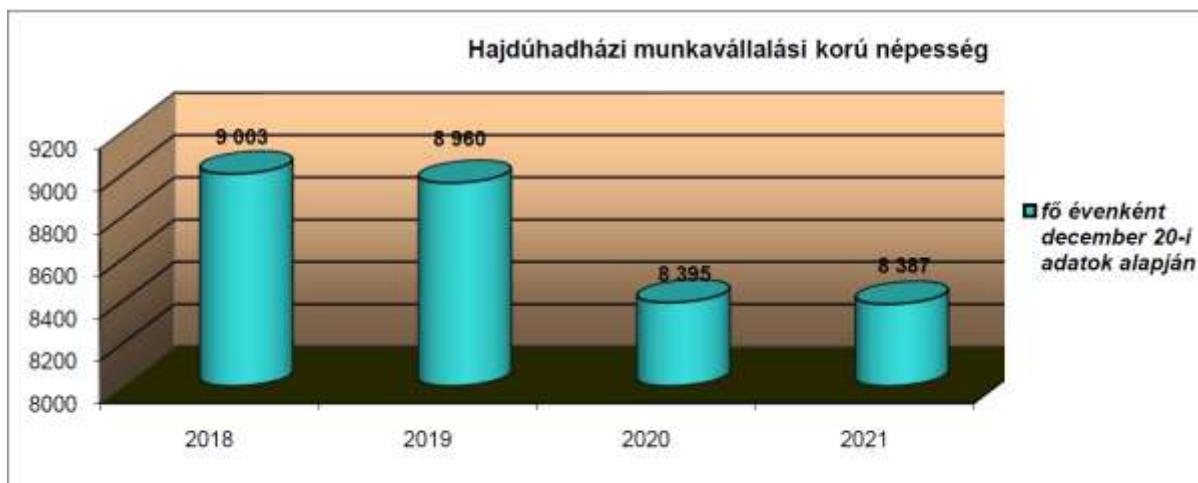
A táblázat adatai kedvezőek, hiszen a természetes szaporodás mutatója pozitív értéket mutat, az élve születések száma magasabb a halálozások számánál. 2016-ban volt a legmagasabb az élve születések száma 236 fő, a legalacsonyabb a 2015. évben 201 fő. A halálozások száma 2018-ban volt a legmagasabb 139 fő, a legalacsonyabb 2015-ben 116 fő. A természetes szaporodás mutatója 2019-ben volt a legmagasabb 104 fővel.

3.3. Hajdúhadház munkaerő-piaci helyzete

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztálya által készített tájékoztató alapján az alábbiakban Hajdúhadház munkaerő-piaci helyzetét kívánjuk bemutatni.

3.3.1. Nyilvántartott álláskeresők számának és összetételének alakulása

A Hajdúhadházi járásban a járási munkavállalási korú népesség 2020. decemberi adatok szerint 15.161 fő, míg 2021. decemberi adatok szerint 15.206 fő volt. Hajdúhadház városában a munkavállalási korú népesség 2020. decemberi adatok szerint 8395 fő volt, mely a 2021. decemberi adatok alapján 8387 főre csökkent.

Forrás: Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztály Tájékoztatója Hajdúhadház 2021. évi munkaerő-piaci helyzetéről

A Hajdúhadházi álláskeresők száma 2020.12.20-án 1004 fő volt, melyből a nemek közötti megoszlás 493 férfi és 511 nő, arányuk 49,1 % illetve 50,9% volt. A Hajdúhadházi regisztrált álláskeresők struktúráját tekintve a 2020. évben a legnagyobb mértékben a legfeljebb 8 általánost végzettek száma

emelkedett (41,8 %). Jelentősen nőtt (25,4 %) a középfokú végzettségű állás keresők aránya is a 2020. évben.

A Hajdúhadházi állás keresők száma 2021.12.20-án 928 fő volt, melyből a nemek közötti megoszlás 378 férfi és 550 nő, arányuk 40,7 % illetve 59,3 % volt.

A hajdúhadházi nyilvántartott állás keresők számának változásait mutatja be az alábbi ábra az elmúlt hat év vonatkozásában:

Forrás: Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztály
Tájékoztatója Hajdúhadház 2021. évi munkaerő-piaci helyzetéről

A Hajdúhadházi regisztrált állás keresők struktúráját tekintve a 2021. évben a legfeljebb 8 általánost végzettek aránya (50 %) továbbra is jelentős. A korábbi évhez képest nőtt az általános iskolai végzettség nélküli állás keresők száma (154 fő) és aránya (17 %).

A hajdúhadházi állás keresők iskolai végzettség – 2021. december 20-i állapot - szerinti megoszlását az alábbi ábra szemlélteti:

Forrás: Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztály
Tájékoztatója Hajdúhadház 2021. évi munkaerő-piaci helyzetéről

A hajdúhadházi lakcímmel rendelkező nyilvántartott állás keresők – 2021. december 20-án – az alábbi ellátási formákra voltak jogosultak:

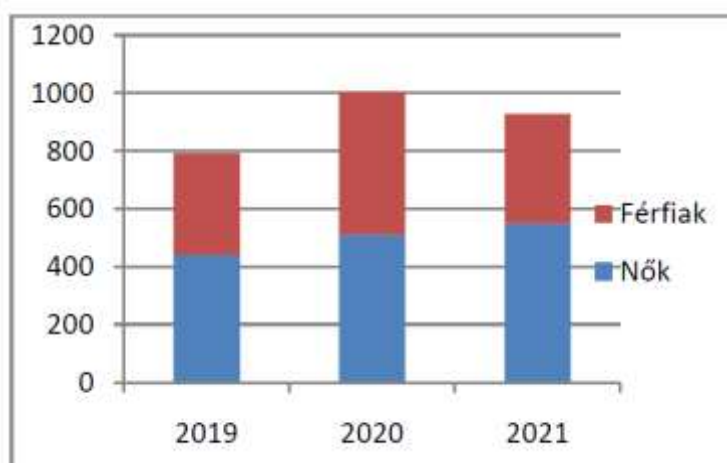

Forrás: Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztály
Tájékoztatója Hajdúhadház 2021. évi munkaerő-piaci helyzetéről

Hajdúhadház település vonatkozásában 2021. évben a szakképzetlenek aránya 44,8 %, mely arány 2,2 %-pontos csökkenést mutat az előző évhez képest. A hajdúhadházi járásban a 25 éven aluli állás keresők száma 2021. évben 219 fő, az 55 év feletti állás keresők száma 437 fő volt. A hajdúhadházi lakosok a fenti célcsoport 71 illetve 69 %-át képviselték.

A hajdúhadházi járásban 2021. évben a nők aránya a nyilvántartott állás keresők 56 %-át tette ki. A hajdúhadházi lakcímmel rendelkező állás keresők közül 2021. december 20-án 550 fő volt a nők száma, mely 59,2 %-os arányt képviselt. Ez az előző év azonos időszakához képest több mint 6 %-os növekedést jelent.

Az alábbi ábra az elmúlt 3 év adatait tartalmazza, mely alapján megállapítható, hogy a hajdúhadházi állás keresők esetében is folyamatosan emelkedik a nők aránya.

Forrás: Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatala
Foglalkoztatási Osztály Tájékoztatója Hajdúhadház 2021. évi munkaerő-piaci helyzetéről

3.3.2. A foglalkoztató képesség változásai

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatalának Foglalkoztatási Osztályán 2021. év 1-12. hónapjában 1018 álláshely állt rendelkezésre. A támogatott álláshelyek száma a vizsgált időszakban 949 volt, amely 173 munkalehetőséggel kevesebbet jelentett, mint az előző év azonos időszakában. A bejelentett nem támogatott álláshelyek számában (69 db) nagymértékű csökkenés mutatkozott a 2020. évi 193 db álláshelyhez képest.

A fent említett álláslehetőségek nagyobb részét a Hajdúhadházi Járási Hivatal ellátási területén működő cégek jelentették be.

Az alábbi ábra a településen működő regisztrált gazdálkodó szervezetek számát mutatja be, 2021. évi adatokkal a megyei és járási számokkal összehasonlítható módon.

KSH 2021. év	Terület (dec.31. állapot)		
Gazdálkodási formák 2014-től	Hajdú-Bihar megye	Hajdúhadházi járás	Hajdúhadház
Önálló vállalkozó	84403	2644	1312
Társas vállalkozás	18866	402	136
Költségvetési szervek és költségvetési rend szerint gazdálkodó szervek	489	17	8
Nonprofit és egyéb nem nyereségérdekelte szervezet	5451	107	52
Egyéb gazdasági szervezet	180	10	5
Mindösszesen Gazdálkodási formák 2014-től	109389	3180	1513

Forrás: Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztály
Tájékoztatója Hajdúhadház 2021. évi munkaerő-piaci helyzetéről

3.3.3. Foglalkoztatáspolitikai eszközök és munkaerő-piaci programok

A nyilvántartott álláskereső munkába történő visszatérését segítik a foglalkoztatási - és felnőttképzési támogatások, amelyek nagy része munkaerő-piaci programok keretében valósul meg. A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatalának Foglalkoztatási Osztálya a másodlagos munkaerő-piacon történő támogatott elhelyezkedéssel - melyre a közfoglalkoztatás nyújt lehetőséget - próbálja az álláskeresőket visszasegíteni az elsődleges munkaerőpiacra.

Képzések elősegítése

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztálya az Ifjúsági Garancia Rendszer keretében megvalósuló Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program 5.2.1-14), az „Út a munkaerőpiacra” (GINOP-5.1.1-15) kiemelt projekt munkaerő-piaci program, valamint a TOP-5. 1.1-15-HB1-2016-00001 azonosítószámú „Hajdú-Bihar megyei foglalkoztatási megállapodás, foglalkoztatási-gazdaságfejlesztési együttműködés” című projekt, valamint a TOP-5.1.2-16-HB1-2017-00003 „Foglalkoztatási együttműködések a Dél-Nyírségi paktumterületen” című projekt keretében 2021. évben nem indított támogatott képzést.

A Gazdaságfejlesztési és Innovációs Operatív Program-6.1.1-15 „Alacsony képzettségűek és közfoglalkoztatottak képzése” kiemelt projekt keretein belül az elmúlt évben kettő tanfolyam valósult meg. A közfoglalkoztatási programok keretében, amelyekben a képzés időtartama teljes mértékben kitölti a munkavégzés időtartamát, tehát a közfoglalkoztatottak munkavégzési kötelezettségüket a képzésen való részvétellel teljesítik.

Hajdúhadház Város Önkormányzata, mint közfoglalkoztató segítette a képzések megvalósulását.

Alapkompetencia fejlesztés és az élelmiszer eladó tanfolyamokon a 2021. évben 38 fő vett részt, melyből 5 fő a képzést nem fejezte be.

A képzésben résztvevő álláskeresőik közül 37 fő hajdúhadházi lakos volt.

Önfoglalkoztatók kompenzációs támogatása

Az új támogatási formáról a 10/2021. (VI.7.) Korm. rendelet rendelkezett.

A támogatás célja a Korm. rendeletben meghatározott önfoglalkoztatók — koronavírus okozta veszélyhelyzet és az annak kapcsán elrendelt egyes intézkedések, korlátozások következtében — veszélyeztetett vállalkozások fennmaradásának elősegítése, egyszeri kompenzációs támogatás nyújtásával.

Az önfoglalkoztatók egyszeri kompenzációs támogatására jogosult az az önfoglalkoztató, aki megfelel a munkaerőpiaci program hirdetményében közzétett feltételeknek, így többek között annak, hogy (a Korm. rendelet 1.§-án alapulóan):

- a) a Korm. rendelet 1. melléklete szerinti főtevékenységet folytat,
- b) a veszélyhelyzet ideje alatt egyes gazdaságvédelmi intézkedésekről szóló 485/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 485/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet] alapján nem minősül kifizetőnek (azaz adókedvezményre nem jogosult és nincs – és az őt érintő korlátozás időtartama alatt sem volt – munkavállalója),
- c) a 485/2020. (XI. 10.) Korm. rendelet 14. § szerinti bértámogatás igénybevételére nem jogosult (és az őt érintő korlátozás időtartama alatt sem volt jogosult), és
- d) vállalja, hogy a veszélyhelyzet kihirdetéséről és a veszélyhelyzeti intézkedések hatálybalépéséről szóló 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet (továbbiakban: 27/2021. (I. 29.) Korm. rendelet) szerinti veszélyhelyzet megszűnését követő két hónapig a vállalkozását nem szünteti meg és nem szünetelteti. (E fenntartási kötelezettség kapcsán: a szüneteltetés a veszélyhelyzet időszaka alatt nem tilalmazott, tehát a szüneteltetés tilalma csak a veszélyhelyzet megszűnését követő két hónapnyi időtartamra vonatkozik.)

Az önfoglalkoztatók kompenzációs támogatásának mértéke a hirdetmény megjelenésekor érvényes garantált bérminimum egyhavi összegével egyezik meg, azaz 219 000 Forint, mely összeg támogatásként, egy összegben kerül folyósításra.

2021. évben 89 fő részesült önfoglalkoztatók kompenzációs támogatásában, melyből 40 fő hajdúhadházi lakos volt.

Foglalkoztatás bővítését szolgáló bérköltség és bértámogatás

A foglalkoztatás bővítését szolgáló bértámogatás célja, hogy elősegítse azon hátrányos helyzetű személyek foglalkoztatását, akik életkoruk, képzettségük, a megfelelő munkatapasztalat hiánya, megváltozott munkaképességük és más tartós hátrányból adódóan ezen támogatás nélkül a munkaerő-piacon nem, vagy csak a többi munkavállalóhoz képest nehezebben találnának munkát.

A kialakult járványhelyzet a foglalkoztatást a 2021. évben is nagymértékben befolyásolta. A kormányzat a munkahelyek megtartására, valamint a munkahelyteremtés elősegítésére több, speciális támogatási formát dolgozott ki és tette elérhetővé a foglalkoztatók számára már 2020. évben is.

A Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében a veszélyhelyzet idején történő **csökkentett munkaidős foglalkoztatás támogatása** a veszélyhelyzet időtartama alatt vagy a veszélyhelyzet megszűnését követő legfeljebb 1 hónap időszakában kérelmezhető támogatás. Célja a munkavállaló átmeneti gazdasági nehézség miatt veszélyeztetett munkahelye megőrzésének segítése olyan -a munkaideje csökkentésével létrejövő, de anyagilag részben kompenzált - rövidített munkaidős foglalkoztatással, melynek megvalósításában mind az állam, mind a munkaadó, mind a munkavállaló közreműködik.

Az **ágazati bértámogatás** célja volt, hogy a veszélyeztetett szektorokban (vendéglátás, szabadidős tevékenység) érintett munkáltatók ágazati bértámogatásának szakmai lebonyolítása a hagyományos munkaügyi tevékenységgel harmonizáltan valósuljon meg, úgy, hogy szakmai többlete érvényesüljön, lépései, eredményei elkülönítetten megmutathatók legyenek és az állami foglalkoztatási szerv egységei szakmailag egységesen járjanak el a megvalósítása során. A vendéglátás és a szabadidős tevékenység területén a - koronavírus okozta veszélyhelyzet és az annak kapcsán elrendelt egyes intézkedések következtében veszélyeztetett - munkahelyek megőrzése.

A **kutatási, fejlesztési és innovációs (KFI) szektor magasan képzett munkavállalóinak bértámogatása**. A munkaadó részére a Korm. rendeletben meghatározott, a KFI szektorban dolgozó (tehát már munkaviszonyban álló) személy foglalkoztatásához a KFI szektorban foglalkoztatott (például mérnökök, fejlesztők, informatikusok) átlagos bruttó munkabérük (670.000 Ft/hó/fő) szuperbruttó összegének (797.300 Ft/fő/hó) 40 %-os mértékéig nyújtható támogatás, vagyis legfeljebb 318.920 Ft/hó/fő összegű támogatás nyújtható 3 hónapos időtartamra, ha a munkaadó vállalja a személy továbbfoglalkoztatását legalább a támogatás időtartamával megegyező időtartamig.

Vállalkozások munkaerő támogatása és munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatások

A kormány újabb segítségként kiegészítette a Vállalkozások munkaerő támogatása című programot az alacsony iskolai végzettségűek munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatásával (2021. szeptember 15. napjától), továbbá, a szakképzett fiatalok munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatásával (2021. november 1. napjától), valamint a hátrányos helyzetűek munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatásával (2021. december 1. napjától).

Munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatás (alacsony iskolai végzettségűek)

A munkaadók munkaerőpiaci programban az állami foglalkoztatási szervként eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalhoz benyújtott kérelem alapján kaphatnak munkatapasztalat szerzést elősegítő támogatást, ha alacsony iskolai végzettségű álláskeresőt foglalkoztatnak munkaviszony keretében, teljes munkaidőben, vagy legalább a napi 4 órát elérő részmunkaidőben és vállalják, hogy elősegítik a munkavállaló támogatás nélküli képzését.

Fiatal szakképzettek munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatása

A munkaadók munkaerőpiaci programban az állami foglalkoztatási szervként eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalhoz benyújtott kérelem alapján kaphatnak támogatást, ha 30. életévét be nem töltött és utolsó szakképzettségét (iskolarendszerben vagy felnőttképzésben szakképesítést, szakképzettséget szerzett vagy felsőfokú végzettségű) 2011-ben vagy azóta megszerzett álláskeresőt foglalkoztatnak munkaviszony keretében teljes munkaidőben, vagy legalább a napi 4 órát elérő részmunkaidőben. Elvárás, hogy a foglalkoztatott személy a 2011-ben vagy azóta megszerzett (valamelyik, tehát nem feltétlenül az utolsóként szerzett) szakképesítésének/szakképzettségének megfelelő foglalkoztatásra kerüljön sor a munkaadónál.

Hátrányos helyzetűek munkatapasztalat-szerzést elősegítő támogatása

A munkaadók a munkaerőpiaci programban az állami foglalkoztatási szervként eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalhoz benyújtott kérelem alapján kaphatnak támogatást, ha az alábbi hátrányos helyzetű (azaz a támogatás kérelmezésekor a támogatásról szóló Hirdetményben részletezett alábbi hátrányok valamelyikével bíró), nyilvántartott álláskeresőt foglalkoztatnak munkaviszony keretében teljes munkaidőben, vagy legalább a napi 4 órát elérő részmunkaidőben:

- a 25-30 év közötti pályakezdő álláskeresők közül azok, akik a szakképzett fiatalok munkatapasztalat-szerzési támogatása feltételeinek nem felelnek meg,
- azok a nyilvántartott álláskeresők, akik a megelőző 12 hónapon belül csecsemőgondozási díjban, örökbefogadói díjban részesültek; illetve gyermekgondozást segítő ellátásban, gyermekgondozási díjban, gyermeknevelési támogatásban, ápolási díjban, gyermekek otthongondozási díjában részesültek, vagy részesülnek,
- a tartósan (legalább 6 hónapja, folyamatosan) nyilvántartott álláskeresők,
- az 50 év feletti, nyilvántartott álláskeresők,
- a közfoglalkoztatásból a versenyszférába visszavezethető (a közfoglalkoztatásból 30 napnál nem régebben kilépett) nyilvántartott álláskeresők.

Vállalkozások munkaerő támogatása

A munkaadók az állami foglalkoztatási szervként eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatalhoz benyújtott kérelem alapján vissza nem térítendő támogatást kaphatnak, ha az állami foglalkoztatási szervnél regisztrált 25 év alatti vagy legalább 1 hónapja nyilvántartott álláskeresőt foglalkoztatnak munkaviszony keretében.

A támogatás folyósítási időtartama a korábbi fix 6 hónap helyett, 2022. április 18. napjától legfeljebb 6 hónap lehet.

A támogatás mértéke a foglalkoztatót terhelő bérköltség (bruttó bér és ténylegesen átutalásra kerülő szociális hozzájárulási adó) 50%-a, de teljes munkaidős foglalkoztatás esetén 2022. február 1. napja után megállapított támogatásoknál legfeljebb 150 ezer Ft havonta.

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya az elmúlt évben a rendelkezésre álló támogatási forrásaiból elsősorban a foglalkoztatás növekedését próbálta elősegíteni. Az uniós és hazai forrásokból 317 fő foglalkoztatását valósították meg különböző bérköltség támogatásokkal.

Vállalkozóvá válás támogatása

Ez a támogatási forma azoknak az álláskeresőnek javasolt, akiknek vállalkozási szándéka van, mert önmaguk foglalkoztatását így szeretnék megoldani.

„A nyári diákmunka elősegítése” elnevezésű munkaerőpiaci program

A program célja, hogy az inaktív fiatalok száma ne növekedjen tovább. A program ennek megfelelően – prevenciós jelleggel – már diákkorban elő kívánja segíteni a fiatalok munkához jutását és ezzel a korai munkatapasztalat mellett a jövedelemszerzés lehetőségét is. A munka révén szerzett korai sikerélmény elősegíti – különösen a halmozottan hátrányos családban élők körében – a későbbi munkaszocializációs folyamatot is.

A program ezen felül biztosítani kívánja az önkormányzatoknál és a 100%-ban önkormányzati fenntartású intézményekben a nyári szabadságolási időszakban jelentkező kisegítő munkaerő igényének kielégítését is.

A program célcsoportjába azok a fiatalok tartoznak, akik:

- nappali tagozaton tanuló diákok,
- a program kezdő időpontjában idősebbek 16 évnél, de a program befejezésekor sem töltik még be a 25. életévüket,
- közvetítést kérőként kérték nyilvántartásba vételüket,
- foglalkoztatásra irányuló, vagy vállalkozási jogviszonnyal nem rendelkeznek.

A program keretében a 2021. évben 80 fő hajdúhadházi diák került bevonásra.

„Közfoglalkoztatásból a versenyszférába” segítő központi munkaerőpiaci program

A támogatás a közfoglalkoztatottat ösztönzi a versenyszférában történő elhelyezkedésre olyan módon, hogy a közfoglalkoztatási jogviszony időtartamának lejártát megelőzően történő elhelyezkedése esetén, elhelyezkedési juttatásban részesül. A 2021. évben 12 hajdúhadházi lakos részesült ebben a támogatásban.

3.3.4. Közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás legfőbb célja, hogy minél több munkára képes és kész aktív korú szociálisan rászoruló ember számára biztosítson munkalehetőséget.

A közfoglalkoztatás típusai 2021. évben:

Hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás

Hajdúhadházon a regisztrált álláskeresők közül a közfoglalkoztatás e formájában a 2021. évben 192 fő nyert felvételt.

Kistérségi Startmunka mintaprojektek

Hajdúhadház Város Önkormányzata a 2021. évben 3 db projektet indított. A program során 162 fő végzett munkát a különböző projektekben.

Országos közfoglalkoztatási program támogatása

Az országos közfoglalkoztatási programok révén 2021. évben 100 fő elhelyezkedése valósult meg.

3.3.4.1. Hajdúhadház Város Önkormányzata által a 2021. évben megvalósított közfoglalkoztatási programok

Hajdúhadház Város Önkormányzata a 2021. évben párhuzamosan futó projektek keretében foglalkoztatott álláskeresőket, így módon lehetőség nyílt **242 fő** folyamatos foglalkoztatására a közmunka programok keretein belül.

Ugyanakkor a programok létszámmal történő feltöltése egyes programokon belül egyre nehezebb feladatnak bizonyult, ami szociális program tekintetében volt a legnehezebb. Az elmúlt év tapasztalatai azt mutatják, hogy a kiközvetítendő regisztrált álláskeresők egy része egyáltalán nem reagált az állásközvetítésre, vagy a foglalkozás egészségügyi szakorvos az alkalmassági vizsgálaton alkalmatlannak találta a feladatra. Így a programokba történő közvetítés ugyan folyamatos volt, de növekvő tendenciát mutatott az eredménytelen közvetítések száma.

Az egész évi átlagléttszámot figyelembe véve az önkormányzat összességében **236 főt** foglalkoztatott a közmunka programok keretein belül, ami a tervezett összléttszámmal képest **97,52 %-os** feltöltöttségnek felelt meg.

A közfoglalkoztatási programokban megtalálhatóak voltak a START mintaprogram projektjei 102 fővel, a hosszabb időtartamú közfoglalkoztatás projektjei 100 fővel, valamint két képzés 20-20 fős létszámmal. Ezek a képzések az alapkompentencia és az élelmiszer eladó képzés.

I. 2021. ÉVI START MUNKA MINTAPROGRAMOK:

Mezőgazdaság program:

Hajdúhadház Város Önkormányzatának a 60908/30/00098 azonosító számú Hatósági szerződés alapján **28 fő** folyamatos foglalkoztatására nyílt lehetőség 2021.03.01.-2022.02.28.-ig. A program teljes időtartamát figyelembe véve az átlagos feltöltöttség **28 fő** volt.

Az Önkormányzat 2021-ban a mezőgazdasági projektelem keretében növénytermesztési és állattenyésztési tevékenységet folytatott.

A szántóföldi növénytermesztésben elsődlegesen az állatállomány számára szükséges takarmány megtermelésére törekedtünk.

A programban részt vevők közül 7 fő állatgondozó az önkormányzat mezőgazdasági telephelyén (Dr. Földi János 57.) állatgondozói feladatokat ellátását végezte.

A mezőgazdasági programban előállított érték összesen 18.689.123 Ft.

Szociális program:

Hajdúhadház Város Önkormányzatának a 60908/30/00099 azonosító számú Hatósági szerződés alapján **53 fő** folyamatos foglalkoztatására nyílt lehetőség 2021.03.01.-2022.02.28.-ig. A program teljes időtartamát figyelembe véve az átlagos feltöltöttség **52 fő** volt.

A programban dolgozó 17 fő az árok és csatornarendszert folyamatosan járva eltávolította az iszaplerakódásokat évente több alkalommal. A program részt vevők további feladatai a közutak környezetének rendezése útpadkák rendbetétele volt.

A hulladékmentesítést további 33 fő végezte a program teljes futamideje alatt. Évről évre jelentős problémát okoznak az illegális hulladéklerakó helyek, amelyek, kül- és belterületen egyaránt jelen vannak. Ezért kiemelt figyelmet fordítottunk az illegálisan lerakott, elhagyott hulladék, építési törmelék felszámolására (felszedése, kezelése, elszállítása), megakadályozva az ismétlődő lerakásokat, illetve az újak kialakulását. Összesen: 1864 m³ hulladékot távolítottunk el a közterületekről, ami átszámítva kb. 3 tonna.

A program megvalósítását 2 fő szakképzett közfoglalkoztatott segítette.

Helyi sajátosságokra épülő program:

Hajdúhadház Város Önkormányzatának a 60908/30/00100 azonosító számú Hatósági szerződés alapján **21 fő** folyamatos foglalkoztatására nyílt lehetőség 2021.03.01.-2022.02.28.-ig. A program teljes időtartamát figyelembe véve az átlagos feltöltöttség **21 fő** volt, így ez a program **100 %** feltöltöttséggel zárult.

A programban dolgozó segéd munkások a gyümölcsök feldolgozását végezték, az önkormányzat saját lekvárfőző üzemében (Hajdúhadház, Mester u. 33.), ehhez a mezőgazdasági programban megtermelt gyümölcsöket használtuk fel. Ezen felül a citromfű ápolását, illetve betakarítását végezték, továbbá vesszőt és csalánt gyűjtöttek.

II. HOSSZABB IDŐTARTAMÚ KÖZFoglalkoztatási PROGRAMOK

Intézményi közfoglalkoztatási programok (100 fő):

Hajdúhadház Város Önkormányzatának a 60908/26/00233 ügyirat számú Hatósági szerződés alapján **100 fő** folyamatos foglalkoztatására nyílt lehetőség 2021.03.01.-től 2022.02.28.-ig. A program teljes időtartamát figyelembe véve az átlagos feltöltöttség **100 fő** volt.

A foglalkoztatottak intézményi takarító, kisegítő, illetve általános adminisztrátori munkákat végeztek a város közhintézményeiben: Polgármesteri Hivatal, Hajdúhadházi Család- és Gyermekejóléti Központ, Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ, Hajdúhadházi Városi Óvoda. A foglalkoztatás adminisztrációs feladatainak ellátásához 2 fő adminisztrátort foglalkoztatott az önkormányzat.

Képzések:

Hajdúhadház Város Önkormányzatának a 60908/26/00237 ügyirat számú Hatósági szerződés alapján **20 fő** alapkompétencia képzésére nyílt lehetőség 2021.06.01. napjától 2021.09.13. napig. A program teljes időtartamát figyelembe véve az átlagos feltöltöttség **17 fő** volt.

A támogatás teljes időtartamára az önkormányzat a közfoglalkoztatottak bér- és járuléktámogatására vonatkozóan 6 244 640 Ft összegű támogatásban részesült.

A programhoz saját forrás biztosítására nem volt szükség.

Az alapkompétencia fejlesztő képzéseken részt vevők a program keretén belül elsajátították azokat az alapismereteket és képességeket, amelyek a szakképesítés megkezdéséhez szükségesek, továbbá megszerezték a szakképzésbe történő bekapcsolódáshoz szükséges kompetenciákat. A program célja a meglévő ismeretek bővítése, képességek fejlesztése, esélyegyenlőség biztosítása.

Hajdúhadház Város Önkormányzatának a 60908/26/00238 ügyirat számú Hatósági szerződés alapján **20 fő** alapkompétencia fejlesztő képzésére nyílt lehetőség 2021.11.10. napjától 2021.12.15. napig. A program teljes időtartamát figyelembe véve az átlagos feltöltöttség **17 fő** volt.

A támogatás teljes időtartamára az önkormányzat a közfoglalkoztatottak bér- és járuléktámogatására vonatkozóan 2 204 640 Ft összegű támogatásban részesült.

A programhoz saját forrás biztosítására nem volt szükség.

Az élelmiszer eladó képzéseken részt vevők a program keretein belül elsajátították azokat az alapismereteket és képességeket, amelyek a szakképesítés megkezdéséhez szükségesek. Elsajátították egy olyan szakma ismereteit, amely által egy piacképes szakmához jutottak.

3. 4. Szociális bérlakások helyzete Hajdúhadházon

Lakás állomány Hajdúhadházon

Év	összes lakásállomány
2008	4203
2009	4221
2010	4229
2011	4218
2012	4187
2013	4217
2014	4217
2015	4216
2016	4217
2017	4215
2018	4224
2019	4220
2020	4214

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bérlakás-állomány

Fenntartott önkormányzati lakásbérlemények száma Hajdúhadházon 2000-2012. között

Központi Statisztikai Hivatal TSTAR adatbázisa, önkormányzati adatok alapján

Az önkormányzati lakásbérlemények száma 2013-2014. évben 21 volt, 2015-ben 18 db.

2015. évben a 18 lakásbérleményből 15 kizárólag önkormányzati tulajdonú épületekben, 3 vegyes tulajdonú épületekben volt.

Az önkormányzati lakásbérlemények száma **2016. és 2017. években 16-16 db**, melyből 14 kizárólag önkormányzati tulajdonú épületekben, 2 vegyes tulajdonú épületekben volt.

Az önkormányzati tulajdonú lakásokat tartalmazó lakóépületek száma **2018. évben** 16 volt, ebből 14 bérleti jogviszonnyal rendelkező lakás és 2 üres lakás volt.

Az önkormányzati tulajdonú lakásokat tartalmazó lakóépületek száma a **2019. évben** 16 volt, ebből 14 bérleti jogviszonnyal rendelkező lakás 1 jogcím nélkül használt lakás és 1 üres lakás volt.

Az önkormányzati tulajdonú lakásokat tartalmazó lakóépületek száma a **2020. és 2021. évben** 15-15 volt, ebből 15-15 bérleti jogviszonnyal rendelkező lakás volt.

**Az önkormányzati tulajdonú lakásállomány komfortfokozat szerint
a 2021. évben - Hajdúhadház**

	Komfortfokozat	Összes alapterület (m²)	Lakások száma (db)
1.	Összkomfortos	110	2
2.	Komfortos	60	1
3.	Komfort nélküli	458	12

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az önkormányzat tulajdonában álló lakások és nem lakás céljára szolgáló helyiségek bérbeadásának és elidegenítésének helyi szabályairól szóló többször módosított 30/2006. (XII. 08.) önkormányzati rendelet határozza meg a lakások bérbe adására vonatkozó főbb szabályokat. Ezen rendelet szabályozza a bérlakások kiutalásának rendjét is.

Az önkormányzat tulajdonában lévő lakások bérbeadásának három jogcíme van:

1. Szociális helyzet alapján való bérbeadás
2. Költségelven való bérbeadás
3. Piaci alapon való bérbeadás.

Szociális helyzet alapján bérbeadott önkormányzati bérlakások adatai - Hajdúhadház

Év	Szociális helyzet alapján bérbeadott önkormányzati bérlakások száma
2010	4
2011	5
2012	5
2013	6
2014	6
2015	8
2016	13
2017	13
2018	12
2019	8
2020	10
2021	10

Forrás: Helyi adatgyűjtés

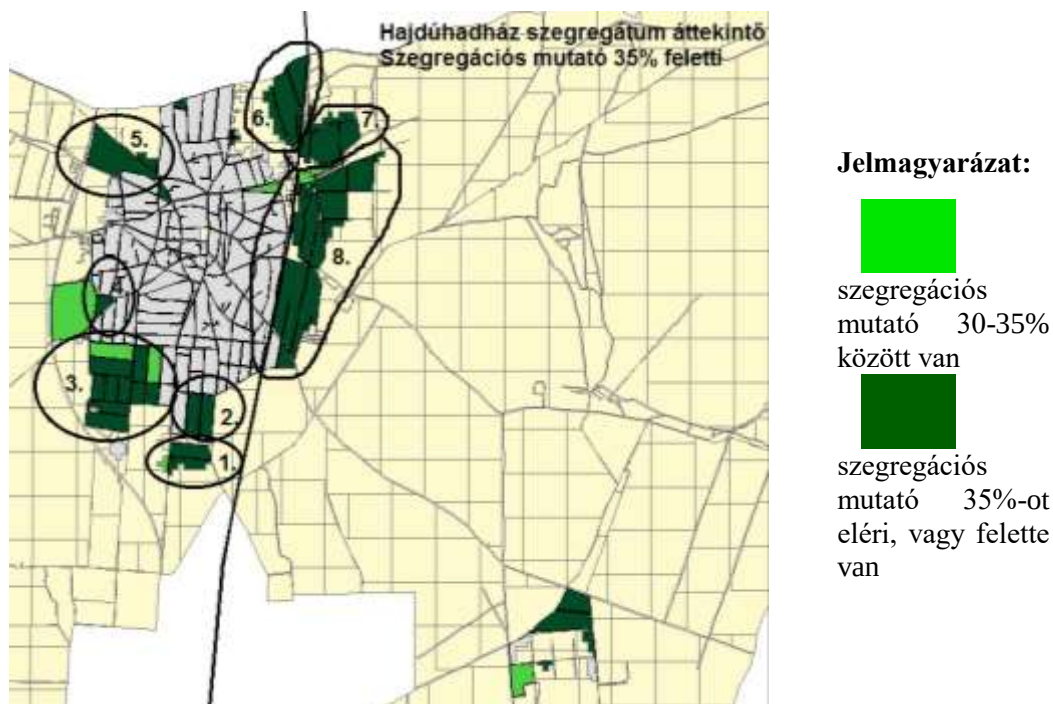
Hajdúhadházon a 2021. évben 4 db (ebből 1 összkomfortos, 1 komfortos és 2 komfort nélküli) költségelven bérbeadott lakás volt és 1 db piaci alapon bérbeadott összkomfortos lakás volt.

3.5. Hajdúhadház szegregátumainak és a szegregáció által veszélyeztetett területeinek bemutatása

A szegregátumok és a szegregációval veszélyeztetett területek lehatárolását a 314/2012. (XI. 8.) a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló Kormányrendelet 10. mellékletében meghatározott módszertan szerint a KSH végezte el a 2011. évi népszámlálási adatok alapján, az ún. szegregációs mutató kiszámításával.

Járasközpont települések esetében azok a legalább 50 lakossal rendelkező területek tekinthetők szegregátumnak, ahol a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül eléri, illetve meghaladja a 35%-ot, míg a szegregációval veszélyeztetett területek esetén az érték 30% és 35% közé esik.

Hajdúhadház szegregátumai a 2011. évi népszámlálási adatok alapján

Forrás: KSH, 2011

A térkép sötétzöld színnel, valamint számmal jelöli a szegregátumokat, míg a világoszöld színnel jelölt területek a szegregációval veszélyeztetett településrészeket. A statisztikai hivatal által készített térkép olyan területeket is megjelöl, amelyek eleget tesznek ugyan a szegregációs mutató kritériumának, de az alacsony népességszámuk miatt (50 fő alatti lakosságszám) mégsem tekinthetők valódi szegregátumoknak.

3.5.1. A szegregátumok összehasonlító elemzése

Elhelyezkedés

Hajdúhadházon nyolc szegregátum található. Elhelyezkedésüket tekintve a szegregátumok három területére koncentrálódnak. A város déli, dél-nyugati részén négy darab szegregátum (1., 2., 3., 4.), a város keleti, észak-keleti részét három darab szegregátum (6., 7., 8.), a város észak-nyugati részén pedig egy darab szegregátum (5.) található. A szegregátumok megközelíthetősége a vasúton túli szegregátumok esetében problémás, valamint a szegregátumok területén sok esetben gondot jelent az úthálózat állapota.

Demográfia

A szegregátumok összlakossága 2001 és 2011 között 5%-kal csökkent. 2001-ben Hajdúhadház szegregátumaiban a település összlakosságának 35,34%-a, 4413 fő élt, 2011-ben a szegregátumokban a település népességének 33,22%-a, 4182 fő lakott.

A szegregátumok népessége a legtöbb esetben kis mértékben változott, ugyanakkor egyes esetekben a népesség változása igen jelentős volt. (A szegregátumok lakónépességének növekedését részben magyarázhatja az a statisztikai tényező, hogy 2001-ben a szegregátumok lehatárolásának a határértékeket magasabban állapították meg.). A legnagyobb népességű szegregátumok 2001-ben és 2011-ben is a város délnyugati részén, a 4-es főúttól keletre található, valamint a vasúttól keletre elhelyezkedő szegregátumok voltak.

Korcsoportok a szegregátumokban

A szegregátumok lakosságának korcsoportos megoszlása alapján több jellegzetesség is kirajzolódik:

- a fiatalok (0-14 évesek) aránya minden szegregátumban magasabb a városi átlagnál (23,1%),
- a fiatalok aránya három szegregátumban 40% felett van (1. szegregátumban (47,5), 4. szegregátumban (47,1%), 7. szegregátumban (41,4%)),
- az aktív korúak (15-59 évesek) aránya egyedül a 2. szegregátumban (64,6%) magasabb 61,2%-os a városi átlagnál (a szegregátumok közül itt a legalacsonyabb a fiatalok aránya),
- a 60 éven felüliek aránya minden szegregátumban 10% alatti (a városi átlag 15,7%).

Szociális mutatók

A szegregátumok egyes társadalmi, szociális mutatói között jelentős különbségek rajzolódnak ki, ugyanakkor megállapíthatjuk, hogy minden mutató tekintetében az összes szegregátum helyzete kedvezőtlenebb a városi átlagtól. A statisztikai mutatók alapján a 2. és 5. szegregátumot kedvezőbb helyzetű, az 1. és 4. szegregátumot kedvezőtlenebb helyzetű szegregátumnak tekinthetjük.

A szegregátumok lakosságának társadalmi, szociális jellemzői a 2011. évi népszámlálás alapján (%)

Mutató megnevezése	Hajdúhadhá z	1. szegregátum	2. szegregátum	3. szegregátum	4. szegregátum	5. szegregátum	6. szegregátum	7. szegregátum	8. szegregátum
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	38,5	59,4	57,2	69,4	66,7	58,3	63,8	68,7	68,5
Felsőfokú végzettségűek a 25 éves és idősebb népesség arányában	5,5	1,3	1,3	0,4	0,0	2,2	1,7	1,7	0,6
Rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül	57,8	82,2	70,2	78,3	82,1	74,8	82,0	78,0	78,9
Legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon belül	28,8	52,5	43,3	59,4	53,8	51,5	56,0	56,0	56,2
Foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül	39,9	17,5	29,4	20,3	17,1	24,1	17,5	21,2	20,3
Foglalkoztatott nélküli háztartások aránya	49,2	72,0	55,2	59,8	61,1	62,0	68,6	60,6	64,8
Alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya	52,9	55,6	76,9	73,5	85,7	69,2	78,6	78,8	74,2
A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül	63,5	78,9	68,8	78,7	81,2	66,5	73,2	77,9	77,6
Munkanélküliek aránya (munkanélküliségi ráta)	27,9	58,1	37,5	42,1	56,3	55,9	61,3	47,6	46,1
Tartós munkanélküliek aránya (legalább 360 napos munkanélküliek aránya)	14,4	23,3	16,3	20,3	18,8	23,7	34,3	31,7	23,9
Jelmagyarázat:		A legkedvezőtlenebb mutatókkal rendelkező szegregátumok							

Forrás: KSH (2011), Hajdúhadház Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

Lakhatási körülmények

A lakások arányának megoszlását vizsgálva megállapítható, hogy a lakónépesség megoszlásához képest a lakások kisebb aránya található a szegregátumokban, mint a város szegregátumokon kívüli területein. Az egy lakásra jutó lakónépesség száma a szegregátumokban átlagosan 4,46 fő, míg ez a mutató a városban 2,98 és a város szegregátumokon kívüli területein 2,56 fő. Lakásonként átlagosan 5 fő felett laknak a 4. szegregátumban (5,67 fő/lakás), a 6. szegregátumban (5,04 fő/lakás) és a 7.

szegregátumban (5,28 fő/lakás). A szegregátumok lakásállományán belül magas az alacsony komfortfokozatú lakások aránya. A lakások helyzete a 4. szegregátumban a legkedvezőtlenebb, ahol a teljes lakásállomány alacsony komfortfokozatú, valamint a lakott lakásokon belül az egyszobás lakások aránya 66,7%.

Lakhatási mutatók Hajdúhadház szegregátumaiban (2011)

Mutató megnevezése	Lakásállomány (db)	Alacsony komfort fokozatú lakások aránya (%)	A komfort nélküli, félkomfortos és szükségülakások aránya a lakott lakásokon belül (%)	Egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül (%)
Hajdúhadház	4217	21,3	19,3	9,5
1. szegregátum	46	47,8	42,5	32,5
2. szegregátum	83	39,8	38,0	10,1
3. szegregátum	214	41,6	42,3	19,2
4. szegregátum	15	100,0	100,0	66,7
5. szegregátum	46	37,0	36,6	7,3
6. szegregátum	134	42,5	40,3	7,8
7. szegregátum	54	37,0	33,3	13,7
8. szegregátum	345	44,6	42,5	11,4
Jelmagyarázat:	A legkedvezőtlenebb mutatókkal rendelkező szegregátumok			

Forrás: KSH (2011), Hajdúhadház Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

A lakónéesség és a lakások számának megoszlása a szegregátumok és a szegregátumokon kívüli területek között, 2011

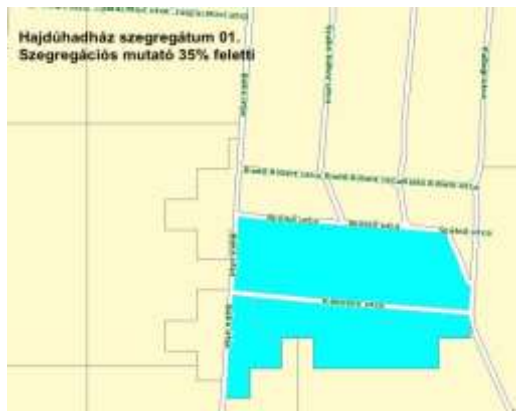

Forrás: KSH (2011), Hajdúhadház Város Integrált Településfejlesztési Stratégiája

A szegregátumok területenkénti helyzetelemzése

Hajdúhadházon nyolc szegregátum található. Elhelyezkedésüket tekintve a szegregátumok három területére koncentrálódnak. A város déli, dél-nyugati részén négy darab szegregátum (1., 2., 3., 4.), a város keleti, észak-keleti részét három darab szegregátum (6., 7., 8.), a város észak-nyugati részén pedig egy darab szegregátum (5.) található.

Az **1. szegregátum** a település kisebb kiterjedésű és lakónépességű szegregátumainak egyike. A lakónépessége 204 fő, Hajdúhadház népességének 1,62%-a. A szegregátum lakosainak 47,5%-a 0-14 év közötti fiatal. A szegregátumok az egyik legrosszabb szociális és lakhatási mutatókkal rendelkező terület a városban. Itt a legmagasabb az aktív korúakon belül a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya, valamint itt a legnagyobb a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya. Területén 46 db lakás található, amelyek többsége igen rossz állapotú.

A terület elhelyezkedése: Béke útja - Szélső u. - Névtelen u. - Keskeny u. mindkét oldala

A **2. szegregátum** lakónépessége 333 fő, ami Hajdúhadház népességének 2,65%-a. A szegregátum a többi szegregátumhoz képest kedvezőbb szociális és gazdasági mutatókkal rendelkezik. Itt a legkisebb a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül, valamint a foglalkoztatottak aránya a 15-64 éves népességen belül itt a legmagasabb a szegregált területek között.

A terület elhelyezkedése: Móricz Zs. u. - Pallagi u. - Bedő A. u. - Szabó G. u.

A **3. szegregátum** a második legnagyobb népességgel rendelkező, egyik legnagyobb kiterjedésű szegregátum. Területén 949 fő él, ami a város népességének 7,54%-a. A szegregátumban a legmagasabb (59,4%) a szegregációs mutató, vagyis az aktív korúakon belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya. A terület elhelyezkedése: Pély - Nagy G. u. - Bercsényi u. - Dorogiás u. - Munkácsy M. u. - Radnóti M. u. - Görgy u. - Jászai M. u. - Bercsényi u. - Névtelen u. Ny - nak, majd É - nak - Zöldfa u. - Ságvári E. u. (a közterület elnevezése Méhészkert utcára változott)

A **4. szegregátum** Hajdúhadház egyik új szegregált területe. Kiterjedését és népességszámát tekintve a város legkisebb szegregátuma. Lakónépessége 85 fő, ami Hajdúhadház népességének 0,68%-a. A szegregátum lakosainak 47,1%-a 0-14 év közötti fiatal. A szegregátum a város összességében legrosszabb statisztikai mutatókkal rendelkező területe. A szegregátumban a lakhatási feltételek mutatói rendkívül kedvezőtlenek.

A terület elhelyezkedése: Irinyi J. u. K - nek, majd D - nek, majd DNy - nak, végül É - nak

A teljes lakásállomány alacsony komfortfokozatú, valamint a lakott lakásokon belül a komfort nélküli, félkomfortos és szükséglakások aránya 100%, az egyszobás lakások aránya 66,7%. Az egy lakásra jutó lakosok száma 5,67 fő (2,99 fő/lakás a városi átlag). A 15-64 éves népességen belül itt a legalacsonyabb a foglalkoztatottak aránya (17,1%), valamint a legmagasabb az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak aránya. A gazdaságilag nem aktív népesség aránya a lakónépességen belül 81,2%. A szegregátumban senki se rendelkezik felsőfokú végzettséggel.

Az **5. szegregátum** lakónépessége 176 fő, ami Hajdúhadház népességének 1,4%-a. A szegregátum a 2. szegregátumhoz hasonlóan, a többi szegregátumhoz képest kedvezőbb szociális és gazdasági mutatókkal rendelkezik. A szegregátumok között itt a legmagasabb a felsőfokú végzettséggel rendelkező lakosok aránya. A lakónépességen belül a gazdaságilag nem aktív népesség aránya a szegregátumok között itt a legkisebb. A szegregátum lakásállományának állapota a szegregátumok között kedvezőnek tekinthető. Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül (7,1%) a városi átlagnál (9,5%) alacsonyabb. Az alacsony komfort fokozatú lakások aránya itt és a 7. szegregátumban a legalacsonyabb (37%).

A terület elhelyezkedése: 4-es főút - Névtelen u. DK-nek - Dorogi u. mindkét oldala - Tompa M. u. - Városteret u. - Arany J. u.

A **6. szegregátum** lakónépessége 675 fő, ami Hajdúhadház népességének 5,36%-a. A szegregátum szociális és gazdasági statisztikai mutatóit vizsgálva megállapíthatjuk, hogy itt a legrosszabbak a lakosság foglalkoztatottsági mutatói. A szegregátumban 82%-os a rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 évesek) belül, a foglalkoztatott nélküli háztartások aránya a szegregátumok között az egyik legmagasabb (68,6%). A szegregátumban a munkanélküliségi ráta 61,3%-os, a tartósan munkanélküliek aránya 34,3%. A szegregátum lakásállományának állapota a szegregátumok között

átlagosnak mondható. Az egyszobás lakások aránya a lakott lakásokon belül (7,8%) a városi átlagnál (9,5%) alacsonyabb, ugyanakkor az egy lakásra jutó lakosok száma igen magas, 5,06 fő (2,99 fő/lakás a városi átlag).

A terület elhelyezkedése: vasútvonal (Vénkert) - Szőlős u. - Vénkert u. mindkét oldala - Görbekert - településhatár

A **7. szegregátum** Hajdúhadház újonnan kialakult szegregált területe. Lakónépessége 285 fő, ami Hajdúhadház népességének 2,26%-a. A szegregátum lakosainak 41,4%-a 0-14 év közötti fiatal. A szegregátum elhelyezkedését tekintve megállapíthatjuk, hogy két szegregált terület (6. és 8. szegregátum) között alakult ki, így a város északi, északkeleti és keleti része a város szegregáció által leginkább érintett területének tekinthető.

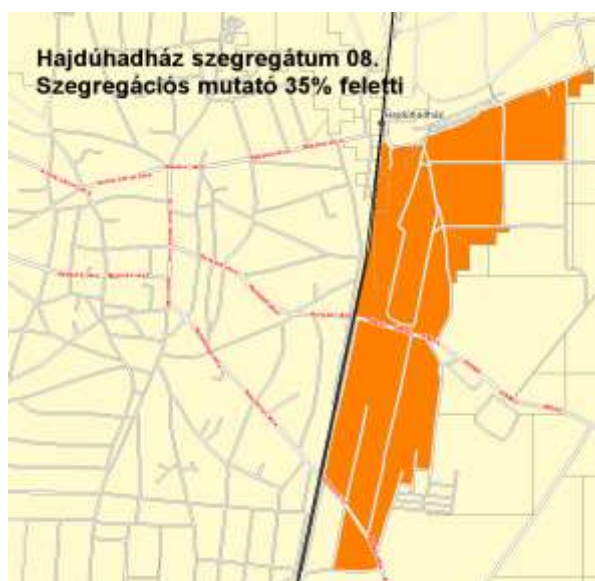
A szegregátum megközelíthetőségét nehezíti, hogy a területet a város központjától a 100-as (Szolnok-Debrecen-Nyíregyháza-Záhony) vasútvonal elválasztja, a terület gépjárművel történő megközelítése a város központjából egy útvonalon, a Szőlős utcán keresztül lehetséges. A szociális és foglalkoztatottsági mutatókat tekintve a szegregátumban igen magas az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak (78,8%), valamint a tartós munkanélküliek (31,7%) aránya

A szegregátum lakásállományának állapota a szegregátumok között jónak mondható. Az alacsony komfort fokozatú lakások aránya itt és az 5. szegregátumban a legalacsonyabb (37%). A komfort nélküli, félkomfortos és szükségülakások aránya a lakott lakásokon belül 33,3%, ami a szegregátumok között a legkedvezőbb mutató. Az egy lakásra jutó lakosok száma (5,28 fő) magasnak tekinthető (2,99 fő/lakás a városi átlag).

A terület elhelyezkedése: Nefelejcs u., Ibolya út, Szőlős u. mindkét oldala

A **8. szegregátum** Hajdúhadház legnagyobb kiterjedésű és legnagyobb népességszámú szegregátuma. A terület lakónépessége 1475 fő, ami Hajdúhadház népességének 11,72%-a. A szegregátum a 7. szegregátumhoz hasonlóan a 100-as (Szolnok-Debrecen-Nyíregyháza-Záhony) vasútvonaltól keletre helyezkedik el, így a megközelíthetősége a város központjából csak a főbb útvonalakon (Hunyadi u., Széchenyi u.) keresztül lehetséges. A szociális, gazdasági mutatókat tekintve a szegregátumban a második legmagasabb (56,2%) a szegregációs mutató, vagyis az aktív korúakon belül a legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és rendszeres munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya.

A terület elhelyezkedése: Epres u. - Kunkert (D - Ny - D) - Diófa u., Temető u., Árpád u., Nap u. mindkét oldala - Árpád u. - Erdőalja u. - Nap u. - Sámsoni út - vasútvonal

3.5.2. Az elmúlt években megvalósított, a szegregátumokat érintő beavatkozások

Hajdúhadház Város Önkormányzata az elmúlt években több konkrét intézkedést tett a szegregációs folyamatok lassítása, megakadályozása érdekében:

Szociális célú városrehabilitációs projekt keretében kijelölt akcióterület a vonatkozó KSH adatok alapján szegregátumnak minősül, itt nagy értékű infrastrukturális beruházások történtek: közösségi épület, valamint sportlétesítmény került megépítésre. Az épületekben helyet kapó szolgáltatások fő célcsoportja a hátrányos helyzetű lakosság volt.

Hajdúhadház Város Önkormányzata közel 400 millió forint Európai Unió támogatásban részesült az ÉAOP-5.1.1/A-12-2013-0013 kódszámú, „Szociális célú városrehabilitációs projekt Hajdúhadházon – A Sport, mely egyenlővé tesz” elnevezésű projekt keretében.

A pályázat célja közösségi funkciókat szolgáló tevékenységek megvalósítása és közösségi terek kialakítása volt.

A Szociális célú városrehabilitációs projekt keretében **a vasútállomás környéke, a Veszprémy tér, és a Szederjes egykori területe újult meg teljesen.** A Veszprémy téren térkövel burkolt sétány és parkosítás történt. A megújult Veszprémy tér 2015. június 4-én került átadásra.

A projekt keretében a Vénkert utcán található Önkormányzati tulajdonú telkekre közösségi célt szolgáló építmények létesültek. A megépült **Közösségi Házban** irodák, illetve egy nagyobb méretű, konferenciák megtartására alkalmas terem is kialakításra került. A Közösségi Ház ünnepélyes átadására 2015. szeptember 25-én került sor.

A Közösségi Ház mellé egy sportkomplexum épült, mely szabadtéri, füves labdarúgó pályát, aszfaltozott kosárlabda pályát és futópályát, játszóteret, kondiparkot, fedett vívótermet foglal magában. Az új létesítményekhez vezető utakat, a Vasút és Vásártér utcákat teljes hosszukban aszfaltburkolattal láttuk el.

A beruházás a város szociálisan leszakadt városrészén valósult meg, a pályázat előkészítése során a lakossági felmérés egyértelműen alátámasztotta, hogy a fejlesztendő területen igény mutatkozik különböző sportolási lehetőségeknek helyet adó létesítmények kialakítására. A Vívóterem, edzőterem, kosárlabda pálya, kis előfüves focipálya, szabadtéri kondipark kialakításával **biztosítjuk az akcióterületen élő, túlnyomórészt hátrányos helyzetű lakosság számára a megfelelő sportlétesítményeket, melyek erősítik a helyi lakosság szociális kohézióját.**

A vívóterem kivitelezés teljes költsége közel 121 millió forint volt, melyből 108 millió forint Európai Unió forrásból kerül finanszírozásra. A kivitelezés további költségeit 12 millió forint összegben a Magyar Vívó Szövetség támogatta, így az Önkormányzat esetében nem volt szükséges saját forrás biztosítására. A Magyar Vívó Szövetség további 3 millió forint létesítmény fenntartási támogatást biztosított, így tovább javult az épület felszereltsége.

A Sportkomplexum ünnepélyes átadására 2015. szeptember 26-án került sor a Hadházi Káposztás Napok gasztronómiai rendezvény alkalmával.

A város célja a látványos fejlesztési elem megvalósításával, hogy pozitív hatással bírjon a helyi hátrányos helyzetű lakosság életminőségére, szociális, társadalmi helyzetének javítására, társadalmi integrációjára.

3.6. EFOP-1.5.316-2017-00121 azonosítószámú, „Humán szolgáltatások fejlesztése települések összefogásával” elnevezésű projekt

A Humán szolgáltatások fejlesztése települések összefogásával” elnevezésű projekt megvalósításának időtartama: 2018.06.01 – 2021.12.31.

A projektben résztvevő konzorciumi tagok:

- Hajdúhadház Város Önkormányzata (konzorciumvezető)
- Léta Városi Önkormányzat
- Téglás Város Önkormányzata
- Bocskai Községi Önkormányzat
- Újléta Község Önkormányzata

A projekt stratégiai célja a konzorciumi tag településeken megvalósuló:

- területi különbségek enyhítése, különösen a hátrányos helyzetű településeken a társadalmi hátrányok csökkentése;
- a különféle gazdasági, szociális hátrányok csökkentése;
- a települések közötti és azokon belüli társadalmi különbségek enyhítése;
- a társadalmi felzárkóztatást támogató szolgáltatások hozzáférhetőségének javítása
- a helyi tudástőke gyarapítása;
- foglalkoztatottság növelése, a térségben élő munkanélküliek számának csökkentése
- a minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása;
- az egyes humán közszolgáltatásokban dolgozók képzettségének javítása;
- a területi egészség-egyenlőtlenségek csökkentése;
- egészségügyi szemléletformálás;
- társadalmi szemléletformálás, a távolságtartás és előítéletek csökkentése a leendő munkaadók esetében;
- hozzájárulás a hátrányos helyzetű emberek, elsősorban romák, pályakezdők, élők esélyegyenlőségének megvalósulásához;
- köznevelés, a felsőoktatás, a felnőttoktatás által biztosított informális és nem formális tanulás elősegítése;

Általános célok:

- az aktív befogadás, többek között az esélyteremtés és az aktív részvétel előmozdítása a foglalkoztatathatóság javítása képzések, tréningek által;
- a marginalizálódott közösségek – különösen a romák – társadalmi-gazdasági integrációjának elősegítése;
- a megfizethető, fenntartható és minőségi szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés biztosítása, különösen az egészségügyi szolgáltatásokhoz és a közérdekű szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés biztosítása;
- a foglalkoztatáshoz való hozzáférés könnyítése érdekében a társadalmi vállalkozói szellem, a társadalmi vállalkozásokba történő szakmai integráció és a szociális és szolidáris gazdaság előmozdítása;
- hozzájárulás a közösségvezérelt helyi fejlesztési stratégiák megvalósításához;
- az egész életen át tartó tanulás szorgalmazása a már aktív dolgozók és a gyermekek, fiatalok között;
- a tudásszint növelése, ösztönözni a tanulást (szakmaszerzést) a folyamatosan tanuló társadalom létrejöttét, továbbá a jövő generáció életminőségének javítása pozitív példák erősítésével, azok elősegítésével;
- a mélyszegénységgel küzdő kistérség társadalmi kohéziójának erősítése, a munkanélküliségből adódó jövedelmi szegénység és más hátrányok miatt a társadalomból való kiszorulás és a hátrányok továbbörökítésének elkerülése.

A projekt közvetlen/operatív céljai:

- a bevont településeken megvalósuló közszolgáltatások szükséges kapacitás és szolgáltatáspaletta növelése;
- a sikeres esélykompenzációhoz, a térség felzárkóztatásához szükséges szakembergárda képzettségi szintének feltérképezése és a képzettségi szint emelése;
- a foglalkoztathatóság szempontjából nélkülözhetetlen alapkészségek elsajátításának elősegítése;
- a bevont településeken, és ezáltal a térségben is a munkanélküliség csökkentése, a foglalkoztatási arány növelése;
- hátrányos helyzetű emberek és családjaik életkörülményeinek javítása;
- humán közszolgáltatásokban dolgozók képzettségének javítása és ezáltal az általuk ellátott szolgáltatások minőségének és hatékonyságának növelése;
- gyermekek és tanulók iskolán kívüli közösségi programjainak megszervezése;
- a szülők munkavállalását segítő intézkedések, háttérszolgáltatások fejlesztése (pl: iskolai tanórák utáni hasznos elfoglaltság a gyermekeknek, nappali táborok szervezése a nyári időszakban);
- a többgenerációs szegénység újrateremtődésének megakadályozása, az alacsony iskolai végzettségűek, köztük a korai iskolaelhagyók, a romák, fogyatékos fiatalok, munkaerő-piaci esélyeinek növelésével, a foglalkoztathatóság javításával, mely által a munkaerő- kereslet és - kínálat jobb illeszkedése, a 18-24 év közötti fiatal állástalanok foglalkoztatásának bővülése is megvalósul;
- a hátrányos helyzetű fiatalok és családjaik felzárkóztatása, foglalkoztathatóságuk javítása, tanulási alkalmazkodásuk és társadalmi részvételük növelése, esélyegyenlőség biztosítása és elősegítése az élet minden területén (egészségügy);
- társadalmi szemléletformálás, a távolságtartás és előítéletek csökkentése, hozzájárulás. a hátrányos helyzetű emberek, elsősorban romák, pályakezdők, élők esélyegyenlőségének megvalósulásához.

Kiemelt cél, a kulturális és társadalmi tőke, továbbá az egyéni és közösségi cselekvőképesség fejlesztése, amelynek eredményeként a térségben, a bevont településeken, településrészekben élők fel- és megismerik településük emberi, szellemi, tárgyi, környezeti értékeit, tudatosulnak bennük saját személyes és szűkebb közösségük emberi, tudás- és képességbeli értékei és alkalmassá válnak a környezetükben és önmagukban rejlő erőforrások fejlesztési célú tudatos alkalmazására.

A projekt rész céljai, melyek illeszkednek a felhívásban megfogalmazott konstrukciós rész célokkal:

- I. A humán közszolgáltatások terén jelentkező szakemberhiány enyhítését szolgáló ösztönző programok megvalósítása
- II. A hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztathatóságra való felkészítésének, munkaerő-piaci eszközökben való részesedésének és munkaerő-piacon való megjelenésének elősegítése
- III. A helyi kisközösségek társadalom-szervező szerepének megerősítése
- IV. A vidék megtartó képességének erősítése, valamint az ezzel kapcsolatos disszemináció támogatása
- V. A kultúrák közötti párbeszéd erősítése

A projekt legfőbb célkitűzései a területi különbségek és különösen a településméretből, a határ menti elhelyezkedésből és a fővárostól való távolságból adódó társadalmi hátrányok komplex

megközelítéssel történő, a helyi igényeken alapuló csökkentése a humán közszolgáltatások tekintetében, valamint a minőségi közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása.

A projekt másik fő célja a helyi esélyegyenlőségi programokban feltárt problémák komplex, a helyi közösségekre és erőforrásokra alapuló kezelését célzó területi hatókörű fejlesztési programok megvalósításának támogatása.

A projekt hozzájárul az Európa 2020 Stratégia és a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia célkitűzéseinek megvalósulásához.

A projekt a tervezett tevékenységek alapján kiemelten illeszkedik az „Egészséges Magyarországért 2014-2020” Egészségügyi Ágazati Stratégia specifikus népegészségügyi célkitűzéseire, a fizikai és mentális egészség egyéni és társadalmi értékének növeléséhez, az egészségtudatos magatartás elősegítéséhez, az egyéni felelősségvállalás érvényesítéséhez. A területi különbségek csökkentése által a projekt hozzájárul az Integrált Területi Programban (ITP) szereplő foglalkoztatási helyzet javításához.

A projekt illeszkedik az EFOP alábbi intézkedéseire:

- A marginalizálódott közösségek – például a romák – társadalmi-gazdasági integrációjához
- Területi hátrányok felszámolását szolgáló komplex programok emberi erőforrást célzó beavatkozásaihoz
- A megfizethető, fenntartható és minőségi szolgáltatásokhoz való jobb hozzáférés biztosításához, beleértve az egészségügyi szolgáltatásokat és a közérdekű szociális szolgáltatásokat is
- A fenntartható és minőségi foglalkoztatás, valamint a munkavállalói mobilitás támogatásához.

A FEJLESZTÉSEK CÉLCSOPORTJAI, AZ ÉRINTETTEK KÖRE, A FEJLESZTÉSEK HATÁSTERÜLETE :

Célcsoportok beazonosítása

A projekt szempontjából érintett járások a Hajdúhadházi, a Derecskei és a Nyíradonyi járás a kedvezményezett járások besorolásáról szóló 290/2014. (XI. 26.) Korm. rendelet szerinti komplex programmal fejlesztendő járások, a kedvezményezett települések besorolásáról és a besorolás feltételrendszeréről szóló 105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet szerint jelentős munkanélküliséggel sújtott települések a megvalósítás helyszínei.

A projekt kiemelt célcsoportja összefoglalóan a járásokban élő hátrányos helyzetű, aktív korú lakosság, a fiatalok lakossága, a helyi közszolgáltatásban dolgozók illetve a potenciális alkalmazottak, továbbá nemzetiségek, etnikumok. Mindezek mellett a társadalmi együttélés, felzárkózás, közösségfejlesztés tekintetében közvetett célcsoportként és érintettként jelenik meg a bevont 5 településen élő teljes lakosság is.

A célcsoporttagok kiválasztásának módszere az alábbi kérdések megválaszolásával történt:

- A humán közszolgáltatásban dolgozók közül kik azok, akik szívesen vesznek részt képzési, továbbképzési programokban?
- A településen élők közül kik azok, akik fogékonyak az iskolán, óvodán kívüli programokra (szülők és gyermekek tekintetében vizsgálva)?
- A hátrányos helyzetű lakosság rétegéből kik azok, akik ki akarnak törni a szegénységből, dolgozni és tenni akarnak életminőségük, jövőképük javítása érdekében?

A projekt célcsoportjának kiválasztása, a projekt szakmai tartalma statisztikai adatokra, szakember és partnertalálkozókra, kérdőíves szükségletfelmérésre épül, így a célcsoport bevonódott a projekt tervezésébe, mind munkaerő-piaci, mind a családi közösségi szinten.

A projekt közvetlen célcsoportjai (minden bevont településre vonatkozóan):

- 1. célcsoport: gyermek és fiatalok 0-17 évesek
- 2. célcsoport: az aktív korúak 18-59 évesek
- 3. célcsoport a hátrányos helyzetűek
- 4. célcsoport: a bevont települések teljes lakossága
- 5. célcsoport: a humán közszolgáltatásban dolgozók
- 6. célcsoport: a potenciális munkáltatók

A projekt közvetett célcsoportja (minden bevont településre vonatkozóan):

- nem aktív korú lakosság, illetve a programokban aktívan nem érintettek köre

Az érintettek köre:

- a pedagógus társadalom
- a térségi intézmények (egészségügyi, szociális, oktatási)
- a térség lakossága

A Konceptióhoz illeszkedő főbb projektelemek bemutatása:

1. A szakemberek munkáját népszerűsítő workshopok

A projekt során 2018. decemberétől 2020. szeptemberéig (2020.03-2020.06.30-ig a pandémia alatt a megvalósítás szünetelt) tartottunk workshopokat minden településen, Komorné Karap Mária vezetésével.

Minden településen, így Hajdúhadházon is 12 workshop került megtartásra, a közszolgáltatásban dolgozók és a lakosság részvételével. Célja a közszolgáltatásban dolgozók munkájának népszerűsítése a lakosság körében. Megtörtént a lakosság részére a szakemberek és vonatkozó intézmények által nyújtott szolgáltatások ismertetése, a működés részletezése, a folyamat pontos beazonosítása, segítve az eligazodást a szolgáltatások között, ezáltal növelve a hatékonyságot. Kiemelt cél volt a szolgáltatások átláthatóvá és elérhetővé tétele.

2. Szociális asszisztens képzés

A képzés 2020 júliusától 2021 februárjáig tartott, mely OKJ-s bizonyítványok átvételével zárult. Tégláson valósult meg a képzés 12 fő részvételével, melyből 4 tagot Hajdúhadház delegált. A 4 tagból 3 jelenleg is Hajdúhadház Város Önkormányzatának vagy Polgármesteri Hivatalának dolgozója. A projektelem hozzájárult a humán közszolgáltatásban dolgozók képzettségi szintjének emeléséhez, a kapacitáshiányok hatékony kezeléséhez.

3. Alkalmazott számítástechnika (ECDL) képzés

Hajdúhadházon 12 fő részvételével valósult meg az ECDL képzés, melynek végén a résztvevők ECDL bizonyítványt szereztek. A képzésen az önkormányzat és a polgármesteri hivatal dolgozói vettek részt. A képzés célja az egyes humán közszolgáltatásban dolgozók képzettségének javítása, különösen a digitális kompetencia fejlesztése volt.

4. Szaktudás hiány enyhítését célzó jelleggel tanácsadások a humán közszolgáltatók részére

2021 februárjától 2021 júniusáig megvalósult programelem, melyben a humánszolgáltatásban dolgozók vettek részt (önkormányzati, hivatali dolgozók, védőnők, óvónők, könyvtári dolgozók, családsegítő munkatársai – 15 fő).

A projektelem során megvalósult többek között pl: folyamattervezés, munkafolyamatok standardizálása, új típusú munkakörök tervezése, asszertív kommunikációs programelemekkel, önismereti, együttműködést ösztönző játékos feladatokkal együtt.

5. Család és gyermekjóléti preventív programok

2018. december 1. és 2019. 11. 30. között prevenciós munkatársakként védőnők dolgoztak a projektben. Az iskolában Gyarmatiné Toronyi Edit látta el a feladatokat. Havi 2 prevenciós foglalkozást tartott általános iskolás gyerekeknek, ezzel a tevékenységgel 189 főt értünk el. (85 fiú, 104 lány) A témák között szerepelt a személyes higiénia, az egészséges táplálkozás és életmód, szexuális felvilágosítás, higiéné és mentálhigiéné, drog- és alkoholfogyasztás.

A gyerekek a tevékenység keretében kis csomagot is kaptak, melynek tartalma fogkefe, fogkrém, tisztasági betét, egészségügyi betét, óvszer, nedves törlőkendő.

A területi védőnők közül ketten, Ráczné Papp Mariann és Szegedi-Nagy Erika kismamáknak, fiatal édesanyáknak tartottak foglalkozásokat, ugyanebben az időszakban. 109 fő vett részt mindösszesen ezeken a foglalkozásokon. Témák: A várandósság alatti szűrővizsgálatok, szülésre való felkészítés, gyermekágy, csecsemőápolás, szoptatás és táplálás, lázcsillapítás, családtámogatási formák, és azzal kapcsolatos ügyintézés. A nagyobb gyerekek édesanyjaival kitértek a tinédzser élet veszélyeire is. Az itt résztvevők babaváró csomagot kaptak: pelenka, nedves törlőkendő, cumi, cumisüveg, popsikrém, fürdető.

6. Egyéni fejlesztési tervek elkészítése

A Család-és gyermekjóléti szolgálat munkatársai közül ketten mentorként dolgoztak a pályázatban, akik 130 hátrányos helyzetű lakost vontak be a pályázat megvalósításába. Rájuk személyre szabott egyéni fejlesztési tervek készültek, figyelembe véve problémáikat, élethelyzeteiket. Közösén kerültek meghatározásra az egyéni és családi rövid- és hosszútávú célok, fejlesztéseik lehetőségei. Ez a dokumentum három havonta felülvizsgálatra került. Két éven keresztül kiemelt figyelmet kaptak ezek a hátrányos helyzetű hajdúhadházi lakosok, segítséget kaptak álláskeresésben, elhelyezkedés utáni beilleszkedésben, családi és személyes ügyek intézésben.

7. Munkaszocializáció megszerzését segítő konstruktív és értékteremtő tevékenységek

Egyéni és csoportos tanácsadások formájában megvalósult tevékenység a mentorok vezetésével, melynek központi eleme az együttműködési készség, konfliktuskezelés, kommunikációs, és problémamegoldó képességek fejlesztése, a bevont célcsoporttagok gyakorlati ismereteinek, társadalmi és munkavállalói kulcskompetenciáinak fejlesztésére irányuló, munkaszocializáció megszerzését segítő informális és formális tanácsadás. Részt vettek egyéni fejlesztési tervvel rendelkező célcsoporttagok, ill, a lakosság köréből bárki, de főleg a hátrányos helyzetű lakosság köréből kerültek megkeresésre a résztvevők.

Mind a 130 egyéni fejlesztési tervvel rendelkező bevont célcsoporttag részt vett ebben a programelemben 2018 decemberétől 2020 decemberéig.

8. Mentorálási tevékenységek

A 130 hátrányos helyzetű, egyéni fejlesztési tervvel rendelkezők közül 84 ember külön mentorálásban is részesült. Csoportmunkában történő tanácsadások történtek a mentorok vezetésével, formális és informális készség, képességfejlesztő tevékenységek, családlátogatások valósultak meg 2018. dec. – 2020. decemberig, melynek célja a hátrányos helyzetű aktív korú nem foglalkoztatott személyek munkaerő-piaci helyzetének javítása, a munkavállalásuk és munkahely megtartásuk elősegítése, a közösségbe történő visszahelyezésének elősegítése volt.

9. Tanácsadások az egyéni fejlesztési tervek alapján

2019 februárjától 2020 márciusáig, ill. 2021. október 1-től 2021. dec. 31-ig megvalósult tevékenység. A projekt elején a célcsoporttagok állapotfelmérését követően beazonosításra került hiányrészek, gyengeségek fejlesztésének folyamata tanácsadások, klubfoglalkozások keretein belül valósult meg, eltérő állapotok, eltérő tanácsadások, minden célcsoporttagra vonatkozó egyedi egyéni fejlesztési tevékenység, az eredmények alapján, az alábbi témákban: Álláskeresési technikák, életvezetési tanácsadás, mentálhigiénés tanácsadás, Pályaorientációs tanácsadás a fiataloknak, Pszicho szociális tanácsadás, pénzügyi tanácsadás. Minden téma hat alkalommal jelent meg, így mindösszesen 36 alkalommal kínáltunk ilyen foglalkozásokat a célcsoporttagoknak.

Kevés azoknak a létszáma, akik hajlandóak ezekre a foglalkozásokra eljönni, mivel juttatást nem kapnak érte. Klubfoglalkozásként 5-6 fő résztvevő jelent meg. (2020. márciusáig mindösszesen 35 fő hátrányos helyzetű célcsoporttag jelent meg, de egy fő több alkalommal is részt vett.) Az álláskeresői klubfoglalkozások során önéletrajzot írtak, szituációs játékokon keresztül állásinterjúra készítették fel őket a kollégák, illetve ezeken az alkalmakon olyan esetek is feldolgozásra kerültek, melyekben hátrányos megkülönböztetésben volt részük akár egy állásinterjún, akár munkahelyen. Meghatározásra kerültek az egyéni célok, illetve a munkahelyi viselkedés normáit és higiéniai evidenciákat is számba kellett venni.

10. Egészségnevelési és egészségfejlesztési programok

Hajdúhadházon 12 alkalommal kerültek megrendezésre egészségnapok, mely során vércukor-vérnyomás-, tüdőkapacitás – véroxigénszint mérés, BMI-index mérésre került sor. Utolsó alkalommal Covid-19 fertőzéssel kapcsolatban került megrendezésre az egészségnap, ahol tanácsadások, oltással kapcsolatos információnyújtás, és Covid-szűrés valósult meg. A 12 alkalom alatt több mint 500 fő vett részt.

11. Zöldség-gyümölcsfeldolgozó képzés

Hajdúhadházon 2020. 11. 02-án indult a zöldség-gyümölcsfeldolgozó képzés (31 541 12), 24 hátrányos helyzetű célcsoporttag (8 fő hajdúhadházi, 8 fő téglási és 8 fő bocskaikerti lakos) részvételével. A képzés 240 órás, OKJ-s bizonyítvány megszerzésével zárult 2021. január elején.

A pályázatba bevont célcsoporttagok között a program kezdete óta folyamatos igényfelmérés zajlott az induló képzéssel kapcsolatban. Területi igényeknek megfelelő képzés indítása volt a cél, a bevontak közül legtöbben ezt a képzést preferálták, ugyanis a feldolgozó üzemekbe magasabb óradíjjal tudnak elmenni akár szezonális munkákra is.

A képzés napi hat tanórával valósult meg. A tananyag 30 %-a elmélet, 70 % -a gyakorlat volt. A képzés során a mentorok, és hátrányos helyzetű csoportok koordinátora naponta meglátogatta a képzést, segítséget nyújtottak a célcsoportok számára mind a tananyag elsajátításában, mind a tanulás és a magánélet összeegyeztetésében, ezzel is megakadályozva a lemorzsolódást. A hiányzás nem volt jellemző, motiválta őket az az összeg, amit a pályázat biztosít a képzésben résztvevőknek, megélhetési települési támogatásként. Emellett magán- és hivatalos ügyeik elintézésében is mellettük álltunk nem csak a képzés ideje alatt, hanem a projekt végéig, így egyéni és csoportos mentorálás is megvalósult.

Jelen programelem hozzájárult a hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztathatóságra való felkészítésének, munkaerő-piaci eszközökben való részesedésének és munkaerő-piacon való megjelenésének elősegítéséhez.

12. Innovatív program kidolgozása mélyszegénységben élők helyzetének komplex módon történő javítására

A tevékenység 2021. 06.01-11.30. között valósult meg. Az innovatív programkoordinátor által irányított programelem során 10 leginkább rászoruló, együttműködő hátrányos helyzetű család került kiválasztásra, és a programba bevonásra. Havonta háztartásonként 2 alkalommal családlátogatás történik, mely során fő hangsúly a tudatos családi kasszán, és a megfelelő életkörülmények kialakításán, és megtartásán van, amibe a személyes higiéné is beletartozik. A munkaerőpiaci szempontok szerint fontos kompetenciák fejlesztése is megtörténik e tevékenység során, egyfajta személyes és családi mentorálás keretében.

13. Megyei Ösztöndíjprogram

A Hajdú-Bihar Megyei Önkormányzat a középiskolai oktatásban és felsőoktatásban tanuló fiatalok részére ösztöndíj pályázatot hirdetett, „Maradj Hajdú-Biharban!” címmel.

A projekt során 160 diák támogatására volt lehetőség, mely során egyszeri vissza nem térítendő 50.000 Ft-os támogatásban részesültek a nyertesek, kidolgozott szempontrendszer alapján.

Az ösztöndíj célja elsősorban a képzett fiatalok helyben tartásának elősegítése volt, melynek során azok a fiatalok részesülhettek anyagi támogatásban, akik tanulmányaik végeztével településükön vagy annak tágabb környezetében, elsősorban a projekt céljaihoz kapcsolódóan, a projektből kialakításra kerülő konzorcium területén, valamint legfeljebb a megye területén belül tervezik a jövőbeli munkavállalásukat, lakhatásukat. Az ösztöndíj egyösszegű folyósítása az ösztöndíjhoz kapcsolódó eljárásrendnek megfelelően történt. A 160 diákból 39 hajdúhadházi lakos.

3.7. Egészségfejlesztési Iroda bemutatása

Hajdúhadház Város Önkormányzata vissza nem térítendő támogatásban részesült a **TÁMOP 6.1.2/LHH/11-B-2012-0001** kódszámú „**Tegyünk többet egészségünkért**” **Egészségfejlesztési programok a Hajdúhadházi Kistérségben elnevezésű projekt** megvalósításához. A projekt elsődleges célja a betegségek megelőzése és ehhez kapcsolódó programok megvalósítása a kistérség településein (*Bocskai kert, Fülöp, Hajdúhadház, Hajdúsámson, Nyíradony, Nyíracsa, Nyírábrány, Nyírmártonfalva, Téglás, Újléta, Vámospércs*).

A program részeként Egészségfejlesztési Iroda (a továbbiakban: EFI) került kialakításra a Hajdúhadházi Polgármesteri Hivatal épületében.

I. EFI programok 2013. október 1 - 2016. 07.08. közötti időszakban

Az EFI szolgáltatásait a település minden lakosa ingyenesen vehette igénybe nemre, korra, iskolai végzettségre, illetve etnikai hovatartozásra való tekintet nélkül.

2013. október 01. napjától 3 célcsoport számára betegklubok alakultak (cukorbeteg klubja, szív-érrendszeri betegek klubja, túlsúlyos betegek klubja), valamint további programok, foglalkozások beindítására volt lehetőség.

- Alkohol-megelőzés területén szervezett programok: Anonim alkoholisták csoportja, Film klub, "Hogy vagy csoport?", Hozzá tartozók klubja, Játékerápiás csoport, Önismerteti és

személyiségfejlesztő tréning szenvedélybetegek részére, Szocioterápiás program alkoholfüggő betegek részére.

- Rendszeres testmozgásra ösztönző programok: Testsúlycsökkentő torna, Csoportos gyógytorna, Senior torna, Jóga, Kerékpár klub.

- Lelki egészség területén szervezett programok: Baba-mama-apa klub, Tinédzser szülők klubja, Egyedülálló-magányosok klubja, Önismereti és személyiségfejlesztő tréning depressziósoknak, Lelki betérő.

- Életmódváltással, egészséges táplálkozással kapcsolatos programjaink: Életmód klub, reform klub.

2013 októberétől az EFI munkatársai végzik a lakosság szűrését (vérnyomásmérés, vércukorszint mérés, koleszterinszint mérés, testsúlymérés, testtömegindex-számítás, egészségfejlesztési tesztek kitöltése), illetve az állapotuknak megfelelő betegklubokba irányítását.

A program iránt érdeklődő lakosoknak lehetősége volt a programba való belépésre, amely a fent részletezett egészségi állapotfelmérésből (szűrővizsgálat és állapotfelmérő lap kitöltéséből) áll.

A programba bevont személyek számára a projekt ideje alatt (2013. 10.01.-2015.05.31.) előre egyeztetett időpontokban, kéthavonta ismételt állapotfelmérésre került sor az Egészségfejlesztési Irodában, az egészségi állapot nyomon követése érdekében.

Hajdúhadház településen számos nagyrendezvény is lebonyolításra került. Több egészségnap, füstmentes nap, két hetes életmód tábor, illetve 3 napos egészség-expo megrendezését is maga mögött tudhatja a város. Ezen nagyrendezvények alkalmával utcai szűréseken, illetve az esti órákban szakértő előadók által tartott előadásokon, valamint különböző szekciókon vehettek részt az érdeklődők.

Folyamatos kapcsolattartás alakult ki a program ideje alatt a területileg illetékes Népegészségügyi Szakigazgatási Szervvel, így részt vettünk a népegészségügyi szűrések népszerűsítésében, szervezésében, mozgósításban.

A projekt számszerűsíthető eredményei a programba bevont személyek számát illetően 3480 fő. A tervezett létszámot sikerült meghaladnunk.

A programok zárásának időpontjában 2015. május 31-én az indikátor értéke: 9055 fő. Az EFI-ben életmódváltó programba bevont kliensek száma 240 fő, a húsz hónap alatt 257 főt tudtunk rendszeresen nyomon követni.

Állapotuk felmérése érdekében a programba belépett személyekkel állapotfelmérő tesztek, kérdőívek kitöltésére nyílt lehetőség, illetve különböző vizsgálatok készülhettek az Egészségfejlesztési Irodában.

Az EFI-ben életmódváltó programba bevontak közül pozitív eredményt felmutató kliensek száma 168 fő, melyet szintén sikerült túlteljesítenünk, így az indikátor értéke 172 fő.

2015. június hónaptól 2015. december 31. napjáig **az Emberi Erőforrások Minisztériumával kötött 40217-1/2015/EIFF számú Támogatási szerződés keretében folytatódott az Egészségfejlesztési program fenntartása.**

A fenntartás ideje alatt összesen 6 egészségnapot szerveztünk a **Hajdúhadházi Járás településein, Hajdúhadház, Bocskai kert és Téglás városában.**

Az egészségnapok célja, hogy a tömegrendezvény adta lehetőségeket kihasználva ezrek számára adhassunk információt az egészségmegőrzés és betegségmegelőzés fontosságáról. Szűrővizsgálatokat végezve segítünk idejében felfedezni a kezdődő betegségeket, széles körben erősítjük az egészségtudatos szemlélet kialakulását és a szűrővizsgálatok fontosságának szerepét. A tervezésnél igyekeztünk olyan programokat összeállítani, amely felkelti a lakosság érdeklődését.

Az EFI fenntartási időszaka alatt a tervezett programok mindegyikét sikerült megvalósítani.

Hajdúhadházon a következő programok valósultak meg.

Betegklubok:

- 1) Cukorbeteg klubja
- 2) Szív- és érrendszeri betegek klubja
- 3) Életmód programok (Életmódklub)
- 4) Időseket célzó tevékenységek, szolgáltatások (Senior torna, Csoportos gyógytorna)
- 5) Szenvedélybetegeket célzó szolgáltatások (AA csoport, Hogy vagy? csoport, Szocioterápiás program, Hozzá tartozók klubja)
- 6) Krízishelyzetbe kerülőket, lelki problémákkal küzdőket célzó program (Lelki betérő)

A klubfoglalkozások kétheti és havi rendszerességgel kerültek megtartásra, mely során összesen 164 főt sikerült elérni. A megvalósult egészségnapok alkalmával 377 fő vette igénybe az Egészségfejlesztési Iroda szolgáltatásait. Egyéni állapotfelmérésen összesen 170 kliens vett részt.

II. EFI programok 2016.07.08. után az 5 éves fenntartási időszakban

A TÁMOP 6.1.2/LHH/11-B-2012-0001 kódszámú „Tegyünk többet egészségünkért” Egészségfejlesztési programok a Hajdúhadházi Kistérségben elnevezésű projekt 2016.07.08. napján sikeresen lezárult, ezt követően vette kezdetét az 5 éves fenntartási időszak. Minden évben a következő programokat valósítottuk meg:

A közösségi Egészségfejlesztési szolgáltatások körében megvalósult programok bemutatása:

- 1) **Senior torna és csoportos gyógytorna:** A program célja az idősebb korosztály egészségfejlesztése volt. Az Egészségfejlesztési programok segítették, hogy a résztvevők nagyobb befolyásra tegyenek szert az egészségüket meghatározó külső tényezők felett, valamint abban is támogatta őket, hogy önmaguk változzanak egészségük érdekében.
- 2) **Reform életmód klub:** A program célja a szociálisan hátrányos helyzetű emberek egészséges életmóddal kapcsolatos egészségfejlesztése volt. Az Egészségfejlesztési program segítette, hogy a résztvevők nagyobb befolyásra tegyenek szert az egészségüket meghatározó külső tényezők felett, valamint abban is támogatta őket, hogy önmaguk változzanak egészségük érdekében.
- 3) **Betegklubok**
Kétféle betegklubot működtetünk: Cukorbeteg klubja; Szív- és érrendszeri betegek klubja
A betegklubok elsődleges célja az életmódbeli, tercier prevenciós feladatok ellátása és az információátadás.
- 4) **AA csoport Célcsoport: Alkoholproblémával küzdő lakosság** Az Anonim Alkoholisták ivásproblémával küzdő férfiak és nők nemzetközi közössége. A tagság nincs korhatárhoz vagy iskolai végzettséghez kötve. Bárki tag lehet, aki tenni akar valamit ivásproblémája ellen. Az AA egy önsegítő csoport, amely személyes segítséget vagy ún. szponzorálást nyújt az AA-ba bárholnan betérő alkoholproblémával küzdőknek.
- 5) **Stresszcsökkentő tréning** A programelem célja az ún. „burnout” tünet együttes kialakulásának megelőzése volt. Az 5 alkalomból álló tréning során a résztvevők elsajátították a különböző stresszcsökkentő technikákat, amelyek segítségével megelőzhetővé válik a fizikai, érzelmi és mentális kimerültség állapota.
- 6) **Szülők hete:** workshopok, előadások, melynek célja a szülői kompetenciák fejlesztése volt. A témák előzetes szükségletfelmérés alapján kerültek meghatározásra.
- 7) **Hogy vagy? Csoport:** A csoportfoglalkozáson az interaktív beszélgetést szakember irányította. A résztvevők minden alkalommal megoszthatták tapasztalataikat, érzéseiket egymással. A „meghallgatás” és „kibeszélés”, mint szorongásoldó módszer jelent meg a

csoportokban. A foglalkozás végén lehetőség nyílt egyéni tanácsadás igénybevételére, amelyet a foglalkozást vezető szakember tartott a résztvevők számára.

- 8) **Lelki betérő:** A depresszió és öngyilkosság megelőzési programok keretén belül megvalósuló program a különböző lelki problémával küzdő személyeknek, a krízist átélőknek, a gyászfolyamaton keresztülmenőknek kívánt segítséget nyújtani. A lelki betérőket szakemberek vezették. A csoportfoglalkozás végén lehetőség nyílt egyéni tanácsadás igénybevételére.

9) **Rendezvények:**

- **Egészségnap:** Az egészségnapok település szintű rendezvények voltak, amelyek a település lakosságát szólították meg. Az egészségnapokon az egészségmegőrzés és betegségmegelőzés fontosságára hívtuk fel a figyelmet a különböző programelemekkel. A nap folyamán folyamatosan szűrővizsgálatokat végeztünk annak érdekében, hogy a részt vevők körében segítsünk időben felfedezni a kezdődő betegségeket, széles körben erősítsük az egészségtudatos szemlélet kialakulását és a szűrővizsgálatok fontosságát.
- **EGÉSZSÉG-EXPO:** egy három napos rendezvény, amely a járás lakosságát szólította meg. Helyszíne Hajdúhadház, a járás központja volt. A nap folyamán mozgásos programok, szűrőszátrak kihelyezésével különböző szűrések valósultak meg. Többek között: vérnyomásmérés, koleszterinszint mérés, trigliceridszint mérés, testzsír mérés, vércukorszint mérés, látásélesség vizsgálat, stressz-faktor meghatározás, kockázatbecslés, állapotfelmérés, egészségbüfé. Ezen kívül mentálhigiénés szekció részeként lelki melegedő valósult meg pszichológus szakember bevonásával. Dohányzás ellenes kampány részeként "Ne gyújts rá" programelem, füstmentes szekció, tüdőkapacitás mérés, dohányzásleszoktató program népszerűsítése, valamint az expo része volt a szervezett vastagbélszűrés népszerűsítése is.

3.8. „Hajdúhadház épül” - fejlesztések városunkban

Hajdúhadházon az elmúlt években számos beruházás, fejlesztés valósult meg, mely alapján egyértelműen kijelenthetjük, hogy „Hajdúhadház épül”. Jelen dokumentumban a teljesség igénye nélkül az alábbi fejlesztéseket szeretnénk részletesebben bemutatni:

Hajdúhadház Város Önkormányzata az **ÉAOP-5.1.1/D-12-2013-0017. számú „Funkcióbővítő integrált települési fejlesztések Hajdúhadházon”** című projekt keretében közel 850 millió forint összegű támogatásban részesült. A projekt 100 %-ban az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósult meg. Közreműködő szervezet neve: Észak-Alföldi Regionális Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Kft. A pályázat eredményeként teljesen megújult a Városközpont, valamint egy szociálisan és infrastrukturálisan elmaradott városrész felzárkózására, kiemelkedésére nyílt lehetőség.

A **Csokonai Művelődési Ház** 442 millió forint, 100%-os intenzitású támogatást elnyerő fejlesztés egyike volt. A városközpontban az épület kívül-belül megújult, az épület alagsorában új közösségi tér alakult, így az intézmény működésében is új lehetőségek nyíltak. Állandó programokat biztosítottunk a Művelődési Házban: kézműves tanfolyamok, kamaraszínház, amatőr színjátszó kör és játszóház nyújtott lehetőséget a szabadidő hasznos eltöltésére.

A Kossuth utcán található, előtte beépítetlen füves területen 2015-ben egy 400 férőhelyes **Szabadtéri színpad és Rendezvénytér** is megépítésre került. A 2015. szeptemberi városi rendezvényen már új, színvonalas rendezvényhelyszínként szolgálta a hajdúhadházi lakosok kulturált kikapcsolódását.

Az **Égerházi Emlékház** régóta esedékes felújítása is megvalósult, a festőművész örökségéhez méltó kiállító-teremmé és alkotóházzá alakult, ahol állandó és időszakos kiállítások mellett rendszeres művészeti és kézműves tevékenységnek is otthont ad az épület.

A pályázat lehetőséget adott arra, hogy az elkészült infrastrukturális elemeket folyamatosan megtöltsük kulturális rendezvényekkel, biztosítva azok kihasználtságát.

A meglévő játszótéren kulturált köztéri WC-t, pelenkázót és **játszóházat alakítottunk ki**. A Béke utcán eddig parkként használt **régi játszótér visszanyerte eredeti funkcióját**, egy teljesen új, EU konform létesítményt adtunk át a gyerekeknek a projekt megvalósításával.

A pályázat keretében a Mester utcán található, elhanyagolt volt ÁFÉSZ épület is hasznosult, megtörtént a közel 200 m²-es épület teljes rehabilitációja (2014. évben). Az épület felújításával az ügyfelek egy helyen, kulturált környezetben intézhetik szociális ügyeiket, mivel a Polgármesteri Hivatal Szociális irodái költöztek át az elkészült épületbe.

A Bocskai téren tovább folytattuk a park felújításával megkezdett fejlesztéseket, a tér két oldalán a parkolók és járdák felújításával lett teljes a központ rehabilitációja. Célunk volt, hogy a város egy élhető, kulturált kisvárossá váljon, melynek utcáin jó érzéssel megy végig az ide látogató és a helyi lakos egyaránt. Összesen, több mint 1000 m járdaszakasz épült ki, vagy újult meg. További parkolóhelyek, összesen 25 db, került kialakításra a Jókai utcán is.

Hajdúhadház Város Önkormányzata 2015 szeptemberében a **KEOP-5.7.0/15-2015-0146. kódszámú „Hajdúhadház Város Önkormányzata középületeinek energetikai korszerűsítése”** című projekt keretében 149.915.623,- Ft vissza nem térítendő támogatást nyert a Központi Orvosi Rendelő, az Aranykapu Óvoda és a Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola épületének energetikai korszerűsítésére.

A Központi Orvosi Rendelő épületén található homlokzati nyílászárókat műanyag, hőszigetelt nyílászárókra cserélték és az épület teljes homlokzata 14 cm-es hőszigetelést kapott, valamint a lapostető víz- és hőszigetelése is megoldódott.

Az Aranykapu Óvoda épületén megtörtént az ablakok, valamint a bejárati ajtók cseréje fokozott légzárású nyílászárókra. Ezen épület is 14 cm-es homlokzati hőszigetelést kapott.

A Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola épületén megtörtént a nyílászárók cseréje és a 10 cm-es hőszigetelés.

Hajdúhadház Város Önkormányzata 519.607.800,- Ft vissza nem térítendő Európai Unió támogatásban részesült az **ÉAOP-4.1.1/A-12-2012-0007. kódszámú, „Iskola felújítás és tornaterem építés Hajdúhadházon a megújuló nevelési elvek érdekében”** elnevezésű projekt keretében. A pályázat 100 %-ban az Európai Unió támogatásával, az Európai Regionális Fejlesztési Alap társfinanszírozásával valósult meg. A projekt keretében a tornaterem építés mellett többek között gyógytestnevelési és kiszolgáló helyiségek létesültek, korszerű szaktantermek és egy tankonyha kerültek kialakításra, felújításra kerültek a folyosók, valamint bútorok, sporteszközök és sportfelszerelések beszerzése is megvalósult a Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola Szilágyi Dániel úti tagintézményében. A pályázat keretében napkollektor került felszerelésre a megépült Sportcsarnok tetejére.

Az infrastrukturális, valamint eszközfejlesztés célja, hogy az esélyegyenlőség elvét szem előtt tartva, az alapfokú oktatást végző intézmények infrastruktúrájának fejlesztésén keresztül csökkentse az oktatás minőségében meglévő területi különbségeket, megteremtse az egészséges, befogadó oktatási környezet és a hatékony nevelés infrastrukturális feltételeit és biztosítsa a minőségi oktatáshoz való hozzáférést.

2019. évben valósult meg a **Hajdúhadházi Városi Óvoda fejlesztése**. A projektben az udvari játékok teljeskörű cseréje valósult meg, új, korszerű mászóvárak, homokozók, csúszdák, rugós játékok beszerzésével, melyek a 3-6 éves korú gyermekek fejlettségi szintjének megfelelően segítik a

gyermek mozgásigényének kielégítését, biztonságosan támogatják a mozgásfejlődést. A csoportszobák és hozzájuk tartozó öltözők bútorzatát lecseréltük. Minden csoportszobába projektor került felszerelésre, melyet notebookról irányítanak a hozzá szükséges szoftverekkel. DIOO fejlesztő eszközök kerültek beszerzésre, mely eszköz elősegíti, hogy a megfelelő használat technikáját elsajátítsák a gyerekek, ismerkedhessenek a digitális világgal és közben játékosan fejlődjenek. A program képes rá, hogy nyomon kövesse a gyermek egyéni fejlődését és visszajelzést adjon pedagógusnak szülőnek egyaránt, ezzel is segítve a tehetséggondozást illetve a szükséges fejlesztést. A fejlesztés hozzájárul a kisgyermeket nevelők munkavállalásának támogatásához, a családok segítségéhez, e hátrányos helyzetű térségben lévő gyermekek minél korábbi életkorban történő megsegítéséhez.

A Hajdúhadházi Városi Óvoda Bercsényi Utcai Telephelyének 2019. évben történt fejlesztése eredményeképpen a régi 10x10 mozaiklapok kicserélése megtörtént a földszinten és az emeleten egyaránt, csúszásmentes járólapra a folyosókon, a közlekedőkben és a gyerekek öltözőiben. A tornaszoba linóleum borításának cseréje 90 négyzetméteren, 5 csoportszobában a szalagparketta cseréje. A helyiségek burkolatainak cseréje után a falak festése is megvalósult. Energiahatékonysági fejlesztésként az épületre megújuló energiaforrás, 10 kW-os napelemes rendszer került telepítésre. A gyermekellátásban minél magasabb színvonalú szolgáltatás nyújtásához elengedhetetlen volt a játszóudvar rendezése és új, korszerű, innovatív eszközök beszerzése. Megvalósult a kiépített betonozott terület és járda térkőből való lerakása, a közlekedési pálya kialakítása, táblák, futóbiciklik és kerékpárok, udvari Csúszdatorony vár vásárlása, a 3-6 éve korú gyermekek fejlettségi szintjének megfelelő, tanúsítvánnyal rendelkező játszóeszközök beszerzése. Az óvodai szolgáltatások minőségi fejlesztése hozzájárul a kisgyermeket nevelő szülők munkaerőpiacra történő visszatéréséhez, ezáltal a foglalkoztatásnöveléséhez, és az óvodai ellátáshoz való jobb hozzáféréshez.

A TOP-3.2.1-15-HB1-2016-00031 azonosítószámú, Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Hajdúhadházon I. pályázat keretein belül a 2019. évben **a Földi János Kéttannyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény** (4242 Hajdúhadház Bocskai tér 14.) és **a Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Szilágyi Dániel Gimnáziuma és Szakképző Iskolájában** is komplex energetikai (hőszigetelés, nyílászárócseré, fűtéskorszerűsítés) és megújuló energia felhasználási napelem rendszer beruházás történt.

A TOP-3.2.1-15-HB1-2016-00033 azonosítószámú, Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Hajdúhadházon II. pályázat eredményeképpen a **Hajdúhadházi Városi Óvoda fejlesztése és a Hajdúhadházi Városi Óvoda Petőfi Utcai Telephelyének fejlesztése** is megtörtént. Mindkét épületben komplex energetikai (hőszigetelés, nyílászárócseré, fűtéskorszerűsítés) és megújuló energia felhasználási napelem rendszer beruházás történt.

A 2019. évben a TOP-2.1.2-15. kódszámú Zöldváros kialakításával kapcsolatos pályázat keretében az Önkormányzat 290.000.000,- Ft összegű támogatásban részesült a **Városmark központ akcióterületén csillagtereinek rendbetételére, parkosítására**. A pályázat keretében 2-2 csillagter aszfaltúttal történő összekötése (Vörösmarty u. Petőfi u.) **Béke utcai park felújítása, közösségi tér kialakítása (padok) fásítás, deszkásoknak dirt Skate pálya kialakítása, a Földi János Kéttannyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény és a Berettyóújfalui Szakképzési Centrum Szilágyi Dániel Gimnáziuma és Szakképző Iskolája közötti tér parkosítása, a Csokonai Művelődési Ház - Világos étterem közötti rész füvesítése, parkosítása, utca bútorok, pergola vadszőlővel került megvalósításra. A pályázat lehetővé tette továbbá a piac hátsó részénél zöldfal kialakítását, a hátsó udvaron a csapadékvíz elvezetését, a Kazinczy utca fasorral történő zöldítését.**

A „TOP-2.1.2-15-HB1-2016-00018 azonosítószámú, „Zöld város kialakítása Hajdúhadházon” című projekt keretein belül valósult meg 2019-ben a **Szabadtéri Színpad fejlesztése**, melynek keretében a Szabadtéri Színpadhoz kiszolgáló büfé helyiség, öltöző építésére került sor, valamint a Művelődési Ház mögé parkolók kerültek kialakításra.

A „TOP-1.2.1-15-HB1-2016-00026- Hajdúhadházon Interaktív Présház megvalósítása” című pályázat keretében 2019-ben épült meg az **Othello Borház**, mely a város egyik legrégebbi szőlőskertjében, a Gáborkertben található. A Gáborkert a régi kertségekre jellemző kapukkal, természetes kerítésével, a garágyával, felújított kutakkal, pihenőhelyekkel várja a látogatókat. A kertség szívében épült Othello Borház, tartalmaz időtöltést és kikapcsolódási lehetőséget kínál mindazoknak, akik meg szeretnék ismerni a múlt egy szeletét. Bemutatjuk a szőlőtermesztés folyamatát, a szőlőművelés egyes munkafolyamatait, a régi és az új eszközöket. Az állandó kiállítást megtekintők megismerhetik a hajdúhadházi szőlő- és borkultúra emlékezetes fejezeteit, a szőlőtermesztés és borkészítés hajdúsági múltját és jelenét. Kiállítási tárgyak, digitális interaktív eszközök, szőlészeti és borászati könyvtár várja a tartalmas kikapcsolódásra vágyókat.

Az Aktív Magyarország Program részeként az Országos Bringapark Program keretében **Kígyóósvény Erdei Bringapark** épült Hajdúhadházon, amelynek nyomvonalán különböző fa, föld és murva akadályok várják a kerékpárosokat. Az 1,3 km hosszú pálya haladó és kezdő kerékpárosok számára is remek kikapcsolódási lehetőséget kínál.

A TOP-1.4.1-19-HB1 azonosítószámú, „Bölcsődei férőhelyek kialakítása, bővítése” című pályázat keretein belül **valósult meg a Hajdúhadházi Bölcsőde férőhelyeinek 2 csoportszobával történő bővítése**. Az intézmény 2022. szeptember 1. napjától 72 férőhellyel működik.

A lakosság komfortérzetét növeli a **közlekedési és közmű-infrastruktúra** karbantartása, továbbfejlesztése is. Az **úthálózat fejlesztése** tekintetében kiemelendő a **Hunyadi utca és Ligeti út (3,4 km - 600 millió Ft)** és az **Arany János és a Rákóczi utcák felújítása (1,9 km - 335 millió Ft)**.

A Hajdúhadházon épített parkolók száma 2010 – 2022. között 337 db, döntő többségében új parkoló, 15 db új akadálymentes parkoló.

A környezetterhelés csökkentése miatt a város kiemelt feladatként kezeli a bel- és külterületi kerékpárút-hálózat bővítését és folyamatos karbantartását.

Hajdúhadházi kerékpárút fejlesztések adatai:

2018-2019. években: Új építés: 685 m	Felújítás: 850 m	125,7 millió Ft
2022. évben belterületi kerékpárutak felújítása	2,9 km	215 millió Ft

A közvilágítás korszerűsítése tekintetében Hajdúhadházon 1650 db lámpatest cseréje valósult meg a 2022. márciustól 2022. augusztusig terjedő megvalósítási időszakban (255 millió Ft).

A szennyvízhálózat fejlesztésére irányuló kivitelezési munkálatok 2017. december – 2022. februárig tartottak. Összesen 8624 m új szennyvíz vezeték, a tisztító telep bővítése és fejlesztése valósult meg. A támogatás összege **1 milliárd 276 millió Ft**. A rákötés az új hálózatra 2022. januártól lehetséges. Több, mint 500 háztartás köthet rá.

Megállapítható, hogy **a Hajdúhadházon megvalósult fejlesztések eredményeképpen javultak az intézmények tárgyi feltételei, és új lehetőségek nyíltak a hajdúhadházi lakosok számára a szabadidő hasznos eltöltésére**. Hajdúhadház Város Önkormányzata az ellátórendszer fejlesztése érdekében továbbra is folyamatosan figyelemmel kíséri a pályázati lehetőségeket.

IV. Szociális ellátórendszer Hajdúhadházon

4.1. Hajdúhadház Város Önkormányzata által nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások

A Hajdúhadházi Polgármesteri Hivatalban összesen 4 fő szociálpolitikai ügyintéző dolgozik, ebből 2 fő önálló munkakörben kizárólag a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szocvtv.) szerinti és a szociális tárgyú helyi önkormányzati rendeletek által szabályozott pénzbeli és természetbeni ellátásokkal kapcsolatos ügyekben jár el, 2 fő a Szocvtv. és a Gyvt. szerinti pénzbeli és természetbeni ellátásokkal kapcsolatos ügyekben jár el. Az ügyintézők munkáját 5 fő közfoglalkoztatott adminisztrátor segíti.

Az ügyintézés a Hajdúhadházi Polgármesteri Hivatal 4242 Hajdúhadház, Mester utca 26. szám alatti, ügyfélcentrikusan kialakított, ügyfélvárával és ügyfélablakkal rendelkező „Szociális Iroda” épületében történik.

4.1.1. Települési támogatás

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályait a 2/2015.(II.13.) önkormányzati rendeletében állapította meg.

Az önkormányzati rendeletben foglaltak szerint **a települési támogatás keretében igényelhető támogatások:**

- a) Lakhatási támogatás
- b) Gyógyszertámogatás
- c) Rendkívüli települési támogatás.

A gyógyszertámogatás kizárólag pénzbeli formában, míg a lakhatási támogatás és a rendkívüli települési támogatás természetbeni és pénzbeli formában is nyújtható, az eljáró hatóság döntése alapján.

a) Lakhatási (fűtési) támogatást fizettünk a fűtési szezon idejére.

2021. december 31-ig **814** fő részére lett kifizetve lakhatási (fűtési) támogatás (8.000.-Ft/hó összegben) a fűtési szezon idejére, **összesen 32.072.000,- Ft.** összegben.

Összesen 52 fő kérelmét kellett elutasítani, ebből:

- 19 fő kérelmét a magasabb jövedelem miatt,
- 2 fő kérelmét azért, mert a támogatást a tartózkodási helyre kérte,
- 24 főt a lakókörnyezet rendezetlensége miatt,
- 2 főt azért kellett elutasítani, mert ugyanarra az ingatlanra kétszer adták be.
- 3 fő üres, lakatlan ingatlanra adta be kérelmét
- 2 fő nem a benyújtott kérelmen szereplő címen lakik életvitelszerűen

A lakhatási támogatás iránti kérelmét 2 fő visszavonta.

b) Gyógyszertámogatást 52 fő igényelt és kapott maximum 8.000.-Ft/hó összegben. Az erre kifizetett összeg 2021. évben **2.814.925,-Ft.** Elutasításra 2 fő esetében került sor, mert rendelkeztek közgyógyellátásra jogosító igazolvánnyal.

c) A rendkívüli települési támogatások a 2021. évben:

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló 2/2015.(II.13.) önkormányzati rendelete alapján rendkívüli települési támogatásban az a személy részesülhet, aki létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli élethelyzetbe került, időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzd, és emiatt önmaga, illetve családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni.

Az önkormányzati rendelet alkalmazásában

1. Létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet különösen:

- a) hirtelen fellépő betegség, baleset, gyógyászati segédeszköz beszerzése,
- b) hozzátartozó halála,
- c) ellátatlan marad (munkaviszony megszűnése, NYUFI, önkormányzat, MÁK által folyósított ellátás megszűnése),
- d) a családot ért elemi kár, a lakhatás körülményeiben elemi csapás, vagy humanitárius katasztrófa miatt bekövetkezett körülmény, mely a kérelmező vagy családtagja, családtagjai életét, egészségét, kiskorú gyermekének egészséges értelmi, érzelmi fejlődését veszélyezteti,
- e) kérelmező sérelmére elkövetett bűncselekmény, szabálysértés miatti élethelyzet,
- f) szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások.

2. Időszakosan bekövetkező, vagy tartósan fennálló létfenntartási gond különösen:

- a) krónikus betegség miatti gyógykezelés, gyógyászati segédeszköz beszerzése, gyógyszerzsükséglet,
- b) közüzemi szolgáltatás éves elszámoló számla kifizetése, kikapcsolt közüzemi szolgáltatás újra üzembe helyezése, ivóvízbekötés vagy szennyvízbekötés anyagi terhe,
- c) nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetőleg a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése,
- d) a gyermek hátrányos helyzete miatt a család anyagi segítségre szorul.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a rendkívüli települési támogatáshoz kapcsolódó jövedelemhatárokat 2021. szeptember 24-i hatállyal felülvizsgálta. Az önkormányzati rendelet 2021. évi utolsó módosítása - mely 2021. október 23. napján lépett hatályba – a 7. § (3) bekezdését az alábbiak szerint állapította meg:

„Rendkívüli települési támogatásra – a 7. § (3a) bekezdésében, a 7. § (15)-(16a) bekezdésében és a 7. § (21) bekezdésében meghatározott kivétellel - az jogosult, akinek háztartásában az egy főre jutó havi nettó jövedelem

- a) egyszemélyes háztartás esetén az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 280 %-át,
 - b) kétszemélyes háztartás esetén a 240%-át, (2021. szeptember 23-ig ez a jövedelemhatár 200 %- volt)
 - c) három, illetve több személyes háztartás esetén a 200 %-át (2021. szeptember 23-ig ez a jövedelemhatár 180 % volt)
- nem haladja meg.”

Az önkormányzati rendelet 2021. szeptember 24. napján hatályba lépett 7. § (3a) bekezdése lehetővé teszi, hogy az e rendelet 7. § (4) bekezdés a)-d) pontjaiban szereplő rendkívüli települési támogatások különös méltánylást érdemlő esetben is megállapíthatóak, ha a kérelmező háztartásában az egy főre jutó havi nettó jövedelem maximum 10 %-kal haladja meg a 7 § (3) bekezdésben megállapított jövedelemhatárt, feltéve, hogy a kérelem a támogatáshoz kapcsolódó egyéb jogosultsági feltételeknek megfelel.

A települési támogatás adatai a 2021. évben							
Megnevezés		Támogatásban részesített személyek száma			Támogatási esetek száma		Felhasznált összeg éves összesen (E Ft, kerekítve)
		Összesen	Pénzbeli	Természetbeni	Pénzbeli	Természetbeni	Pénzbeli Természetbeni
Települési támogatásra kifizetett összeg összesen							66 043 1 119
Települési támogatásban részesülők NEM HALMOZOTT száma		3 080	2 992	104			
Összesen (támogatásban részesített fő és eset szám HALMOZOTT adat)		3 275	3 171	104	3 679	104	66 043 1 119
Ebből:	Lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (Fűtési támogatás egyszeri kifizetés történt)	814	814		814		32 072
	Gyógyszerkiadások viseléséhez (havi rendszeres kifizetés)	52	52		560		2 815
	Rendkívüli települési támogatás (Szt. 45. § (3) bekezdés (egyszeri kifizetés) <i>(Tartalmazza a rendkívüli (eseti) települési támogatás, ebek oltása, chippelése, ivartalanítása támogatás, közművesítési támogatás, járda és kerítésépítési és felújítási támogatás, a 65 év felettiek támogatása és a gyógyfürdő támogatás adatait)</i>	2 409	2 305	104	2 305	104	31 156 1 119

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Hajdúhadházon a 2021. évben 3275 fő 3783 alkalommal részesült települési támogatásban. A települési támogatásra felhasznált összeg (pénzbeli és természetbeni összesen) 2021. évben 67.162.000,- Ft volt.

A települési támogatáson belül a 2021. évben összesen **2409 fő 2409 esetben részesült rendkívüli települési támogatásban**. A rendkívüli települési támogatásra felhasznált összeg (pénzbeli és természetbeni összesen) 2021. évben 32.275.000,- Ft (kerekítve).

A rendkívüli települési támogatások részletes adatai a 2021. évben

1. Rendkívüli települési támogatás (eseti támogatás)

A rendkívüli települési támogatásban részesülők közül a 2021. évben 742 fő kapott **eseti pénzbeli támogatást** (felhasznált összeg: 12.624.800, Ft) a következő okok miatt:

- gyógykezelés költsége
- gyógyszerköltség
- gyógyszerműveg kiváltása
- elmaradt közüzemi számlák kifizetéséhez
- születendő gyermek fogadásához szükséges kelengye megvásárlására
- gyógyászati segédeszköz megvásárlására
- jövedelem hiánya
- elhunyt hozzátartozó eltemettetése.

A rendkívüli települési támogatásban részesültek közül **2021. évben 86 fő kapott kiskorú részére rendkívüli települési támogatást** (szemüvegvásárlás, orvosi kezelés, tápszer, születendő gyermek fogadásához szükséges kelengye megvásárlása, kapcsolattartás, gyógyszer, iskolai tanulmányokkal kapcsolatos költségek, gyógyászati segédeszköz).

A 2021. évben összesen 39 fő rendkívüli (eseti) települési támogatás iránti kérelmét kellett elutasítani. Az elutasítások oka, hogy a beadott dokumentumok alapján nem volt megállapítható a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet, vagy a kérelmező egyáltalán nem mellékelte igazolást, valamint az egy főre jutó jövedelem meghaladta a rendeletben foglalt jövedelemhatárt.

A rendkívüli (eseti) települési támogatást kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adat a rossz anyagi helyzet. Hajdúhadházon a támogatott családok több mint felében a szülők munkanélküli ellátásokból élnek illetve nem rendelkeznek semmilyen jövedelemmel, ezért egy-egy váratlan kiadás, betegség, magasabb közüzemi számla létfenntartási gondokat okozhat.

2. A 65. év felettiek (idősek) támogatása

Az önkormányzati rendelet 7. § (15) bekezdése alapján, a rendkívüli települési támogatás keretében 2021. évben egy alkalommal, a rászorultságot megalapozó nyilatkozat alapján 10.000.-Ft összegű támogatásban részesültek azok **a 65. életévüket a tárgyévben betöltött személyek**, akiknek a háztartásában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladta meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének hatszorosát és

- a) Hajdúhadházon érvényes lakóhellyel rendelkeztek, de más településen nincs bejelentett tartózkodási helyük, vagy
- b) más településen érvényes lakóhellyel rendelkeztek, de Hajdúhadházon - tárgyév október 31. napjáig - legalább egy éve bejelentett tartózkodási hellyel rendelkeztek.

A támogatásban a 2021. évben 1546 fő részesült. A felhasznált összeg: 15.460.000,- Ft.

3. Ebek oltása, chippelése, ivartalanításának támogatása (természetben nyújtott rendkívüli települési támogatás)

A rendkívüli települési támogatás keretében **természetben nyújtott** ellátást lehetett kérni az oltással és transzponderrel nem rendelkező ebek tulajdonosának az **oltás és a transzponder beültetés költségére, valamint az ebek ivartalanítására.**

Ebek oltására, transzponder beültetés költségére a 2021. évben összesen 22 db kérelem érkezett be, 42 eb kapott oltást és chipet.

Ebek ivartalanítására a 2021. évben nem érkezett be kérelem.

Az ebek oltására, chippelésére, ivartalanítására a 2021. évben összesen 217.000,- Ft került felhasználásra. Elutasító döntés nem volt.

4. Közművesítési támogatás

A rendkívüli települési támogatás keretében nyújtott **közművesítési támogatásban** (ivóvíz/szennyvíz bekötéséhez) a 2021. évben 12 fő részesült, összesen 1.200.000,- Ft került kifizetésre. Elutasításra 8 fő esetében került sor, ebből:

- 3 fő esetében azért, mert a kérelmező nem volt tulajdonosa az ingatlanoknak,
- 1 fő esetében azért, mert az ingatlan közműbekötésre nem alkalmas,
- 3 fő esetében azért, mert nem a kérelmező valósította meg a bekötést,
- 1 fő esetében azért, mert az ingatlanon nem található lakóépület.

5. Járdaépítési- és felújítási támogatás

A rendkívüli települési támogatás keretében nyújtott **járdaépítési- és felújítási támogatásban** a 2021. évben 2 fő részesült. A támogatással összefüggésben a 2021. évben összesen 860.000,- Ft került kifizetésre, mert több 2020. évben benyújtott kérelem kifizetésére a 2021. évben került sor.

Elutasításra nem került sor. A járdaépítési- és felújítási támogatás 2021. január 31. napjáig volt hatályban.

6. Kerítésépítési- és felújítási támogatás

A rendkívüli települési támogatás keretében a **kerítésépítési- és felújítási támogatásban** a 2021. évben 1 fő részesült. A támogatással összefüggésben a 2021. évben összesen 825.750,- Ft került kifizetésre, mert több 2020. évben benyújtott kérelem kifizetésére a 2021. évben került sor.

Elutasításra összesen 1 fő esetében került sor, azért, mert nem volt rossz állapotú a kerítés.

A kerítésépítési- és felújítási támogatás 2021. január 31. napjáig volt hatályban.

7. Gyógyfürdő támogatás

A rendkívüli települési támogatás keretein belül lehetőség volt a **Hajdúnánási Gyógyfürdőben reumatológiai kezelések igénybevételére.** A 2021. évben 82 hajdúhadházi lakos számára volt lehetőség problémái gyógyászati orvoslására. A támogatásra 902.400,- Ft került felhasználásra.

8. Vis maior támogatás

A rendkívüli települési támogatás új formájaként 2021. május 1. napjától bevezetésre került a vis maior támogatás.

Pénzbeli ellátásként vis maior támogatás adható annak a természetes személynek, akinek a

tulajdonában álló és általa életvitelszerűen lakott, bejelentett lakóhelyül vagy tartózkodási helyül szolgáló Hajdúhadház közigazgatási területén lévő lakásában vagy lakóházában vis maior miatt anyagi kár keletkezett, mely káresemény miatt a lakás vagy lakóház

- a) megsemmisült vagy lakhatásra alkalmatlanná vált, vagy
- b) oly mértékben károsodott, ami azonnali helyreállítást igényel.

Vis maior támogatásban a 2021. évben 2 fő részesült, összesen 185.500 - Ft került kifizetésre. Kérelem elutasítására nem került sor.

4.1.2. Települési támogatáson kívüli egyéb önkormányzati támogatások

Hajdúhadház Város Önkormányzata a települési támogatásokon kívül számos egyéb önkormányzati támogatást nyújt a Hajdúhadházi lakosok részére.

Köztemetés

Köztemetést hozzátartozójának eltemettetésére a 2021. évben 8 fő igényelt. A kifizetett összeg: 1.120.891,-Ft.

Fiatалok lakáshoz jutásának helyi támogatása

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a fiatalok lakáshoz jutása helyi támogatásának szabályait a 15/2015. (III.26.) önkormányzati rendeletében (a továbbiakban: rendelet) állapította meg.

A rendelet alapján Hajdúhadház Város Önkormányzata a fiatalokat hajdúhadházi lakástulajdonuk megszerzéséhez, bővítéséhez támogatásban részesítheti. A rendelet célja, hogy elősegítse a fiatalok lakáshoz jutását, lakhatási problémájuk megoldását.

Hajdúhadház Város Önkormányzata egyszeri vissza nem térítendő támogatást nyújt a rászoruló fiatalok részére Hajdúhadház város közigazgatási területén belül

- új lakás felépítéséhez,
- új lakás megvásárlásához,
- legalább 5.000.000,- Ft értékű, komfortos használt lakás megvásárlásához,
- minimum 8 m²-es nagyságú lakószobával történő lakásbővítéséhez.
- egyszerű bejelentési eljáráshoz kötött, minimum 8m²-es tetőtéri lakószoba kialakításához.

A támogatás mértéke:

- a) új lakás építése és új lakás vásárlása esetén: 2.000.000,- Ft (2021. október 22-ig 700.000,- Ft volt)
- b) lakás bővítése esetén 300.000 forint,
- c) használt lakás vásárlása esetén 500.000,- forint.

Fiatалok lakáshoz jutása helyi támogatásában a 2021. évben 34 fő kérelmét támogattuk. Elutasításra 6 fő esetében került sor, 2 fő fellebbezése után a Képviselő-testület a kérelmet mindkét esetben támogatta, 2 fő hozzátartozójától vásárolta az ingatlant, 2 fő pedig 120 napot meghaladóan nyújtotta be kérelmét. Fiatалok lakáshoz jutása helyi támogatására a 2021. évben összesen 14.500.000,- Ft került kifizetésre.

Otthonteremtési támogatás helyi támogatása

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete az otthonteremtés helyi támogatásának szabályairól a 19/2022.(VI.30.) önkormányzati rendeletében (a továbbiakban: Rendelet) rendelkezett.

A támogatás 2022. július 1. napjától került bevezetésre.

Az önkormányzati rendeletben foglaltak alapján Hajdúhadház Város Önkormányzata a Hajdúhadház közigazgatási területén új lakást építő vagy új építésű lakást vásárló természetes személyeket a lakásépítéshez, lakásvásárláshoz kapcsolódóan otthonteremtési támogatásban részesítheti. Az önkormányzati rendelet célja, hogy elősegítse az új lakáshoz jutást, új lakás építést.

Hajdúhadház Város Önkormányzata egyszeri vissza nem térítendő otthonteremtési támogatást nyújt a Hajdúhadházon élő vagy Hajdúhadházon letelepedni szándékozó természetes személy részére, aki a Hajdúhadház város közigazgatási területén belül lévő ingatlan tulajdonosaként az ingatlana területére új lakást épít, vagy új építésű lakást vásárol.

Az otthonteremtési támogatás mértéke 2.000.000,- Forint. A támogatás az új lakás építéséhez vagy az új építésű lakás vásárlásához szükséges saját erő kiegészítésére szolgál.

Támogatásra a Hajdúhadház Város közigazgatási területén új lakást építő vagy új építésű lakást vásárló szociálisan rászoruló személyek jogosultak.

Nem állapítható meg otthonteremtési támogatás:

- ha a kérelmező és házastársa (élettársa) már részesült e rendelet szerinti támogatásban,
- ha a kérelmező vagy házastársa (élettársa) Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének a fiatalok lakáshoz jutása helyi támogatásának szabályairól szóló 15/2015. (III.26.) önkormányzati rendelete 3. § a) vagy b) pontja szerint új lakás felépítéséhez vagy új lakás megvásárlásához támogatásban részesült,
- ha a Képviselő-testület által a támogatás céljára biztosított keretösszeg elfogyott.

A támogatás új lakás építése esetén csak akkor állapítható meg, ha az építkezés helyszínénél szolgáló ingatlan területén a támogatás mértékének megfelelő összegű építőanyag rendelkezésre áll vagy az alapozás elkészült szerelőbetonnal és az e-napló megnyitásra került.

A támogatás csak olyan kérelmező részére nyújtható, akinek az önkormányzattal szemben semminemű tartozása nem áll fenn.

Otthonteremtési támogatás helyi támogatásában a bevezetése óta 2022. szeptember 30. napjáig összesen 2 fő részesült.

Családi Portaprogram-Szociális Földprogram

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi Családi Portaprogram-Szociális földprogramról szóló 25/2020.(XI.05.) önkormányzati rendelete alapján Hajdúhadház Város Önkormányzata a szociálisan rászoruló személyek részére természetbeni ellátásként a 2021. évben is megvalósította a Családi Portaprogram-Szociális földprogramot. **A Családi Portaprogram-Szociális földprogram célja**, hogy elősegítse a szociálisan hátrányos helyzetű, rászoruló emberek, családok konyhakertjeinek megművelését, hozzájáruljon a kisállattartási gyakorlat megerősítéséhez, ezáltal az érintett személyek, családok megélhetésének elősegítéséhez, életminőségének javulásához, az önellátás alapjainak megszilárdulásához, önálló egzisztenciateremtési esélyeinek növeléséhez.

A 2021. évi Családi Portaprogram-Szociális földprogramban az a személy vehetett részt:

- a) akinek legalább egy éve bejelentett lakóhelye vagy tartózkodási helye van Hajdúhadházon, és legalább 100 m²-es konyhakerti növénytermesztésre alkalmas területtel és állattartásra alkalmas feltételekkel és udvarral rendelkezik **és**
- b) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban vagy
- c) foglalkoztatást helyettesítő támogatásban, vagy
- d) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül vagy
- e) olyan megváltozott munkaképességű, akinek egészségügyi állapota a programban való részvételét lehetővé teszi vagy

- f) azon nyugdíjszerű ellátásban részesülő személy, akinek családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 400%-át vagy
- g) álláskeresői járadékban vagy nyugdíj előtti álláskeresői segélyben részesül vagy
- h) közfoglalkoztatott vagy
- i) olyan szociálisan rászoruló személy, akinek a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének hatszorosát.

A Családi Portaprogram-Szociális földprogram keretében a 2021. évben 327 kérelmet nyújtottak be. Az előírásnak **305 fő** kérelmező felelt meg, részükre **40 db előnevelt csirkét, 4 zsák csirkenevelő tápot, 2 zsák vetőburgonyát, és 1 zsák műtrágyát, valamint 1 kg dughagymát biztosítottunk.** A Családi Portaprogram-Szociális földprogram keretében felhasznált támogatás összesen: **13.589.630,- Ft.**

Összesen 22 kérelem került elutasításra, mert nem volt előkészítve veteményezésre a földterület, illetve kisállat tartására alkalmatlanok voltak a körülmények.

Kistermelővé válás támogatása

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a kistermelővé válás helyi támogatásának szabályait a 16/2015.(III.26.) önkormányzati rendeletében állapította meg. A rendelet 2015. április 01. napján lépett hatályba.

A Rendelet megalkotásával az Önkormányzat a Hajdúhadházon élő, bejelentett állandó lakóhellyel rendelkező, szociálisan rászoruló, önmagukat és családjukat kistermelői tevékenységből eltartani szándékozók számára nyújt anyagi támogatást. Ezen támogatás célja, hogy az önkormányzat anyagi segítséget nyújtson a kistermelővé válás feltételeinek a megteremtéséhez. A rendelet lehetőséget biztosít az arra jogosultak számára az öngondoskodás révén történő létfenntartásra. A támogatás gazdasági hatása abban érhető tetten, hogy a támogatást igénybe vevők bekapcsolódnak a gazdaság vérkeringésébe az általuk megtermelt és feldolgozott termékek értékesítésével.

A támogatás alsó határa 100.000.- Ft., felső határa 350.000.- Forint. A támogatás a kistermelővé váláshoz szükséges saját erő kiegészítésére szolgál.

Kistermelővé válás támogatásában a 2021. évben 1 fő, összesen 350.000,- Ft összegű támogatásban részesült. Elutasító döntés nem volt. A 2022. évben január 1- 2022. szeptember 30. napjáig terjedő időszakban 1 fő részesült kistermelővé válás helyi támogatásában 350.000,- Ft/fő összegben.

Vállalkozóvá válás támogatása

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a vállalkozóvá válás helyi támogatásának szabályait a 7/2017.(III.14.) önkormányzati rendeletében állapította meg. A rendelet 2017. április 01. napján lépett hatályba.

A rendelet célja, hogy Hajdúhadház Város Önkormányzata a Hajdúhadház közigazgatási területén működő vállalkozások létrehozásához hozzájáruljon. A rendelet ösztönözni kívánja Hajdúhadház Város polgárait arra, hogy tegyenek meg minden tőlük elvárható annak érdekében, hogy saját maguk és családjuk eltartásáról vállalkozói tevékenységből származó bevételből tudjanak gondoskodni. A rendelet célja a szociálisan rászoruló egyének és családok megélhetését segíteni, önálló egzisztenciateremtési esélyeit növelni. Az Önkormányzat az öngondoskodáshoz való hozzájárulásként a rászoruló lakosokat vállalkozóvá válásuk érdekében támogatásban részesítheti.

Az Önkormányzat által nyújtott támogatás formája működési támogatásnak nem minősülő, vissza nem térítendő, végleges juttatás. A támogatás alsó határa 100.000 - Ft., felső határa 300.000 - Forint. A támogatás az egyéni vállalkozóvá váláshoz szükséges saját erő kiegészítésére szolgál.

Támogatásra, az igénylés benyújtása időpontjában Hajdúhadház Város közigazgatási területén állandó bejelentett lakóhellyel rendelkező, rászoruló természetes személy jogosult, aki

- a) rendelkezik a vállalkozói tevékenység végzéséhez szükséges okirattal és a vállalkozói okirat alapján a vállalkozói tevékenységét a kérelem benyújtását megelőző 2 hónapon belül kezdte meg, vagy
- b) rendelkezni fog a vállalkozói tevékenység végzéséhez szükséges okirattal és azt a kérelem beadásától számított 3 hónapon belül bemutatja.

A támogatás csak olyan igénylő részére nyújtható, akinek az önkormányzattal szemben semmilyen tartozása nem áll fenn.

Nem állapítható meg támogatás, ha a Képviselő-testület által a támogatás céljára biztosított keret összeg elfogyott.

A támogatás megállapítása során rászorulóknak kell tekinteni azt a személyt, illetve családot, ahol az egy főre jutó havi nettó jövedelem a kérelem benyújtását megelőző három hónap alapján nem haladja meg a 270.000,- Forintot.

Vállalkozóvá válás támogatása iránti kérelem a 2021. évben nem érkezett, a 2022. évben január 1-2022. szeptember 30. napjáig terjedő időszakban 3 fő részesült vállalkozóvá válás helyi támogatásában 300.000,- Ft/fő összegben.

Veszélyhelyzeti krízistámogatás

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a veszélyhelyzeti krízistámogatás szabályairól a 10/2020.(IV.30.) önkormányzati rendeletében rendelkezett.

A veszélyhelyzeti krízistámogatás célja, a kihirdetett veszélyhelyzettel összefüggésben, a Hajdúhadház Város Önkormányzata közigazgatási területén élő szociálisan rászoruló egyének és családok szociális biztonságának megőrzése, elősegítése, gondjainak enyhítése.

Veszélyhelyzeti krízistámogatásban a 2021. évben 24 fő részesült (70.000,- Ft), összesen 1.610.000,-Ft került kifizetésre.

A kérelem elutasítására 8 fő esetében került sor, ebből:

- 3 fő esetében azért, mert a határozott idejű munkaszerződés járt le.
- 3 fő esetében a munkavállaló felmondása miatt szűnt meg a munkaviszonya,
- 1 fő esetében a megszűnés oka GKI kártya hiánya,
- 1 fő esetében nem rendelkezett a munkaviszony megszűnése előtt legalább 6 hónapig hajdúhadházi lakcímmel.

A veszélyhelyzeti krízistámogatás 2022. szeptember 22. napjáig volt hatályban.

Bursa Hungarica

Bursa Hungarica támogatásban a 2021. évben 11 fő részesült, összesen 880.000,- Ft került kifizetésre.

A 65. éven felüliek hulladékszállításának támogatása

A 65. éven felüliek hulladékszállításának támogatásához kapcsolódóan a 2021. évben 54 fő esetében került hatósági bizonyítvány kiállításra, így a korábbi években megállapított jogosultságokkal együtt a 2021. évben mindösszesen 540 fő volt jogosult a 65. éven felüliek hulladékszállításának támogatására. A támogatásra a 2021. évben 4.742.489,- Ft került felhasználásra.

Tűzifa vásárlása kedvezményes áron

A 2021. évben 12 család vásárolt kedvezményes áron tűzifát. Elutasításra nem került sor.

A szociális feladat- és hatáskörök ellátáshoz szükséges pénzügyi fedezet az éves költségvetési rendeletben kerül megállapításra, a támogatások kifizetéséről a döntések meghozatala után a Hajdúhadházi Polgármesteri Hivatal Gazdasági és Pénzügyi Irodája gondoskodik.

4.2. Személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások Hajdúhadházon

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (a továbbiakban: Szt.) 56. § (1) bekezdése alapján a szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják.

Az Szt. 56. § (2) bekezdése szerint a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és a szakosított ellátásokat.

Az Szt. 57. § (1) bekezdése alapján szociális alapszolgáltatások:

- a falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás,
- az étkeztetés,
- a házi segítségnyújtás,
- a családsegítés,
- a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
- a közösségi ellátások,
- a támogató szolgáltatás,
- az utcai szociális munka,
- a nappali ellátás.

Az Szt. 57. § (2) bekezdése alapján a személyes gondoskodás keretébe tartozó szakosított ellátást

- a) az ápolást, gondozást nyújtó intézmény,
- b) a rehabilitációs intézmény,
- c) a lakóotthon (a továbbiakban a)-c) pont együtt: tartós bentlakásos intézmény),
- d) az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény (a továbbiakban a)-d) pont együtt: bentlakásos intézmény),
- e) a támogatott lakhatás,
- f) az egyéb speciális szociális intézmény nyújtja.

Az Szt. 59. § (1) bekezdése értelmében az alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakókörnyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

Az Szt. 86. § (1) bekezdése alapján a **települési önkormányzat köteles biztosítani**

- a) a **családsegítést**, ha polgármesteri hivatalt működtet vagy a közös önkormányzati hivatal székhelye a településen van,
- b) **étkeztetést**,
- c) **házi segítségnyújtást**,
- d) **állandó lakosainak számától függően a (2) bekezdés szerinti szociális szolgáltatásokat**,
- e) az a)-d) pontban **nem említett szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférést**.

Hajdúhadház Város állandó lakosainak száma 2022. január 1-jén 13.529 fő volt, így a fentiekén túl, az állandó lakosainak számától függően a feladat-ellátási kötelezettsége az alábbiak szerint alakul:

Az Szt. 86. § (2) bekezdésében foglaltak szerint az a települési önkormányzat, amelyiknek területén

- **háromezer főnél több** állandó lakos él **az idősök nappali ellátását**,
- **tízezer főnél több** állandó lakos él, **az idősök nappali ellátását és az előző pontban nem említett nappali ellátást** (nappali melegező, demens személyek nappali ellátása, pszichiátriai betegek nappali ellátása, szenvedélybetegek nappali ellátása, fogyatékos személyek nappali ellátása) köteles biztosítani.

Az Szt. 91. § (1) bekezdése alapján a helyi önkormányzat ellátási kötelezettségének a szociális szolgáltatást nyújtó

- a) szolgáltató, intézmény fenntartásával, vagy
- b) szolgáltatót, intézményt fenntartó önkormányzati társulásban történő részvétellel, vagy
- c) szolgáltatót, intézményt működtető fenntartóval létrejött - a szociális szolgáltatás nyújtásának a helyi önkormányzattól vagy a társulástól történő átvállalásáról szóló - 90. § (4) bekezdése szerinti megállapodás, illetve ellátási szerződés megkötésével tehet eleget.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. tv. által szabályozott személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások helyi szabályait **a 37/2013.(X.28.) önkormányzati rendeletében** rögzítette.

Hajdúhadház Város Önkormányzata a személyes gondoskodást igénybe vevők számára a szociális biztonság megteremtése és megőrzése érdekében:

- a) étkeztetés,
 - b) házi segítségnyújtás,
 - c) családsegítés,
 - d) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás,
 - e) szenvedélybetegek közösségi ellátása,
 - f) támogató szolgáltatás,
 - g) utcai szociális munka,
 - h) idősök nappali ellátása,
 - i) szenvedélybetegek nappali ellátása,
 - j) fogyatékosok nappali ellátása,
 - k) pszichiátriai betegek nappali ellátása,
 - l) közösségi pszichiátriai ellátás
 - m) hajléktalan személyek nappali ellátása
- személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatást nyújt.

Hajdúhadház Város Önkormányzata és Téglás Város Önkormányzata, mint a **Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Intézményfenntartó Társulás** (4242 Hajdúhadház, Bocskai tér 1. szám) tagjai, a Társulás **útján közösen látják el az alábbi szociális alapszolgáltatásokat:**

- a) szociális étkeztetés
- b) házi segítségnyújtás
- c) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- d) támogató szolgáltatás

e) nappali ellátás (idősek klubja)

A feladatellátás a **Társulás fenntartásában működő Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ** (4242 Hajdúhadház, Kossuth u. 11/A.) útján történik.

Hajdúhadház Város Önkormányzata a fenntartásában működő **Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ** (4242 Hajdúhadház, Béke utca 54/B. szám) útján biztosítja a szociálisan rászorulóknak részére a személyes gondoskodás keretébe tartozó **családsegítést** és a Gyvt. szerinti **gyermekjóléti szolgáltatást**.

Hajdúhadház Város Önkormányzata a **Hajdú Gondoskodó Szervező, Ellátó Nonprofit Kft., mint szociális szolgáltató útján, feladat-ellátási szerződés alapján biztosítja** a szociálisan rászorulóknak részére a személyes gondoskodás keretébe tartozó

- a) szenvedélybetegek közösségi ellátását,
- b) szenvedélybetegek nappali ellátását,
- c) utcai szociális munkát,
- d) fogyatékosok nappali ellátását,
- e) pszichiátriai betegek nappali ellátását,
- f) közösségi pszichiátriai ellátást.

Hajdúhadház Város Önkormányzata a **hajléktalan személyek nappali ellátását** a Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközséggel, mint fenntartóval kötött feladat-ellátási szerződés alapján biztosítja. A **Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség a feladat ellátásáról a fenntartásában működő DNRE Nyitott Ajtó Szociális Központ** (székhelye: 4026 Debrecen, Múzeum utca 2. szám) **elnevezésű engedélyes útján gondoskodik**, a feladatellátás helye: a „Reménysugár” Hajléktalanok Nappali Melegedője (Debrecen, Péterfia utca 40. szám). Az ellátást igénybe venni kívánó, Hajdúhadház Város közigazgatási területén élő hajléktalan személyeket Hajdúhadház Város Önkormányzata juttatja el az ellátás helyére.

Hajdúhadházon nem működik ápolást, gondozást nyújtó intézmény, rehabilitációs intézmény, lakóotthon, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény.

4.2.1. A Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ szakmai tevékenysége

Hajdúhadház Város Önkormányzata és Téglás Város Önkormányzata, mint a **Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Intézményfenntartó Társulás** (4242 Hajdúhadház, Bocskai tér 1. szám) tagjai, a Társulás útján közösen látják el az alábbi szociális alapszolgáltatásokat:

a) szociális étkeztetés

ellátási terület: Hajdúhadház, Téglás közigazgatási területe

b) házi segítségnyújtás

ellátási terület: Hajdúhadház, Téglás közigazgatási területe

c) jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

ellátási terület: Hajdúhadház, Téglás és Bocskai kert közigazgatási területe,

d) támogató szolgáltatás

ellátási terület: Hajdúhadház, Téglás és Bocskai kert közigazgatási területe

e) nappali ellátás (idősek klubja)

ellátási terület: Hajdúhadház, Téglás közigazgatási területe.

A feladatellátás a **Társulás fenntartásában működő Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ** (4242 Hajdúhadház, Kossuth u. 11/A.) útján történik.

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ székhelye Hajdúhadházon, a Kossuth u. 11/A. szám alatt, az ellátottak számára nyitva álló helyisége (Támogató Szolgálat) Hajdúhadházon, a Kazinczy u. 2. szám alatt, telephelye Tégláson, a Liget utca 1. szám alatt működik.

Az intézmény két önálló szakmai szervezeti egységből áll.

1. Szociális Gondozási Központ szakmai egység:

- étkeztetés
- házi segítségnyújtás
- jelzőrendszeres házi segítségnyújtás
- idősek nappali ellátása

2. Támogató szolgálat szakmai egység:

- támogató szolgáltatás

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény értelmében, olyan alapszolgáltatást nyújtó intézmény, mely Hajdúhadház Város, Téglás Város és Bocskai kert Község időskorú, vagy szociális és egészségi okok miatt rászoruló lakosainak személyes gondoskodást nyújtó ellátását biztosítja. Feladatellátása során célja az önálló életvitel fenntartásának biztosítása, egészségügyi, mentális, és egyéb okok miatt keletkezett problémáik megoldása, az önrendelkezésén alapuló, önálló életvitelének megkönnyítése érdekében.

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ célja tevékenyen részt venni a helyi önkormányzatok feladatellátásában, a jelzőrendszer tagjaként eredményesen közreműködni a településeken felmerülő szociális problémák megoldásában. Továbbá célja, hogy az itt élő rászorulókat saját lakókörnyezetükben kapjanak segítséget ahhoz, hogy egészségi állapotuk, vagy szociális helyzetük során kialakult diszharmonia következtében külső segítséggel az egyensúly életükben visszaálljon.

A szolgáltatások biztosításával elérhető, hogy az ellátottak és családtagjaik hathatós és könnyen elérhető segítséget kapjanak egészségi és mentális állapotuk szinten tartásában és javításában, valamint, hogy a legteljesebb mértékben részt vehessenek a társadalmi élet minden szintjén.

A családtagok segítségével és gondozásba való bevonásával az intézmény hozzájárul a természetes támogató erőforrások megújításához és megerősítéséhez, ezáltal segítve az integrációt, a társas kapcsolatok és helyi közösségek kialakítását és megőrzését.

1. Az intézmény személyi feltételei Hajdúhadházon

Az intézmény 23 fő főállású dolgozójának szakfeladat szerinti megoszlása a következő:

(1 álláshely betöltetlen: 1 fő szociális gondozó és ápoló hsg. szolgáltatás)

a) Nappali ellátás: Idősek Klubja

Sor sz.	Létszám:	Beosztás:	Szakmai végzettség:
1.	1 fő	gondozó	szociális gondozó és ápoló + érettségi

A létszám megfelel az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet 2. sz. mellékletében foglalt szakmai létszámnormának.

b) Szociális étkeztetés

	Létszám:	Beosztás:	Szakmai végzettség:
1.	1 fő	asszisztens (étkeztetési ügyintéző)	szociális gondozó és ápoló

A szakmai létszám ezen a szakfeladaton nem felel meg az 1/2000. (I. 7.) SzCsM. rendelet 2. sz. mellékletében meghatározott szakmai létszám előírásnak. (Az említett rendelet 100 fő étkezőre vetítve 1 fő szociális segítőt ír elő.) Az étkeztetés és az étel kiszállítása a jelenlegi formában kielégíti a jelentkező igényeket.

c) Házi segítségnyújtás

S.sz.:	Létszám:	Beosztás:	Szakmai végzettség:
1.	1 fő	intézményvezető helyettes	Msc. szociális munkás, gerontológus
2.	1 fő	vezető gondozó	Szoc. gondozó és ápoló+ érettségi + családpedagógiai mentor + logisztikai felsőfokú szakképzés
3.	3 fő	gondozó	Szoc. gondozó és ápoló + érettségi
4.	10 fő	gondozó	Szoc. gondozó és ápoló
5.	1 fő	gondozó	Általános ápoló
Összesen:		16 fő	

A szakmai létszám megfelel az 1/2000. (I. 7.) SzCsM. rendelet 2. sz. mellékletében meghatározott szakmai létszám előírásnak. 1 álláshely jelenleg betöltetlen, amennyiben az ellátotti létszám emelkedik és indokoltá válik, betöltésre kerül.

A vezető gondozói feladatokat egy személyben a vezető gondozónő látja el.

d) Támogató szolgálat

S.sz.:	Létszám:	Beosztás:	Szakmai végzettség:
1.	1 fő	támogató szolg. vezető	általános szociális munkás, támogató szolgálat vezető tanúsítvány
2.	2 fő	személyi segítő	Szoc. gondozó és ápoló, személyi segítő tanúsítvány
3.	1 fő	gépkocsi vezető	támogató szolg. személyi szállító tanúsítvány
Összesen:		4 fő	

e) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A szolgáltatást 16 fő gondozó látja el (készenléti ügyelet: **Hajdúhadház: 14 fő Bocskai kert: 2 fő**).
(Megbízási díj: 15.000.- Ft/hó/fő)

2. Tárgyi feltételek Hajdúhadházon

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ székhelye Hajdúhadházon, a Kossuth u. 11/A. szám alatt, az ellátottak számára nyitva álló helyisége (Támogató Szolgálat) Hajdúhadházon, a Kazinczy u. 2. szám alatt működik.

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ 4242 Hajdúhadház, Kossuth utca 11/A. szám alatti székhelyén a 2010. évi átalakítás kapcsán az épület akadálymentesítésére csak részben volt lehetőség, a kerekesszékek közlekedők érdekében mozgó rámpát készítettek a bejárat

ajtóhoz. 2015. évben a balesetveszélyes betonjárdák cseréje térkő burkolatra történt meg. 2016. évben az intézmény székhely épületének (Kossuth u. 11/a) tetőszerkezete felújításra került, cserépcsere történt. 2017. évben történt meg a Kossuth utcai székhely épülethez tartozó kerítés cseréje és egy fatároló megépítése, valamint a Támogató Szolgálat Kazinczy u. 2. szám alatti épületének önálló vízárára történő vízbevezetése. A berendezési tárgyak állagát óvják, minimális elhasználódás jellemző. A bútorok és egyéb felszerelési tárgyak megfelelőek, korszerűek.

Az intézmény ellátási területén 2021. december 01-től **50 jelzőkészülék** van kihelyezve, az alábbi megoszlás alapján:

Település neve:	Készülék szám:
Hajdúhadház	19
Bocskai kert	2
Téglás	29
Összesen	50

Sajnos egyre gyakrabban hibásodnak meg a jelzőkészülékek, és jellemzően már nem javíthatóak. **A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás szolgáltatás körüli jogszabályi bizonytalanságok miatt a további működtetésre van lehetőség, de a fejlesztés vagy új rendszer beindítása egyelőre bizonytalanná vált.**

Az intézmény 2020.02.19. napjától a RUH - 871 frsz. Ford FAD Transzit típusú, 8+1 személyes új gépkocsival biztosítja az ellátási területen a sérült ellátottak szállítását. A tolokocsis szállításához szükséges rámpa és rögzítő heveder beszerelése szintén megtörtént. A Közlekedési hatóság szabályai szerint kerekesszékes személy szállítás esetén nem haladhatja meg a szállítható személyek száma a 6+1 főt.

3. Az ellátotti létszám és a szakmai munka bemutatása

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ által biztosított szolgáltatásokra kötött megállapodások száma Hajdúhadházon 2021.12.31-én:	
Ellátási forma:	2021.12.31.
Idősek Klubja	24
Szociális étkeztetés	110
Házi segítségnyújtás	85
Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	19+2
Támogató szolgálat	47

Forrás: Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ 2021. évről szóló beszámolója

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ ellátottjainak gazdasági aktivitása az összes igénylő arányában Hajdúhadházon	
Nyugdíjas, nyugdíjszerű ellátásban részesül	94.4 %
Eltartott	2.6 %
Egyéb	3 %
Összesen:	100 %

Forrás: Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ 2021. évről szóló beszámolója

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ által ellátottak családi összetétel szerinti megoszlása az összes igénylő arányában Hajdúhadházon	
Családban élő	35.15 %
Egyedül élő	64.85 %
Összesen:	100 %

Forrás: Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ 2021. évről szóló beszámolója

a) Idősek nappali ellátása (Idősek Klubja):

Megállapodással rendelkező ellátottak száma 2021. december 31-én: **24 fő**

30 férőhelyes Idősek Klubja áll rendelkezésre mindazok számára, akik ezt a szociális szolgáltatást kívánják igénybe venni és megfelelnek a jogszabályi feltételeknek. Az épület helyet biztosít az önszerveződő csoportoknak is (Lányok-Asszonyok Klubja, Őszikék Színjátszókör).

Az 1/2000. (I. 7.) SzCsM rendelet meghatározza a nappali ellátást nyújtó intézmények kötelezően nyújtandó szolgáltatásait.

A nappali ellátást biztosító intézmény

- az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt,
- a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet ad a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak,
- biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

A nappali ellátást nyújtó intézmények szolgáltatásai különösen:

- szabadidős programok szervezése,
- szükség szerint az egészségügyi alapellátás megszervezése, a szakellátásokhoz való hozzájutás segítése,
- hivatalos ügyek intézésének segítése,
- munkavégzés lehetőségének szervezése,
- életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése,
- speciális önszerveződő csoportok szervezésének, működésének segítése, támogatása
- együttműködés a személyi higiénia biztosításában

A kötelezően előírt szolgáltatások mellett az intézmény továbbra is ellátja az önként vállalt feladatait:

- az Idősek Klubjában helyben étkezési lehetőséget kínál
- az elmúlt évben nem volt lehetőségük ortopéd orvosi ellátás szervezésére, de a kapcsolatot fenntartják a Rehab Tisza Kft-vel, és a járványhelyzet elmúltával továbbra is szervezni fogják az ortopéd orvosi rendelőt és a hozzá szorosan kapcsolódó ortopéd cipő készíttetés lehetőségét, amire egyre nagyobb igény jelentkezik
- a járványhelyzet miatt a 2021. évben jelentősebb közösségi rendezvények megtartására nem volt lehetőség, de a veszélyhelyzet elmúltával, újra szervezni fogják az előző években nagy népszerűségnek örvendő programjaikat

2021. évben a Covid-19 járvány miatt a tervezett hagyományos rendezvények közül az Idősek Világnapját ünnepelték meg, melyen nagy számban vettek részt az érdeklődő szép-korúak.

Az előző két évben zajló járvány okozta izoláció hatása súlyos problémákat okozott az ellátottak mentális és fizikai állapotában is. Annak ellenére, hogy folyamatos kapcsolatot tartottak azokkal a

klubtagokkal, akik a személyes megjelenést óvatosságból nem vállalták érezhető az állapotromlás. Néhány eddig aktív klubtag házi segítségnyújtásba került ezen negatív változások miatt. Továbbra is támogatják az ellátottak életvezetését és együttműködnek a bevásárlásban, gyógyszer iratásban, kapcsolattartásban az egészségügyi intézményekkel, családtagjaikkal.

A XXI. század egyik időseket érintő betegsége a DEMENCIA. Az első tünetek sok-sok évvel a betegség előtt már megjelennek, így ezek felismerése és a prevenció rendkívül fontos. Sajnos a Covid-19 okozta világjárvány nagymértékben hozzájárult az idősök izolációjához, aminek súlyos következménye lehet a demencia kialakulása, az állapotromlás. Mindezek megelőzése érdekében a Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ 2021. novemberében tudatos programtervezéssel látott hozzá az INDA (INDA=INformáció Demenciáról Alapfokon) program megvalósításához.

Rendszeresen megtartott kiscsoportos foglalkozásaikon egyaránt törekszenek a testi és lelki egészség megőrzésére, a meglévő képességek megtartására, -fokozására. A szórakoztató és testedző foglalkozások eredménye rövid idő alatt látványos volt.

Azért, hogy szélesebb körben tájékoztassák a lakosságot a betegségről, a megelőzési és kezelési lehetőségekről 2022.06.14-én megtartották az I. Inda napot városunkban.

Az intézmény szakmai segítséget kapott a hajdúböszörményi Fazekas Gábor Idősek Otthonának munkatársaitól, akik 2015. évtől konzorciumi partnerként dolgoztak a Katolikus Szeretetszolgálat által megvalósított demenciával összefüggő programban. Támogatásuknak köszönhetően az intézmény számos hasznos tájékoztató és foglalkoztató kiadványt osztott ki a megjelent „szép-korúak” részére.

A vállalkozókedvű szép-korúak lelkesen és kitartóan teljesítették a 7 próbát, amelyek logikai, ügyességi és memória fejlesztő feladatokból álltak. Örömmel fogadták a Hajdúhadházi Városi Óvoda csoportjainak, a Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános és Alapfokú Művészeti Iskola tanulóinak és a Hajdúhadházi népdalkör műsorát.

b) Szociális étkeztetés:

Megállapodással rendelkező étkezők száma 2021. december 31-én: **110 fő**

A 2021. év folyamán kiszolgáltak **25.641** adag ebédet.

A szolgáltatás biztosításával az igénybe vevők részére napi egyszeri meleg étkezés biztosításával az életminőség javítását, az igénylők egészségi és fizikai állapotának szinten tartását, illetve romlásának megelőzését szeretnénk elérni. A napi egyszeri meleg főétkezéssel változatosabb, kiegyensúlyozottabb, ezáltal egészségesebb étrend biztosítható. Segítséget jelent az étkeztetés az alacsony jövedelműek számára is, hiszen a helyi rendelet értelmében az intézményi térítési díjból a jövedelmi viszonyaikat, szociális körülményeiket figyelembe véve jelentős kedvezményt kaphatnak.

Az étkeztetés a lakosság szükségleteinek megfelelően megszervezhető az étel

- helyben fogyasztással
- elvitelének lehetővé tételével
- lakásra szállításával.

c) Házi segítségnyújtás:

A megállapodással rendelkezők száma 2021. december 31-én összesen **85 fő**.

Személyi gondozásban:

- Az év folyamán az intézmény **22.523 gondozási órát** teljesített.

Szociális segítésben:

- az év folyamán teljesített látogatások száma: **205**

A szociális segítség szolgáltatást közfoglalkoztatott segítők biztosítják, akik teljesítették az 1/2000.(I.7.)SZCSM rendelet 27.§ (4) bekezdésében előírt 100 órás belső képzést.

A házi segítségnyújtás szolgáltatás összetett, szerteágazó tevékenységével - amely az életvitel minden területére kiterjed-, teljes körű, kiszámítható, szükséglet szerinti gondozást biztosít a rászorulóknak. A szolgáltatást igénybe vevők naponta azonos időben várják a gondozónőjüket, mert a rendszeresség növeli a biztonságérzetüket. 2021. évben az előző évekhez hasonlóan a szolgáltatás leggyakoribb igénybevételének okai: az egészségi állapot romlása, krízis, melyet sem a gondozott, sem a család nem tud megoldani.

A házi gondozó feladatai ellátása során segítséget nyújt ahhoz, hogy az ellátást igénybe vevő fizikai, mentális, szociális szükséglete

- saját környezetében,
- életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően,
- meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével biztosított legyen.

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ által házi gondozásban részesülő ellátottak gondozási szükséglet szerinti besorolása:	
Gondozási fokozat	Ellátottak száma Hajdúhadház fő
O. fokozat	5
I. fokozat	64
II. fokozat	7
III. fokozat	9
Összes ellátott:	85

Forrás: Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ 2021. évről szóló beszámolója

A II. és III. fokozatba sorolható ellátottak sajnos igen súlyos egészségi, mentális állapotban vannak. Jellemzően teljes ellátást, 24 órás felügyeletet igényelnek. Az ellátásukban két fő gondozónőnek kell részt venni, mivel a mozgatás, mosdatás, pelenkázás, ágynemű csere olyan fizikai megterhelést jelentenek, amelyet egyedül nem képes megoldani a gondozónő. A gondozási és ápolási feladatokat ezekben az esetekben napi 2-3 alkalommal végzik. A megfelelő szintű ellátás csak a közfoglalkoztatott dolgozók segédgondozói munkakörben való alkalmazásával oldható meg. (Önállóan gondozási, ápolási feladatot nem látnak el, a szakképzett gondozónő munkáját segítik.) Hajdúhadházon a közfoglalkoztatott dolgozók a segédgondozói feladatokon kívül, a szociális segítség feladatait teljes egészében ellátják.

A napi gondozási tevékenység megszervezése:

A biztonságos és minél hatékonyabb munkavégzés érdekében a város területét körzetekre osztva látják el a feladatot. A gondozónők minden hónapban körzetet váltanak, amellyel megelőzhető a kiégés, a fokozott fizikai megterhelés és a túlzott egy személyhez való kötődés. Naponta, munkakezdés előtt megbeszélést tartanak. A központtal telefonos kapcsolatban vannak a munkatársak, segítségkérés, egyeztetés, tanácsadás a nap folyamán bármikor lehetséges.

Felmerülő problémák a házi segítségnyújtás szolgáltatás biztosítása során:

- Az intézmény munkatársai egyre gyakrabban találkoznak olyan élethelyzetekkel, lakáskörülményekkel, melyeknek megoldása meghaladja a kompetenciáikat. Ezekben az esetekben problémát jelent a család elforduló magatartása, az együttműködés hiánya is.

- A súlyos állapotban lévő ellátottak gondozását egy gondozónő egyedül nem képes ellátni, elengedhetetlen a közfoglalkoztatottak segédgondozói tevékenységekbe történő bevonása. (Amennyiben az ellátást 2 fő főállású gondozónő végzi, abban az esetben az óraalapú elszámolásból adódóan 1 fő gondozónő ledolgozott munkaidejét nem tudják elszámolni a normatív támogatás igénylése során).

d) Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

Az intézmény 2021. december 1. napjától Hajdúhadházon 19 készülékkel, Bocskaikertben 2 készülékkel látja el a feladatot.

A jelzőrendszeres házi segítségnyújtás 24 órás készenléti ügyeletben biztosítja a szolgáltatást igénylő részére a 30 percen belül megérkező szakképzett segítséget. A szolgáltatás biztosításával hosszabb ideig fenntarthatóak az ellátottak saját otthonában történő önálló és biztonságos életvitelének feltételei. A felmerülő krízishelyzetek gyorsan és szakszerűen elháríthatóak, oldódik a magány okozta feszültség, félelem érzése és megelőzhető az izoláció. Az ellátottakra jellemző a rendszer megfontolt, biztonságos használata. Indokolatlan, véletlen segélyhívások elvértve fordulnak elő. Az alábbi 2021. évi adatok elemzése is ezt bizonyítja.

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ által nyújtott jelzőrendszeres házi segítségnyújtás keretében beérkező segélyhívások oka, megoldása (2021)				
Segélyhívások oka:	Eset szám			Esetek megoldása
	Téglás	Hajdúhadház, Bocskaikert	Összesen	
Pszichés probléma	0	1	1	
Elesés	2	2	4	Segítségnyújtás, RR mérés, család értesítése
Betegség, rosszullét	4	3	7	Orvos hívás, RR és vércukor mérés, beszélgetés, megnyugtatás
Krízishelyzet	1	0	1	
Higiénés szükséglet miatt				
Téves riasztás	3	5	8	Kontroll ellenőrzés
Segítség az esti lefekvéshez			0	
Egyéb		3	3	
Összesen	10	14	24	

Forrás: Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ 2021. évről szóló beszámolója

A rendszer zavartalan működése esetén a segélyhívások alkalmával valamennyi esetben időben tudták a megfelelő segítséget nyújtani az ellátottak számára. Éjszakai riasztások alkalmával a polgárőrök szállítják a helyszínre a gondozónőket. Problémát jelent, hogy a szolgáltatás finanszírozása alacsony. A gondozónők 90.- Ft/ó tiszteletdíjért látják el a feladatot.

e) támogató szolgáltatás

A támogató szolgáltatás a mindenkor jogszabályoknak megfelelő személyi és tárgyi feltételrendszerrel végzett, fogyatékos személyre irányuló, személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatás. A szolgáltatás a fogyatékkal élő személy szükségleteinek speciális kielégítését végzi, életkorának, élethelyzetének és egészségi állapotának megfelelően, a meglévő képességeinek fenntartásával, felhasználásával, fejlesztésével. Célja az elérhető legmagasabb fokú önálló életvitel

támogatása a saját lakókörnyezeten belül és kívül nyújtott tevékenységekkel és a lakókörnyezeten kívüli szolgáltatásokkal való kapcsolat megteremtése által.

Biztosított szolgáltatási elemek:

- tanácsadás
- esetkezelés
- pedagógiai segítségnyújtás
- gondozás
- étkeztetés
- felügyelet
- háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás
- szállítás
- készségfejlesztés
- megkeresés
- közösségi fejlesztés

Szállító szolgálat

Az igényeknek megfelelően speciális személyszállítással biztosítja a sérültek számára a közszolgáltatásokhoz, az egészségügyi, szociális ellátásokhoz való hozzájutást. 2020.02.19. naptól a RUH - 871 frsz. Ford FAD Transzit típusú, 8+1 személyes új gépkocsi biztosítja az ellátási területen a sérült ellátottak szállítását. A tolokocsis szállításához szükséges rámpa és rögzítő heveder beszerelése szintén megtörtént. A Közlekedési hatóság szabályai szerint kerekesszékes személy szállításának esetén nem haladhatja meg a szállítható személyek száma a 6+1 főt.

A szállítási igényt 3 nappal előre kell jelezni a vezetőnél, aki a beérkező igényeket rangsorolja. A rendszeresen jelentkező igények (iskola, munka, gyógykezelés) előnyt élveznek, majd ezután következik a mindennapi életvitelhez szükséges szolgáltatások elérésének a segítése, illetve a rekreáció körébe tartozó és az alkalmi igények.

Bizonyos esetekben a szállító szolgáltatás biztosítása nem indokolt, illetve nem lehetséges. Ezekben az esetekben a szolgálatvezetőnek és a személyszállítással foglalkozó munkatársnak a körülmények felmérése után döntenie kell arról, hogy a szolgáltatást teljesítsék-e, vagy nem, illetve milyen alternatívák (pl. más időpont, meghibásodott jármű helyettesítése vagy a térségben működő más támogató szolgálathoz történik a megrendelők irányítása stb.) közül lehet választani. A szolgáltatásról való döntés során mindig előtérbe kerül a szolgálat munkatársainak és a szállított személyeknek a biztonsága.

Speciális szolgáltatások

Az igényeknek megfelelően az intézmény speciális szolgáltatásokat biztosít az igénylő otthonában és otthonán kívül, a fizikai állapot megtartásához, az erőnlét növeléséhez, egyéni és csoportos speciális foglalkoztató és rehabilitációs programokban való részvétel szervezése (kézműves foglalkozás, nyári napközis tábor), önépítő csoportok támogatása.

A biztosított szolgáltatások formái

Fizikai ellátás: célja a létfontosságú személyi szükségletek kielégítése. A fogyatékkal élő emberek saját otthonukban megnyugtató módon egyedül csak akkor maradhatnak, ha: biztosítják számukra a megfelelő életfeltételeket, illetve a szükséges felügyeletet (pl. lakás fűtése, takarítása, a fogyatékoság jellegéből adódó szükségletek kielégítése).

Mentális gondozás célja:

- a fogyatékkal élő emberek személyiségének, szokásainak az esetleges lelki sérüléseinek megfelelő lelki gondozása
- segítségnyújtás a környezettel való kapcsolattartásban
- krízishelyzet kialakulásának megelőzése
- az izoláció veszélyének elkerülése
- egyéni fejlesztés (autista, értelmi sérült, beszédzavar)

Egészségügyi ellátás feladata:

- Betegség esetén orvos értesítse, gyógyszer kiváltása, orvos utasítása alapján gyógyszeradagolás.
- Fekvő beteg esetén ápolási – gondozási feladatok ellátása.
- Az ellátott látásának, hallásának, stb. állapotának figyelemmel kísérése, romlásuk esetén a szakorvosi vizsgálatok megszervezése.
- Az ellátottnak az egészséges életmód felé való irányítása rendszeres tanácsadással.

Foglalkoztatás célja a testi, lelki egészség érdekében a gondozott állapotának megfelelő elfoglaltság biztosítása. Gondoskodni kell az ellátott állapotától függően fizikai, és érdeklődésének megfelelő szellemi tevékenységről is.

Ennek keretében:

- egyéni fejlesztés (autista, értelmi sérült, beszédzavaros személyek fejlesztése, gyógypedagógiai eszközökkel)
- mozgásterápia (gyógypedagógiai eszközökkel)
- segítséggel séta a szabadban
- készségfejlesztés (kézműves foglalkozások szakember vezetésével)
- az ellátottakkal való beszélgetés
- a világ aktuális híreiről szóló újságok felolvasása
- önszorgító csoportok

A biztosított szolgáltatások rendszeressége:

- Személyi segítő szolgálat: Hajdúhadházi Mikrotérség közigazgatási területén fogyatékkal élő személyek részére, szükség szerinti rendszerességgel,
- Szállító szolgálat: Hajdúhadházi Mikrotérség területén fogyatékkal élő személyek részére, igény szerinti rendszerességgel.
- Tanácsadás, ügyintézés: Hajdúhadházi Mikrotérség területén a fogyatékkal élő személyek, illetve hozzátartozóik részére, folyamatosan.
- Készségfejlesztés heti rendszerességgel a Hajdúhadházi Mikrotérség területén a fogyatékkal élő személyek részére.

Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ (Támogató Szolgálat) 2021. évben végzett tevékenységének mutatószámai:

Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ (Támogató Szolgálat) 2021. évben ellátásban részesülők fogyatékoság szerinti megoszlása							
Fogyatékoság típusa	Hajdúhadház fő		Téglás fő		Bocskai kert fő		Összesen fő
	felőtt	kiskorú	felőtt	kiskorú	felőtt	kiskorú	
siketek és nagyothallók	-	-	-	-	-	-	-
vakok és gyengén látók	10	-	3	-	-	1	13
értelmi fogyatékosok	4	3	3	-	-	-	7
beszéd fogyatékosok	-	-	-	-	-	-	-
mozgásszervi fogyatékosok	7	-	9	-	-	-	16

autisták	1	3	1	-	-	-	2
halmozottan fogyatékosok	5	4	-	1	-	-	5
egyéb	-	-	-	-	-	-	-
Összesen	27 fő	10 fő	16 fő	1 fő	0 fő	1 fő	43 fő
Mindösszesen	37 fő		17 fő		1 fő		55 fő

Forrás: Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ beszámolója a 2021. évről

Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ (Támogató Szolgálat) ellátotti létszáma 2021.12.31-én	
Település	Ellátotti létszám fő
Hajdúhadház	34
Téglás	12
Bocskai kert	1
Összesen	47

Forrás: Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ beszámolója a 2021. évről

Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ (Támogató Szolgálat) ellátottjainak nemek szerinti megoszlása 2021.12.31-én		
Település	Férfi fő	Nő fő
Hajdúhadház	15	19
Téglás	4	8
Bocskai kert	0	1
Összesen	19	28

Forrás: Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ beszámolója a 2021. évről

Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ (Támogató Szolgálat) ellátottjainak életkor szerinti megoszlása 2021.12.31-én			
Korcsoport		Hajdúhadház	Téglás
Férfi	0 – 5 éves	0	0
	6 – 13 éves	4	0
	14 – 17 éves	1	0
	18 – 39 éves	5	1
	40 – 59 éves	4	1
	60 – 64 éves	0	1
	65 – 69 éves	1	1
	70 – 74 éves	0	0
	75 – 79 éves	0	0
	80 – 89 éves	0	0
	90 – x éves	0	0
		15	4
nő	0 – 5 éves	0	0
	6 – 13 éves	3	1
	14 – 17 éves	1	0
	18 – 39 éves	4	4
	40 – 59 éves	3	0

	60 – 64 éves	3	0
	65 – 69 éves	0	0
	70 – 74 éves	1	0
	75 – 79 éves	2	0
	80 – 89 éves	2	3
	90 – x éves	0	0
Összesen:		19	8
Mindösszesen		34	12

Forrás: Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ beszámolója a 2021. évről

Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ (Támogató Szolgálat) Igényelt szolgáltatás típusa			
Település	Személyi segítség+ szállítás/fő	Csak szállítás	Szolgáltatás településenként/fő
Hajdúhadház	22	12	34
Téglás	10	2	12
Bocskai kert	0	1	1
Összesen	32	15	47

Forrás: Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ beszámolója a 2021. évről

Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ (Támogató Szolgálat) az ellátottak családi állapot szerinti megoszlása					
Település	Egyedül élő nő/ fő	Egyedül élő férfi/fő	Családban élő nő/fő	Családban élő férfi/fő	Összesen
Hajdúhadház	4	1	15	14	34
Téglás	3	1	5	3	12
Bocskai kert	0	0	1	0	1
Összesen	7	2	21	17	47

Forrás: Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ beszámolója a 2021. évről

Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ (Támogató Szolgálat) a fogyatékoság jellegének megfelelően biztosított szolgáltatások paraméterei					
Település	Személyi segítség idő(halmazott)	Személyi segítség idő(egyéb)	Szállítással kapcsolatos szem. segítség	Személyi segítség (összesen)	Személyi segítség feladategység
Hajdúhadház	26.660 perc	66.280 perc	100 perc	93.040 perc	1.772,794 fe
Téglás	960 perc	93.270 perc	0 perc	94.230 perc	1.578,506 fe
Bocskai kert	0 perc	0 perc	0 perc	0 perc	0,000 fe
Összesen	27.620 perc	159.550 perc	100 perc	187.270 perc	3.351,300 fe

Forrás: Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ beszámolója a 2021. évről

Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ (Támogató Szolgálat) a szállítás szolgáltatással teljesített feladatmutató				
Település	Szállítás km	Szállítás feladategység	Szállított fő	Szállítási alkalom
Hajdúhadház	6114,05	1222,81	24	819
Téglás	7371,9	1474,38	7	620
Bocskai kert	1229,95	245,99	1	156
Összesen	14.715,9	2943,18	34	1235

Forrás: Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ beszámolója a 2021. évről

Az intézmény RUH 871 frsz. gépjárművének éves futott kilométere 2021. 12.31-ig: 24.556 km.

A gépjármű összes futott kilométere, 2020.02.19 - 2021.12.31 között: 40.299 km

A 2021. évre engedélyezett feladatmutató: 4889

Ebből: - személyi segítségre vállalt feladatmutató: 2040
- szállító szolgáltatásra vállalt feladatmutató: 2849

2021. 12.31.-ig ténylegesen teljesített feladatmutató: 6249,4800

Ebből: - személyi segítséssel teljesített feladatmutató: 3351,3000 fe
- szállító szolgáltatással teljesített feladatmutató: 2943,1800 fe

A Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Intézményfenntartó Társulás Társulási Tanácsa a 6/2022. (III.23.) határozatában a fenntartásában működő **Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ** (4242 Hajdúhadház, Kossuth utca 11/A. szám) által ellátott **támogató szolgáltatás feladategységét 2022. április 1. napjától 4889 feladategységről 5579 feladategységre emelte az alábbiak szerint:**

- a személyi segítség esetében a 2040 feladategységet 2730 feladategységre emelte,
- a szállítás esetében a 2849 feladategység változatlanul marad.

4.2.2. A Hajdúhadházi Család- és Gyermejjóléti Központ szakmai tevékenysége

A családsegítés és gyermejjóléti szolgáltatás feladatokat Hajdúhadházon a Hajdúhadház Város Önkormányzata fenntartásában működő **Hajdúhadházi Család- és Gyermejjóléti Központ** (4242 Hajdúhadház, Béke utca 54/B. szám) látja el.

A Hajdúhadházi Család- és Gyermejjóléti Központ alaptevékenységei:

1. Család- és Gyermejjóléti szolgáltatás (Hajdúhadház város közigazgatási területén)
2. Család- és Gyermejjóléti Központ (Hajdúhadházi Járás egész területén)
3. Szakképző iskolai tanulók szakmai gyakorlati oktatásával összefüggő működtetési feladatok

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ személyi feltételei:

A szervezeti egységek létszáma, feladatkörök

Család és Gyermekjóléti Szolgálat	Család és Gyermekjóléti Központ
	Intézményvezető/ezetmenedzser 1 fő
Szakmai vezető/családsegítő 1 fő	Szakmai vezető/ezetmenedzser 1 fő
Családsegítő 9 fő	Ezetmenedzser 6 fő
	Szociális asszisztens 1 fő
	Óvodai – iskolai szociális segítő 4 fő
	Szociális diagnózist készítő ezetmenedzser 1 fő

A Központnál jelenleg 3, a Szolgálatnál 1 betöltetlen álláshely van, 2 fő GYED-en lévő munkatárs helyettesítése nem megoldott. 2021 évben az intézményben 4 fő munkaviszonya szűnt meg, a szakemberek pótlására csak részben került sor. A fluktuáció oka elsősorban a megnövekedett munkateher és a megváltozott magánéleti körülmények. A szakemberek pótlása egyre nehezebb feladatot jelent, nagyon sok a pályaelhagyó szakember és a főiskolai képzéseken alig van hallgató. Az intézmény 2021-ben olyan hajdúhadházi kollégát is alkalmazott, akinek a tanulmánya folyamatban van. A munkaerőhiány miatt többletfeladat nehezedik a munkavállalókra, a szolgálat szakmai vezetése 2021. február óta nem megoldott, azt az intézményvezető látja el jelenleg is, azonban a kollégák elhivatottsága garancia a feladatellátás magas szakmai színvonalon történő ellátására.

Az intézmény tárgyi feltételei:

Az intézmény minden szakmai követelménynek maximálisan megfelel. Biztosítva van a kliensek számára a segítő beszélgetésekhez szükséges intim környezet, a várakozás. Az intézményben elkülönül egymástól a két szakmai egység a dolgozó szobák és az ügyfélfogadó helyiségek tekintetében. A közösségi helyiségek közös használatban vannak. A technikai felszerelés megfelelő, minden dolgozó saját számítógéppel rendelkezik, az ügyfélfogadásra kijelölt irodák szintén számítógéppel, internettel, megfelelő technikai berendezéssel felszereltek. Karbantartásuk folyamatos.

Az épület tömegközlekedéssel és egyénileg is jól megközelíthető, bár eléggé kiesik a városközponttól. Akadálymentesítése a törvényi feltételeknek megfelel.

Az intézmény ügyfélfogadása:

Hétfő	8-12 óráig
Kedd	8-12 óráig
Szerda	8-15 óráig
Csütörtök	8-12 óráig
Péntek	8-12 óráig

Az ügyfélfogadási időn túl is fogadják azokat a klienseket, akik munkából jöttek és másképp nem tudnák megoldani az intézménnyel való kapcsolattartást, vagy ügyintézéshez kérnek segítséget.

A munkatársak rendszeresen végeznek családlátogatást, melyhez használják az intézmény kerékpárjait és az Önkormányzat által heti háromszor biztosított személygépjárművet.

1. Család- és Gyermekjóléti szolgálat:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szociális törvény) 64.§-a szerinti **családsegítés** feladatait: a szolgáltató működési területén a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás biztosítása.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja továbbá a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyermekevédelmi Törvény) 39. §-a és 40. §-a szerinti **gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat**: a szolgáltató működési területén a gyermek testi és lelki egészségének, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez nyújtott szolgáltatás biztosítása.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el. A családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás elősegíti a szociális munka eszközeivel és módszereivel (család gondozás) a problémák komplex módon való kezelését, a családokban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását, mely magába foglalja a megelőzést, a probléma feltárását, a problémamegoldást. Módszerek: információnyújtás, tanácsadás, ügyintézésben segítségnyújtás, adományok közvetítése.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet. A jelzőrendszer havonta egy alkalommal találkozik, ahol a különböző jogszabályokat az aktuális problémákat egyeztetjük, a felmerült szükségletekre megpróbálunk megoldást találni.

A család- és gyermekjóléti szolgálat és a jelzőrendszer tagjainak képviselői között, előre meghatározott témakörben, évente legalább hat alkalommal szakmaközi megbeszélést szervez. Erre 2021 évben 12 alkalommal került sor, melynek nagy részre a pandémia miatt online formában került megvalósításra. Témái: fejtetvesség és egyéb fertőző bőrbetegségek, igazolatlan hiányzás és azok jogkövetkezményei, a szakellátásban elhelyezett gyerekek helyzete a köznevelési intézményekben, veszélyeztetett várandósok helyzete. 10 alkalommal szociális szakmaközi megbeszélés történt az otthoni gondozásra ápolásra szoruló emberek ellátásának biztosítása ügyében (esetmegbeszélés).

A szakmaközi esetmegbeszélések közül 1 alkalommal történt egyeztetés a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatala Gyámügyi Osztálya, az Önkormányzat, a nevelőszülői hálózatok, gyermekvédelmi központok és az intézmény részvételével, ahol a szakellátásban nevelkedő gyermekek helyzetét konzultálták meg a köznevelési intézményekben. 2021-ben közel 50 gyerek járt a hajdúhadházi óvodába, akik a városban élő nevelőszülőknél vannak elhelyezve. A gyerekek körében van súlyosan traumatizált, sérült illetve autisztikus tüneteket mutató, így az ő ellátásuk speciális figyelmet és ellátást igényel, melyre az óvoda igyekszik felkészülni, megoldást találni.

Az intézmény szolgáltatásait az ügyfelek igénybe vehetik önkéntesen, illetve a jelzőrendszer által közvetítve, illetve együttműködésre kötelezve. (ügyintézés, egyszeri tanácsadás, alapellátás, védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel)

Az *ügyintézés* során segítséget kaphatnak hivatalos ügyek intézésében, pénzbeli- természetbeni ellátásokhoz való hozzájutásban, információ nyújtás, tanácsadás, adományozás stb.

Az intézmény rendszeresen részt vesz az RSZTOP program keretében megvalósuló tartós élelmiszerosztás végrehajtásában. Az értesítő levelek nyomtatásában, postázásában, a helyszín biztosításában. Havonta közel 280 fő gyermek részesül csomagban.

Az intézmény a Magyar Élelmiszerbank Egyesület Élelmiszermentés programjában évek óta folyamatosan részt vesz, sikertől hatékony és sikeres együttműködést kialakítaniuk. Az új lehetőségnek köszönhetően 2021. februárja óta már nem 2 hetente, hanem minden héten 1 alkalommal szerdán az intézmény szolgáltatásait igénybe vevők és a város lakossága között alkalmanként kb. 150-300 kg mennyiségű friss élelmiszer (zöldség, gyümölcs, pékáru) került kiosztásra. 2021-ben összesen közel 8000 fő (halmozott adat) részesült az élelmiszer adományból.

2021 évben 5 fő önkéntes végzett az intézményben közérdekű önkéntes munkát, összesen 412 órában.

A Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával együttműködve letöltő helyet biztosítanak azok számára, akik a szabálysértési pénzbírságukat nem megfizetni, ha ledolgozni szeretnék. **2021-ban 12 fő összesen 438 órát dolgozott az intézményben, hivatalsegéd és eljáró munkakörben.**

2021-ben a család- és gyermekjóléti szolgálat forgalmi adatai:

A veszélyhelyzet kihirdetését követően az ügyfélforgalom 2020-ban 20 %-kal esett vissza az előző évhez képest, azonban 2021-ben már visszaállt a korábbi szintre. A szakemberek a személyes találkozás mellett törekedtek a telefonos és az elektronikus úton történő kapcsolatfelvételre 2021-ben is.

A szolgálat forgalmi adatai (Halmozott adat!)

Forgalmi adatok	Kapcsolatfelvételek száma	Fő	Családok száma
Éves forgalom	21005	1930	895

Forrás: Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ beszámolója

Ellátottak számára vonatkozó adat (Nem halmozott adat!)

Ellátotti adatok	Fő	Családok száma
Tárgyévben a szolgálatnál megfordult <u>régi</u> kliensek száma	1509	712
Tárgyévben a szolgálatnál megfordult új kliensek száma	421	312
Összesen (01+02 sor)	1930	995 (1025)

Forrás: Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ beszámolója

A szakmai tevékenységek adatai (az év folyamán)

A táblázatban mindenki szerepel, aki valamilyen szolgáltatást együttműködési megállapodás vagy nem együttműködési megállapodás alapján igénybe vett.

Megnevezés	Szakmai tevékenységek halmozott száma	Szolgáltatásban részesülők száma
	a	b
Információnyújtás	2831	603
Segítő beszélgetés	1926	495

Tanácsadás	906	367
Ügyintézéshez segítségnyújtás	1222	555
Konfliktuskezelés	8	7
Kríziskezelés	9	9
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzbeli)	66	60
Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (természetbeni)	39	38
Közvetítés másik szolgáltatáshoz	50	37
ebből (09-ből): Közvetítés átmeneti gondozásba	13	7
Közvetítés család- és gyermekjóléti központhoz	15	15
Esetkonferencia	51	40
Esetmegbeszélés	9	8
Esetkonzultáció	1332	359
Sz szakmai megbeszélés	12	1
Szociális és mentálhigiénés csoportmunka		
Egyéni és csoportos készségfejlesztés		
Közösségfejlesztés		
Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	102	71
Családlátogatás	2016	494
Adományközvetítés	1531	449
Hátralékkezelési tanácsadás		
Munkavállalási, pályaválasztási tanácsadás	1	1
Mediáció		
Kapcsolattartási ügyelet		
Családterápia		
Pszichológiai tanácsadás	17	12
Jogi tanácsadás		
A nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatainak segítése		
Összesen	12 132	3 621

Forrás: Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ beszámolója

Jelzések:

2021 évben 1184 darab jelzés érkezett a szolgálathoz, a jelzéssel érintett személyek száma 722 fő. Míg 2019 évben növekedés volt megfigyelhető, 2020-ban a digitális otthontanulás elrendelésével ez a szám közel ezerrel csökkent és ez maradt 2021-ben is. Ez is azt igazolja, hogy a legtöbb jelzés a köznevelési intézményekből érkezik igazolatlan mulasztásról és magatartási problémákról.

Az egészségügyi szolgáltatók közül a védőnőktől érkezik a legtöbb jelzés. Ezek gondozatlan terhességről, oltás elmaradásáról, szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anyákról jön. Az érintett családoknál közösen is szokott Védőnő, Családsegítő, Gyámügyi Osztály családlátogatást tenni. A szolgálat rendszeresen adományban részesíti az együttműködő várandós anyákat és prevenciós programot szervez a hatékony gyermeknevelői tevékenység elősegítése érdekében.

Az iskolavédőnők fejtetvességről, oltás elmaradásáról, várandós anyák elmaradt terhesgondozásáról küldtek problémajelzést.

A jelzések beérkezését követően esetmegbeszélések, estkonferenciák szervezésére kerül sor, ahol a szakemberek közösen dolgoznak a probléma megoldásán.

Veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév december 31-én a család- és gyermekjóléti szolgálatnál: 290 fő. Ez csökkenést mutat a korábbi évekhez képest.

Az intézmény prevenciós programjai a 2021. évben a veszélyhelyzet alatti szakmai szabályzók miatt többségében elmaradtak és azóta is szünetelnek.

A Nyári Játsszóházat évente egy alkalommal, a nyári szünet idején szervezik. 2021-ben augusztus 9. és 13. között valósult meg 1 hét időtartamban, 8-16 óráig. A játsszóházat a dolgozó szülők gyermekei vehetik igénybe 6-12 éves korig.

Tevékenységek: minden nap közös játékkal kezdődött a program, ezt követően kézműves foglalkozások, társásjátékok, udvari játékok, csocsó volt elérhető. Az intézmény munkatársai katonai bemutatót szerveztek, a mentőszolgálat tevékenységének megismerésére nyílt lehetőség, betekintheztek a rendőrség munkájába, megnézheték az épületet belülről is. A szabadban erdei környezetben számháború zajlott, sportprogramok és játsszóterezés volt elérhető a gyerekek számára.

2021-ben 21 gyermek és 4 játsszmester/önkéntes vett részt.

2. Család- és Gyermekjóléti Központ

A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátja egyrészt a fentebb részletezett Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait, másrészt a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyermekevédelmi Törvény) 39. § (3a) bekezdése és 40/A. §-a szerinti feladatokat.

- a gyermekevédelmi gondoskodás keretében tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el,
- szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatok számára, havonta esetmegbeszélést szervez
- a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít: pszichológiai tanácsadást, kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárást, családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát.

2021. évi szakmai tevékenységek:

A hatósági ügyekben érintettek statisztikai mutatói

A Család- és Gyermekjóléti Központnak 2021-ben 1661 fővel volt kapcsolata, ebből a jogerős hatósági intézkedéssel érintettek száma 1044 fő. Speciális szolgáltatást igénybe vevők száma 1123 fő. A Család- és Gyermekjóléti Központ illetékességi területe: Hajdúhadházi járás (3 település)

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma:

- védelembe vett: 204 fő
- ideiglenes hatállyal elhelyezett: 10 fő
- nevelésbe vett: 182 fő
- utógondozott: 0 fő

Speciális szolgáltatások nyújtásával az alábbi létszámmal érték el az igénybevevőket:

készenléti ügyelet: a szolgáltatást biztosítják nyitvatartási időn kívül, hívás és intézkedés 15 alkalommal történt, mely 4 ellátottat érintett.

kapcsolattartási ügyelet: 71 esetben (18 ellátott)

Iskolai szociális munka: 1347 esetben (838 ellátott)

pszichológiai tanácsadás: 156 esetben (60 ellátott)

jogi tanácsadás: 143 esetben (96 ellátott)

Szociális diagnózis felvétele. 1004 esetben (166 ellátott)

A szolgáltatások megszervezését a veszélyhelyzet nagyban befolyásolta, a kapcsolattartási ügyelet több hónapig szünetelt, az online oktatás alatt az óvodai- és iskolai szociális segítő munka csak digitális formában tudott megvalósulni.

A központ forgalmi adatai (tárgyév) (Halmazott adat!)

Település	Kapcsolatfelvételek száma	Fő	Családok száma
Bocskai kert	1080	105	78
Hajdúhadház	12 107	1 424	871
Téglás	954	132	110
Összesen	14 141	1661	1057

Forrás: Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ beszámolója

A **család- és gyermekjóléti központ tevékenysége során** az alábbi problémák miatt került kapcsolatba a családokkal. A hatósági intézkedés elrendelésének többnyire nevelési probléma, a szülők- család életvitele, magatartási problémák, és elégtelen lakáskörülmények a fő okai. A gyermekek veszélyeztetettségét továbbá a családi konfliktusok, a fizikai- lelki elhanyagolás, valamint fizikai- lelki- és szexuális bántalmazás, valamint anyagi nehézségek okozzák. Kimagasló a tankötelezettség elmulasztásával kapcsolatos problémák mértéke. A veszélyhelyzet alatt megnőtt azoknak a gyerekeknek a száma, akik folyamatosan orvosi igazolással vannak otthon.

Hatósági intézkedésekhez (javasolt és jogerős) kapcsolódó tevékenységek és az ellátott érintettek (kiskorúak és 18. évet betöltött fiatalok) száma Minden település

Tevékenység	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma (esetszám-forgalmi adat)		Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység keretein belül érintettek (kiskorúak és 18. évet betöltött fiatalok száma) (fő) (Nem halmazott adat!)	Napok száma
	a		b	
Szociális segítő tevékenység	1784	4089	381	243
Esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	24	95	46	22

Esetkonzultáció	1035	2655	338	232
Esetmegbeszélés	10	38	29	10
Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	41	78	66	37
Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	1	1	1	1
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel (nevelésbe vétel)	6	10	9	6
Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel (védelembe vétel)				
Elhelyezési értekezleten, illetve tárgyaláson való részvétel	6	19	19	6
Egyéb hatósági tárgyaláson való részvétel	7	18	18	7
Családlátogatás	711	1631	350	149
Környezettanulmány készítésében való közreműködés	31	49	32	25
Környezettanulmány készítése önállóan	64	112	76	52
Egyéb	3351	7236	435	260
Összesen	7071	16031	1800	1050

Forrás: Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ beszámolója

A központhoz 2021 évben összesen 492 jelzés érkezett, a jelzésekkel érintett személyek száma 163 fő. Ezek túlnyomó többsége a köznevelési intézményekből, a gyámhivaltól, és állampolgároktól, az egészségügyi szolgáltatóktól - többnyire a védőnői szolgálat él jelzéssel- valamint a rendőrségtől.

Veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév december 31-én a család- és gyermekjóléti központnál: 442 fő.

2019 január 1-től kötelező feladata a család- és gyermekjóléti központnak a **szociális diagnózis** felvétele. A diagnózis felvétele a szolgálat, illetve a központ kezdeményezése alapján történik az új esetekben, illetve azokban az esetekben, amikor elakadás tapasztalható, valamint a speciális szolgáltatást igénybe vevők esetében. A diagnózis elkészítéséhez elengedhetetlen az ellátott aktív részvétele. A 2020-as évtől a szolgálatok és a jelzőrendszer folyamatos tájékoztatásának köszönhetően folyamatosan emelkedik a diagnózist igénylők száma. Az érintett ügyfeleket személyesen, otthonukban is felkeresték minden alkalommal a feladat jogszabályoknak megfelelő ellátása érdekében. A szolgálat munkatársai részéről teljes mértékben együttműködést tapasztalt, munkáját a családsegítők támogatták, segítették.

A **készenléti szolgálat** folyamatosan biztosított, az esetmenedzserek heti váltásban látják el az intézmény nyitvatartási idején kívül, tehát 16 óra után reggel 7:30-ig, valamint hétvégén non-stop. Ez a szolgáltatás nem biztosít helyszíni intézkedést, telefonos intézkedést, tanácsadást, információnyújtást, szükség esetén továbbírányt jelent. A szolgáltatás 2016. június óta elérhető, a tavalyi évben 15 alkalommal volt szükség intézkedésre.

A **pszichológiai és a jogi tanácsadás** járási szinten biztosított szolgáltatások, de elsősorban a hajdúhadházi lakosok veszik igénybe. A jogi tanácsadás előre meghatározott időpontban, többnyire kéthetente csütörtöki napokon, összesen havi 12 órában a pszichológiai tanácsadás heti két alkalommal hétfőn és csütörtökön elérhető, összesen havi 24 órában.

Az **óvodai- iskolai szociális munka** 2017. 09. 01. napja óta működik, 2018. 09. 01. napjától vált a központ kötelező feladatává ennek biztosítása, a hatályos jogszabályok értelmében. Kezdetben

nehézséget okozott a nevelési- oktatási intézmények, az iskolai gyermekvédelmi felelős, és a szociális segítő feladatainak konkretizálása, és a kompetenciahatárok meghatározása. Ez mára már rugalmas, hatékony preventív jellegű szolgáltatás, amely a gyermekek és fiatalok képességeinek, lehetőségeinek optimális kibontakozását támogatja szociális kapcsolataik és társadalmi integrációjuk javításával.

A 4 fő óvodai- iskolai szociális segítő rendszeresen jelen volt a járás összes óvodájában és iskolájában. Részükről folyamatos a kapcsolattartás a pedagógusokkal, valamint a területileg illetékes esetenedzserrel, családsegítőkkal, elsődlegesen a gyermekek és tanulók veszélyeztetettségének megelőzésével, egészségfejlesztésével, szociális és kommunikációs készségeik fejlesztésével foglalkozik. Az óvodai- iskolai szociális segítő aktívan részt vesz a jelzőrendszer működtetésében. 2021 novemberétől már csak 2 fő látja el ezt a feladatot, a munkakör betöltésére kiírt pályázatás többször is eredménytelenül zárult.

3. Szakképző iskolai tanulók szakmai gyakorlati oktatásával összefüggő működtetési feladatok

Az intézmény 2017. január 01-től gyakorlati képzőhelyként vesz részt a Berettyóújfalui SZC Szilágyi Dániel Gimnáziuma és Szakképző Iskolájának szociális gondozó és ápoló képzésében. Tanulószerződés alapján a gyakorlati képzés során, az ápolási és gondozási feladatokat valósítja meg. 3 külsős teljesítési megbízott bevonásával valósul meg az ápolási gyakorlat, a gondozási és szervezési feladatok pedig az intézmény keretében szerveződnek. A hallgatók minden pénteken vesznek részt a gyakorlaton. Részükre tanulószerződéses pénzbeli juttatás és kedvezményes étkezés kerül megfizetésre és biztosításra. 2021-ben 48 fővel volt tanulószerződése az intézménynek.

A szakképzési törvény változásával a Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ az illetékes kamaránál kérte a Duális képzőhely minősítést, így 2021. szeptemberében 32 fővel kötöttek szakképzési munkaszerződést. 2021. november 01-től már csak 12 fő gyakorlati képzését biztosították a hatályos jogszabályoknak megfelelően. A gyakorlati oktatásba külsős megbízott is bevonásra kerül, a szakemberek szorosan együttműködnek a tanulók érdekében, heti 3 napon keresztül.

A szakképzési munkaszerződéssel foglalkoztatott tanulók a Központ munkavállalói, mely újabb kihívás elé állította az intézményt. Fontosnak tartották, hogy a tanulók helyben tudjanak gyakorlatot szerezni, azonban életkorukból fakadóan a munkavállalás szabályait nagyon nehéz velük megértetni és betartatni.

Az ellátás igénybevételének módja

A szolgáltató tevékenysége elsődlegesen a személyes kapcsolattartásra épül. A Szolgálat által nyújtott valamennyi szolgáltatás térítésmentes. A szolgáltatások igénybevétele önkéntes, kivéve az együttműködésre kötelezett személyeket, akik számára kötelező.

A kapcsolattartás a szolgáltatást igénybe vevőkkel elsősorban személyesen találkozással (családlátogatás, ügyfélfogadás) valósul meg, de levélben, telefonon és e-mailben is történhet a kommunikáció. A kapcsolattartás minden formájára kötelező a titoktartás és az adatvédelmi jogszabályok betartása.

A szolgáltatást önként igénybe vevők esetében az első találkozás a szolgáltatónál vagy az igénybe vevő otthonában, tartózkodási helyén történik.

A személyes segítő kapcsolat helyszíne a problémától függően lehet:

- a kliens lakása, tartózkodási helye,
- a szolgáltató székhelye, területi irodája,
- amennyiben a kliens állapota szükségessé teszi, a gondozás kizárólag tartózkodási helyén is történhet.

Az ellátás igénybevétele a szolgálat és a központ ügyfélfogadási idejében történik.

Az intézmény két szakmai egységében folyó munka dokumentálása a hatályos jogszabályokban előírtak szerint történik, felhasználva a módszertani útmutatókat, szakmai ajánlásokat.

Együttműködés civil szervezetekkel

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ írásbeli megállapodás alapján együttműködik a közösségi ellátások biztosítása területén. Írásbeli együttműködésük is van pályázatok kapcsán Hajdúhadház Város Önkormányzatával és a Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központtal, amelyben népszerűsítjük a célcsoport számára a helyben elérhető szolgáltatásokat, foglalkozásokat esetleg képzéseket.

4.2.3. A Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ szakmai tevékenysége

Hajdúhadház Város Önkormányzata a **Hajdú Gondoskodó Szervező, Ellátó Nonprofit Kft.** (4242 Hajdúhadház, Széchenyi utca 18/B. szám), **mint szociális szolgáltató útján, feladat-ellátási szerződés alapján biztosítja** a szociálisan rászorulóknak részére a személyes gondoskodás keretébe tartozó

- a) szenvedélybetegek közösségi ellátását,
- b) szenvedélybetegek nappali ellátását,
- c) utcai szociális munkát,
- d) fogyatékosok nappali ellátását,
- e) pszichiátriai betegek nappali ellátását,
- f) közösségi pszichiátriai ellátást.

A feladatellátás a Hajdú Gondoskodó Nonprofit Kft. fenntartásában működő **Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ** (4242 Hajdúhadház, Széchenyi utca 18/B.) útján történik.

Az intézmény működésének, szakmai munkájának bemutatása a Hajdú Gondoskodó Nonprofit Kft. 2021. évről készült Szakmai és működési beszámolójában foglaltakon alapul.

Az intézmény működési, ellátási területe a volt Hajdúhadházi Kistérségi közigazgatási területe (Hajdúhadház, Bocskai kert, Téglás, Hajdúsámson, Nyíradony, Nyírábrány, Nyíracsaád, Nyírmártonfalva, Újléta, Fülöp, Vámospercs).

A **Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ székhelye** Hajdúhadházon, a Széchenyi utca 18/B alatt működik. Az engedélyes által nyújtott szolgáltatások:

- pszichiátriai betegek részére nyújtott közösségi alapellátás: 50 feladatmutató
- utcai szociális munka
- fogyatékos személyek nappali ellátása: 24 férőhely
- pszichiátriai betegek nappali ellátása: 50 férőhely

A **Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ Petőfi utcai telephelye** Hajdúhadházon, a Petőfi utca 13. szám alatt (szenvélybetegek részére nyújtott közösségi alapellátás: 44 feladatmutató) működik. Az intézmény másik telephelye, a **Hajdú Gondoskodó Szociális Nappali Ellátó** Hajdúhadházon, a Széchenyi utca 35. szám alatt működik, mely feladatellátási helyen a szenvedélybetegek nappali ellátása 50 férőhelyen biztosított.

A közösségi ellátások és az utcai szociális munka szolgáltatásokra vonatkozóan

Nyitva álló helyiségek:

Hajdúsámson 4251 Hajdúsámson, Árpád u. 22

Nyíradony 4254 Nyíradony, Árpád tér 1.
Nyíracsád 4262 Petőfi tér 4.

1. Az Intézmény szervezeti formája és szervezeti felépítése:

Az Intézményen belül több személyes gondoskodást nyújtó alapszolgáltatási ellátási forma megszervezése, integrálása valósul meg. Az egyes szolgáltatások önálló szakmai egységet alkotnak. A szakmai egységek vezetője az intézményvezető.

2021. évben a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (1. 7.) SzCsM rendelet 19/A. § (5) és (6) alapján a szakmai egységeket az egyes szolgáltatások vezetőjére (koordinátorára) meghatározott képesítési előírásoknak megfelelő személy vezette, azzal, hogy egy személy – amennyiben több, különböző szolgáltatás vezetéséhez előírt feltételnek is megfelel – elláthatja több szakmai egység vezetését. Amennyiben az intézmény vezetője valamennyi működtetett szolgáltatás vezetőjére meghatározott képesítési előírásnak megfelel, és az intézménynél foglalkoztatottak száma – a fenntartó mérlegelése szerint – mást nem tesz indokolttá, az intézmény vezetője látja el a szakmai egységek vezetését is.

A szakmai létszámnormára vonatkozó előírások betartásával a személyes gondoskodást nyújtó intézmények a saját szervezeti felépítésük és működési rendjük szerint gazdálkodnak a humán erőforrásokkal.

A szociális ellátások megszervezése az intézményvezető feladata. Az intézményvezető az Intézmény egyszemélyi felelős vezetője, aki a Fenntartót képviselő ügyvezetőtől kapja a megbízást és munkaköri leírást és évente neki köteles szakmai beszámolót készíteni. Az intézményvezető munkáltatói jogokat nem gyakorol. A munkáltatói jogokat minden munkavállalónál a Hajdú Gondoskodó Nonprofit Kft ügyvezetője gyakorolja.

Az Intézmény részben önálló - szakmailag önálló- intézménye-a Hajdú Gondoskodó Szervező, Ellátó Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaságnak. Az intézmény külön adószámmal nem rendelkezik. A Fenntartó a központi költségvetésből kapott támogatást 100%-ban az Intézmény feladatainak végzésére, működésére fordítja (átadja az Intézménynek).

2. Az Intézmény belső szervezeti egységei

Önálló szakmai egység az Intézményen belül.

Az Intézmény belső szervezeti egységeinek meghatározásánál elsődleges cél, hogy az Intézmény feladatait zavartalanul és zökkenőmentesen láthassa el a követelményeknek megfelelően. Ennek figyelembevételével az Intézményben az alábbi szervezeti egységek határozhatók meg:

- Központi irányítás
- Gazdasági, műszaki feladatokat ellátó részleg
- Szakmai feladatokat ellátó részleg
- Önkéntesek

2.1. Szakmai feladatokat ellátó részleg

Szervezeti egységei és feladatai

- a) szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi ellátás,
- b) utcai szociális munka
- c) szenvedélybetegek nappali ellátása
- d) fogyatékos személyek nappali ellátása
- e) pszichiátriai betegek részére nyújtott közösségi ellátás
- f) pszichiátriai betegek nappali ellátása

a.) Szenvedélybetegek részére nyújtott közösségi ellátás:

A szenvedélybetegek közösségi ellátása olyan önkéntesen igénybe vehető, hosszú távú, közösségi alapú, az ellátott otthonában, illetve lakókörnyezetében történő gondozás, amelynek célja az életmódváltozás elindítása, segítése és folyamatos nyomon követése.

A szociális alapszolgáltatást 2007. január 01-től látja el a Hajdú Gondoskodó Nonprofit Kft. Hajdúhadházon, illetve a Hajdúhadházi Kistérség további tíz településén. Hajdúhadház Város Önkormányzata 2014. július 17-én feladat-ellátási szerződést kötött a szervezettel a szenvedélybetegek közösségi ellátására. A szolgáltatás befogadott feladatmutatója: 44.

Az ellátás feladata: az alacsonyküszöbű és pszichoszociális intézmények jellemzőinek ötvözésével, segítséget nyújt a szenvedélybetegek számára lakókörnyezetük megtartása mellett, egészségi és pszichés állapotuk javításában; meglévő képességeik és készségeik megtartásában, illetve fejlesztésében; a mindennapi életükben adódó konfliktusok feloldásában és problémáik megoldásában; a szociális és mentális gondozásukban, és az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutásukban. Elősegíti az ellátást igénybe vevő rehabilitációját, a társadalomba, korábbi közösségébe való visszailleszkedését, valamint a szenvedélybetegek minél szélesebb körének elérését. Az ellátás a gondozott otthonában, lakókörnyezetében történik.

A szenvedélybetegek közösségi ellátása

- a) tanácsadás,
- b) esetkezelés,
- c) készségfejlesztés,
- d) gondozás
- e) megkeresés

szolgáltatási elemeket biztosít szükség szerint.

A szolgáltatási elemek részletes tartalmát a szakmai program tartalmazza.

A készségfejlesztés elsősorban az életvitellel kapcsolatos tréningek szervezésére vagy közvetítésére, az önellátásra való képesség javítására és fenntartására, a betegséggel kapcsolatos tudnivalókról szóló tájékoztatásra, az ahhoz való alkalmazkodás és kezelés teendőire irányul.

A gondozás mentális gondozást foglal magában.

A szolgáltatási elemek nyújtása előtt állapotfelmérést vagy szükségletfelmérést szükséges végezni a személyes célokra és a változtatásra motiváló tényezőkre figyelemmel.

A közösségi ellátás feladata a munkához való hozzájutás, a szabadidő szervezett eltöltésének segítése, szabadidős, önszorgító csoportok, támogató hálózatok szerveződésének segítése, információnyújtás az egészségügyi, szociális, gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások, valamint a foglalkoztatási, oktatási, lakhatási lehetőségek igénybeviteléről.

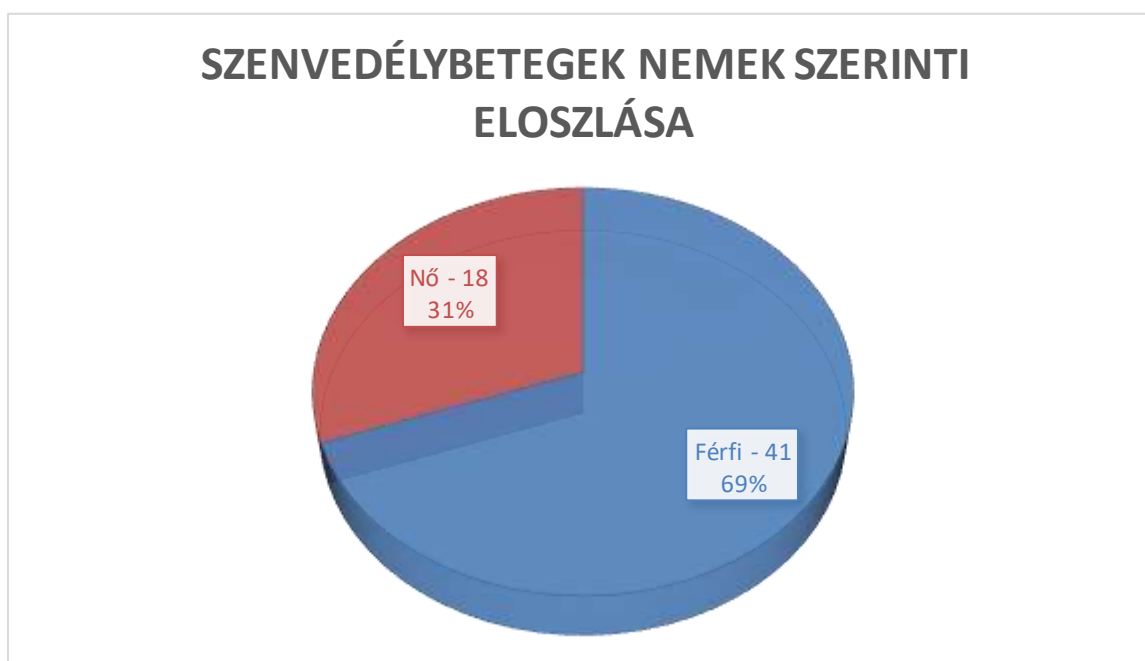
A szenvedélybetegek közösségi ellátásának feladatai

- a) a lakókörnyezetben történő segítségnyújtás az önálló életvitel fenntartásában;
- b) a meglévő képességek megtartása illetve fejlesztése;
- c) a háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérése;
- d) a pszicho-szociális rehabilitáció, a szociális és mentális gondozás;
- e) az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban való részvétel ösztönzése és figyelemmel kísérése;
- f) megkereső programok szervezése az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében.

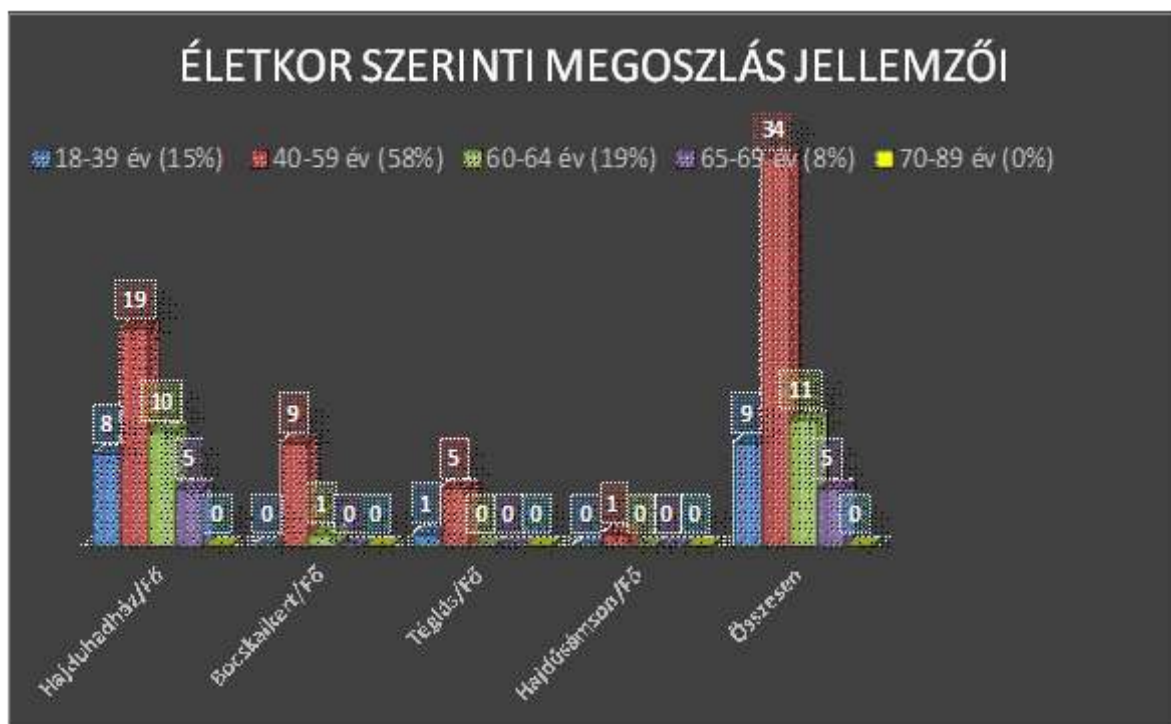
A szolgáltatás olyan hosszú távú, egyéni szükségletekre alapozott gondozást kínál, amely nagymértékben épít az ellátottak aktív és felelős részvételére, valamint a természetes közösségi erőforrásokra, őket is oktatta és támogatva. Figyelmet fordít a szolgáltatást igénybe vevő, a közösség és a természetes segítők megfelelő oktatására és támogatására annak érdekében, hogy a közösségi ellátásban rájuk eső feladatokat kompetensen oldják meg, és a beteg a terhei lehetőleg ne növekedjenek. Hatékonyabb módokat, lehetőségeket keres a szenvedélybetegek rehabilitálására. Ösztönözi a szenvedélybetegek helyi közösség életében való nagyobb részvételét.

2021. évben összesen **59** fő szenvedélybeteget látott el a szolgáltatás, ebből 5 fő (3 férfi és 2 nő) volt új ellátott, 5 fő részére megszűnt az ellátás. Megállapodással rendelkező ellátottak száma december 31-én 54 fő volt.

Az igénybe vevők többsége 41 fő (69%) férfi, 18 fő (31%) nő.

Az életkori megoszlásra jellemző, hogy a szolgáltatást igénybe vevők 15%-a (9 fő) 18-39 év közötti, 58%-a (34 fő) 40-59 éves, 19 %-a (11 fő) 60-64 éves, 8 %-uk (5 fő) a 65-69 éves korosztályba tartozik.

Az ellátottak település szerinti megosztását illetően a Hajdúhadházi lakosok veszik igénybe a legnagyobb arányban a szolgáltatást (71%), ezt követően Bocskai kertben (17%), Téglás településen (10%), a legkevesebben (2%) Hajdúsámsonban.

Az ellátásban lévő szenvedélybetegek többségénél alkohol (47 fő), ezen kívül nikotin (10 fő) és gyógyszer okozta (2 fő) addikció szerepel a diagnózisok között.

A szolgáltatást igénybe vevő ellátottak *iskolai végzettséget* tekintve 6 fő (10%) nem rendelkezett általános iskolai végzettséggel, 57%-uk csak 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezett, ugyanakkor az ellátottak 43%-a végzett szakiskolát, vagy szerzett középfokú szakképesítést. Felsőfokú végzettséggel egyik ellátott sem rendelkezett.

A szolgáltatást igénybevevők *családi állapotára jellemző*, hogy 24%-uk él házastársi kapcsolatban, vagy élettársi kapcsolatban 17%. Egyedülállókét 28%-uk él, elvált 26%-uk, özvegy 5%.

Lakhatási körülmények vizsgálatában saját ingatlanban 61%, a szülőkkel közös háztartásban 19%, albérletben 5%, és szíveségi befogadottként 13%-uk.

Az ellátottak 35%-a aktív gazdasági szempontból. Legtöbb ellátott (19 fő) alkalmi munkát végez, illetve közfoglalkoztatásban vesz részt. A gazdaságilag inaktív ellátottak (65%) valamilyen pénzügyi szociális ellátásban részesülnek.

Az ellátottak egészségi állapotára leginkább az állapotromlás jellemző, ugyanis a szenvedélybetegség által okozott alapbetegség mellett egyéb szervi elváltozások is diagnosztizáltak az ellátottak többségénél, mint pl.: szív- és érrendszeri, emésztőrendszeri megbetegedések, de előfordulnak különböző neurológiai, pszichiátriai kórképek is, valamint a daganatos megbetegedések száma is nőtt a korábbi évekhez képest. Egészségi állapot romlás miatt 2021. évben 3 fő ellátottjuk elhunyt.

A szolgáltatás szakmai mutatóit tekintve 2021. évben az ellátásban részesülő ellátottak közel 30%-át sikerült álláskeresőként regisztráltatni a gondozás ideje alatt. Megállapítható, hogy szinte minden ellátott kapcsolatba került valamilyen szociális, egészségügyi, foglalkoztatási szolgáltatás valamelyikével, és igénybe is vette azok ellátásait. Több ellátottat sikerült az addiktológiai problémája miatt ambuláns ellátáshoz, vagy fekvőbeteg gyógykezelés igénybe vételéhez juttatni. Az ellátottak hozzátartozói számára önszervező hozzátartozói csoportot szervezett az intézmény a korábbi évekhez hasonlóan, valamint igénybe vehették az intézmény pszichológiai tanácsadás szolgáltatását is.

Az intézményi jogviszony időtartama alatt az ellátottak 38%-ánál javult az önállósági képesség és kapcsolatrendszer. Az intézmény több közösségi programot is szervezett az ellátásban résztvevők és hozzátartozók számára. Az évben a járványhelyzet enyhülését követően rendszeresek voltak a szervezett szabadidős programok, kirándulások, sport- és kulturális rendezvények, elősegítve ez által is a szenvedélybetegek közösségbe való integrálását, szélesítve számukra a kapcsolati hálót, új viselkedésminták kialakítását.

2021. évben nem volt ellátásra várakozó, a szolgáltatást a kérelmezők részére a kérelemben megjelölt időponttól tudták biztosítani.

Személyi és tárgyi feltételek

A közösségi ellátás a Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ Hajdúhadház, Petőfi utca 13. sz. alatti telephelyén működik. Az épület a lakosság részére jól megközelíthető helyen, Hajdúhadház központi részén található. A tárgyi és személyi feltételek a Szakmai rendelet alapján biztosítottak voltak. A feladatokat 2 fő (1 fő terápiás munkatárs; 1 fő gondozó) és 1 fő intézményvezető látta el. Az orvos konzultánsi feladatokat pszichiáter szakorvos látja el.

A kliensek felkereséséhez a munkatársak szolgálati személygépkocsit, illetve szolgálati kerékpárt használtak.

Az ellátás kiterjed a volt Hajdúhadházi Kistérség közigazgatási területére.

A szenvedélybetegek közösségi ellátása önálló szakmai egységként működik az Intézményen belül.

Ellátási terület: Hajdúhadház, Téglás, Bocskai kert, Nyíradony, Nyíracsa, Nyírábrány, Nyírmártonfalva, Vámospercs, Újléta, Fülöp, Hajdúsámson települések közigazgatási területe

b.) Utcai szociális munka

Önálló szakmai egység az Intézményen belül. Az 1993. évi III. törvény 65/E.§-a és az 1/2000. SzCsM rendelet 104. § -a előírásainak megfelelően a szociális alapszolgáltatások részét képezi.

A Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központon kívül jelenleg sincs másik hajléktalanokat ellátó intézmény, szolgáltatás a Hajdúhadházi kistérség területén (Bocskai kert, Fülöp, Hajdúhadház, Hajdúsámson, Nyíradony, Nyíracsa, Nyírábrány, Nyírmártonfalva, Téglás, Újléta, Vámospercs).

A vidéki hajléktalanság speciális terület. Teljesen más jellemzőkkel, problémákkal jelentkezik és ebből adódóan más eszközöket, módszereket igényel a kezelése. Néhány specialitás:

- Az ügyfelek elsősorban a külterületeken, az elhagyott tanyavilágban, a városok peremterületein, ill. a központok parkjában találhatók.
- Az ügyfelek egymástól elszigetelten élnek, a leggyakrabban egyedül, ritkán párban. Hajléktalan csoportos együttélés nincs a területükön. Jellemző, hogy a családi háttér rendezetlen, nincsenek kapcsolataik.
- Az ellátási területen a Hajdú Gondoskodó Nonprofit Kft. utcai szolgálatán kívül nincs másik hajléktalanokat ellátó szolgálat vagy intézmény.
- Az ügyfelek 90 %-a szenvedélybeteg. Egészségi állapotukra jellemző, hogy többségüknek van valamilyen krónikus betegsége, ugyanakkor nem veszik igénybe az egészségügyi ellátást.
- A vidéken élő hajléktalanok bizalmatlanok a megyeszékhelyen lévő intézményi ellátásokkal szemben.

Az ellátási területen lévő településekre jellemző, hogy gazdagok tanyákban, külterületekben. Elsősorban ezeken a részekén keresnek menedéket a vidéken élő hajléktalanok. Gyakran szerszámtartó fészerekben, melléképületekben, gazdasági helyiségekben, nyílászáró nélküli, romos építményekben húzzák meg magukat. Az építmények többsége az időjárás viszonyosságai (szél, csapadék) ellen védelmet nyújtanak, de fűtésre alkalmatlanok. A kistérség nagyobb településein az is jellemző, hogy rövid időre befogadják a hajléktalan személyeket (szívességi befogadott) és munkájukért cserébe szállást és ételt kapnak. A szállás általában komfort nélküli, a legtöbb esetben valamilyen melléképület (tároló, kazánház, pince, garázs). Sokszor a végzett munka értéke nincs arányban a kapott „juttatással”.

Az utcai szociális munka célja az intézményesült ellátásból kiszorult, vagy az azzal szemben bizalmatlan, az utcán, közterületen, nem lakás céljára szolgáló helyiségben életvitelszerűen tartózkodó egyének, csoportok szociális és mentális segítése, elsősorban az életmentés, megelőzés, integrálás céljából. Az utcai szociális munka feladata az életmóddal járó ártalmak csökkentése, a szociális és egészségügyi szolgáltatások és ellátások igénybe vételének segítése és szervezése, a hajléktalan személyeket ellátó intézménybe vagy más szálláshelyre juttatás.

Az utcai szociális munka keretében biztosítani kell az utcán tartózkodó hajléktalan személy helyzetének, életkörülményeinek figyelemmel kísérését, szükség esetén ellátásának kezdeményezését, illetve az ellátás biztosításához kapcsolódó intézkedés megtételét.

Az utcai szolgálat tevékenységének célja:

- a veszélyhelyzetek elhárítása,
- az ártalmak csökkentése,
- egy már elért és elfogadható (életet közvetlenül/rövidtávon nem veszélyeztető, az alapszükségleteket kielégítő) állapot szinten tartása,
- a társadalmi kirekesztettség enyhítése,
- a társadalmi kirekesztettség felszámolása.

Az utcán élők társadalmi kirekesztettségének enyhítése és felszámolása, a társadalmi integrációjuk erősítése és elérése ugyanolyan fontossággal bír, mint a más szociális ellátásra szoruló egyéneknél.

A társadalmi integrációnak három döntő területe van:

- a társadalmilag elfogadott lakhatás megléte,
- a társadalmilag elfogadott jövedelem megléte,
- és a társadalmilag elfogadott szabályok követése.

Az utcai szolgálat munkatársai a fenti három döntő feltétel megteremtésében segítik és motiválják a szolgálat által ellátott utcán élőket.

Az utcai szociális munka célja a beilleszkedés elősegítése, amely nemcsak a személyes készségek, képességek fejlesztését jelenti, hanem azt is, hogy az ember segítséget kapjon ahhoz is, hogy közösségben tudjon élni (pl. lakhatása, munkája, jövedelme és támogató kapcsolata legyen).

Az ellátás feladata

Az utcai szolgálat feladatai:

- az utcai életmódból eredő ártalmakat csökkentse,
- segítse a túlélést,
- segítse az egyének, csoportok (intézményi vagy önálló) lakhatásának megoldását, társadalmi integrációjuk erősítését,
- erőfeszítést tegyen a hajléktalanság visszaszorítására és ezen belül is az utcán élő hajléktalanok számának csökkentésére,
- az utcai szociális munka végzése során fontos feladat, hogy azoknál, akik képesek, vagy képessé tehetőek az utcai életmód feladására, a szociális munka eszközrendszerével és a szolgálat kapcsolati rendszerének felhasználásával, illetve egyéb lehetőségek felkutatásával megteremtse ennek lehetőségét, egyénre szabott gondozásban részesítse az utcán élőket, felmérve annak szükségleteit, igényeit, képességeit, készségeit és arra alapozva meghatározza az egyén lehetőségeit.

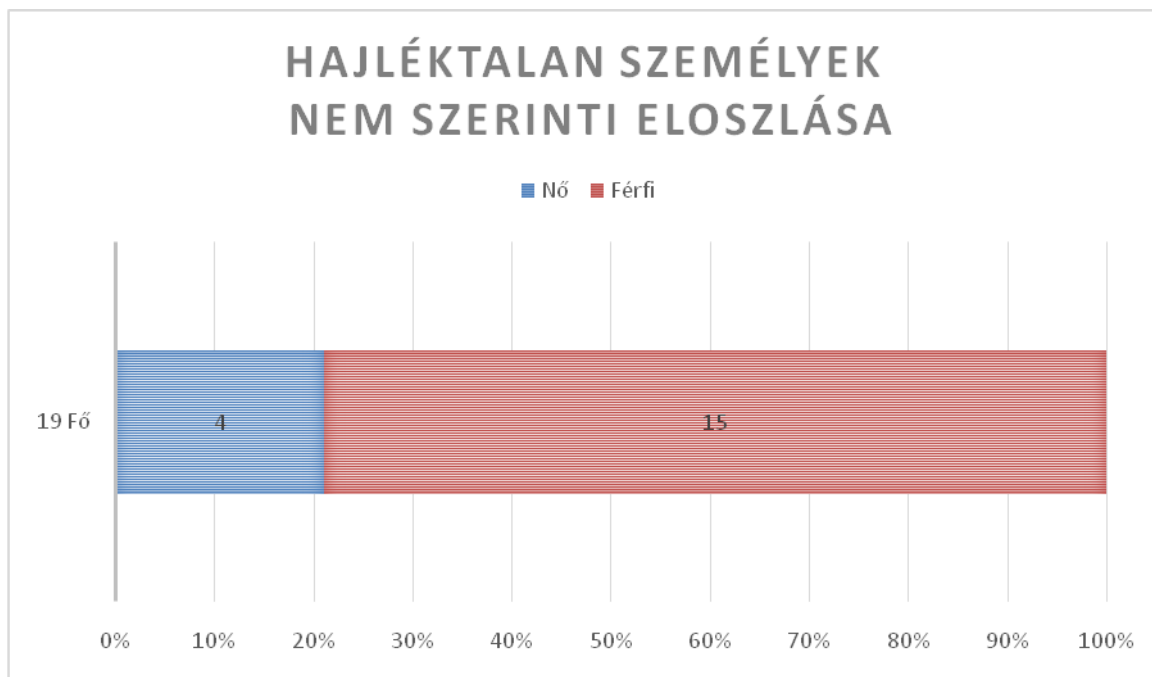
A szolgálat az ellátást igénybe vevő számára az 1/2000. (I.7.) SZCSM rendeletben meghatározottak szerint a következő szolgáltatáselemeket biztosítja szükség szerint:

- a) Megkeresés
- b) Tanácsadás
- c) Gondozás
- d) Esetkezelés
- e) Szállítás

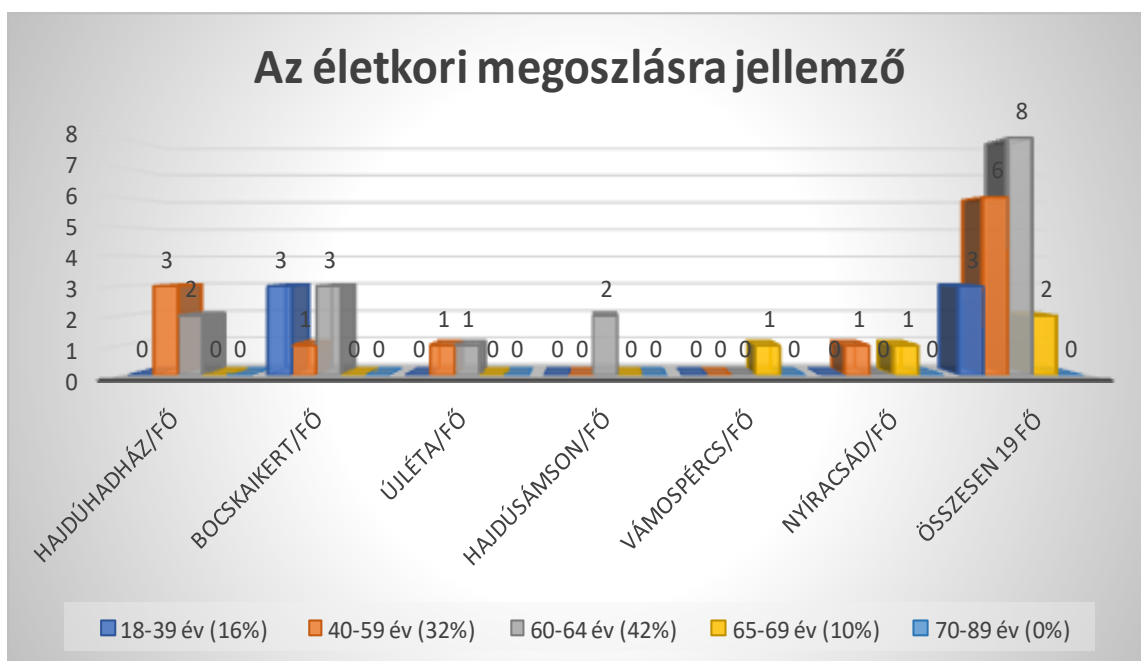
Az utcai szociális munka tevékenységei:

- Szociális térkép készítése, terepfelmérés
- Az ellátási terület rendszeres bejárása
- Háttérroda fenntartása
- Bejelentések fogadása
- Felderítés, kapcsolatteremtés
- Segítő kapcsolat
- Egyéni esetkezelés
- Beavatkozás (krízisintervenció)
- Ügyintézés
- Szállítás
- Egyéb szolgáltatások nyújtása

A Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ az utcai szociális munka szolgáltatás által 19 fő hajléktalan személyt látott el 2021. évben. A nemek aránya az ellátott hajléktalan személyeknél: 4 fő nő (21 %) és 15 fő férfi (79%).

Hajdúhadházon 5 fő volt 2021. évben az ellátásukban, a további ellátottak (14 fő) a kistérség alábbi öt településén tartózkodott

Az életkori megoszlást tekintve az ellátási területen a hajléktalanok 16%-a 18-39 éves, 32%-a 40-59 éves, 42%-a 60-64 éves, 10% -a 65-69 év közötti korosztályú.

Iskolai végzettség tekintetében a befejezett 8 általános iskola a jellemző, de néhányan az általános iskolai tanulmányokat sem fejezték be. Az ellátottak 10 %-a rendelkezik valamilyen szakképzettséggel (szakmunkásképző), viszont a szakképzettségükre jellemző, hogy nem piacképes. A legtöbb ellátott egyedül él (elvált, özvegy, nőtlen). A ellátottak 10%-a aktív gazdaságilag, főként alkalmi és idegymunkákból élnek. Többen semmilyen jövedelemmel nem rendelkeznek. Az ellátottak többsége rendkívül rossz egészségi állapotban van. Gyakoriak a daganatos megbetegedések, szív-érrendszeri,

belgyógyászati, mozgásszervi elváltozások, illetve ezek halmozott megjelenése. Az ellátottak többsége alkohol- és szerfüggő.

A gondozott hajléktalan személyek többsége a külterületeken szerszámtartó bódékban, fatárolókban, elhagyott tanyák romos istállóiban, a települések peremterületén nyílászáró nélküli épületekben, összetákolt viskókban, bódékban, kis buszban tartózkodtak.

Az utcai szolgálat tevékenységét együttműködésben végzi az Észak-alföldi Regionális diszpécierszolgálat. A régiós diszpécierszolgálati feladatokat Nyíregyházán a Periféria Egyesület látja el. A fenntartó az utcai szociális munka szolgáltatásra 2010. év óta rendelkezik együttműködési megállapodással az Egyesülettel, amely legutóbb 2019. évben került aktualizálásra.

A fedél nélküli személyek felkereséséhez a munkatársak szolgálati gépjárművet használtak.

Az ellátási terület rendszeres bejárásakor a szolgálat szükség szerint biztosított a nyújtott szolgáltatások mellett ruhaneműt, meleg takarót, tartós élelmiszert, heti rendszerességgel egyszeri meleg ételt, vagy pékárut.

Személyi és tárgyi feltételek:

Az utcai szociális munka háttéirodája a Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ Hajdúhadház, Széchenyi utca 18/B. sz. alatti székhelyén működik. Az épület a lakosság részére jól megközelíthető helyen, Hajdúhadház központi részén található. Az épület infrastruktúrája megfelel az 1/2000 (I.7) SzCsM rendeletben előírtaknak. Az utcai szociális munka feladatait 2021. évben krízis időszakban az intézmény munkatársai és önkéntesei (összesen 6 fő) látták el, kizárólag fenntartói finanszírozás biztosítása mellett.

A krízis-időszakon kívül a feladatot önkéntes szakemberek végezték. A Fenntartó közérdekű önkéntes tevékenységet folytató szervezet. Határozat száma: 18965/2014. (Emberi Erőforrások Minisztériuma Esélyteremtési Főosztálya).

2012. évtől nem részesül állami támogatásban az utcai szociális munkára vonatkozóan a Hajdú Gondoskodó Nonprofit Kft. A szolgáltatás nem kapott befogadást az NRSZH által lebonyolított pályázati rendszerben. Az elutasítás oka az volt, hogy az utcai szolgálat által ellátott hajléktalanok száma nem érte el a 70 főt.

Az ellátás kiterjed a volt Hajdúhadházi kistérség közigazgatási területére.

Ellátási terület: Hajdúhadház, Téglás, Bocskai kert, Nyíradony, Nyíracsa, Nyírábrány, Nyírmártonfalva, Vámospercs, Újléta, Fülöp, Hajdúsámson települések közigazgatási területe.

c.) Szenvedélybetegek nappali ellátása

A Hajdú Gondoskodó Szervező, Ellátó Nonprofit Kft. 2010. január 01-től nyújtja a szenvedélybetegek nappali ellátását 50 férőhelyen. Hajdúhadház Város Önkormányzata 2014. július 17-én feladat-ellátási szerződést kötött a szenvedélybetegek nappali ellátására a Hajdú Gondoskodó Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társasággal.

Önálló szakmai egység az Intézményen belül.

Az ellátás feladata: olyan szenvedélybetegek ellátása, akik állapotukból kifolyólag nem igényelnek fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést.

A szenvedélybetegek nappali ellátása:

a) az ellátást igénybe vevők részére szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt,

b) a helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak,

c) biztosítja, hogy a szolgáltatás nyitott formában, az ellátotti kör és a lakosság által egyaránt elérhető módon működjön.

A szenvedélybetegek nappali intézménye az önkéntességre és a speciális segítő programokra épülve biztosítja az ellátást igénybe vevők igényei alapján a felvilágosító, tanácsadó, tájékoztató, kulturális, szabadidős, képzési, átképzési állásközvetítő, védett lakhatást elősegítő, lakossági és családi programok szervezését és lebonyolítását, valamint alacsonyküszöbű és ártalomcsökkentő szolgáltatást nyújt.

A szenvedélybetegek nappali ellátás programjai elősegítik az ellátást igénybe vevő rehabilitációját, a társadalomba, korábbi közösségébe való visszailleszkedését, valamint a szenvedélybetegek minél szélesebb körben való elérését. Ennek megfelelően a nappali intézmény programjai nyitottak, az intézményi ellátást igénybe nem vevő személy számára is hozzáférhetőek.

A szenvedélybetegek nappali ellátásnak nem feladata az alkohol-, drog- és egyéb függőségi problémával küzdő személyek egészségügyi gondozása, azonban az intézményben szervezett foglalkozások és programok ösztönzik a szenvedélybeteget az életmód-változtatásra, a visszaesés megelőzésére.

A szolgáltatás segítséget nyújt a szenvedélybetegek számára egészségi és pszichés állapotuk javításában; meglévő képességeik és készségeik megtartásában, illetve fejlesztésében; a mindennapi életükben adódó konfliktusok feloldásában és problémáik megoldásában; a szociális és mentális gondozásukban, és az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutásukban. Elősegíti az ellátást igénybe vevő rehabilitációját, a társadalomba, korábbi közösségébe való visszailleszkedését, valamint a szenvedélybetegek minél szélesebb körének elérését.

A szenvedélybetegek nappali ellátásának célja, hogy a gondozott szenvedélybetegek integrált és teljes jogú tagjai maradjanak a társadalomnak, illetve reintegrálódjanak a közösségbe, oly módon, hogy az ember saját normáin és céljain belül, valamint a társadalmi lehetőségeit figyelembe véve egy produktív életstílust tudjon élni.

Ennek érdekében az Intézmény:

1. A gondozás és a pszichoszociális rehabilitáció, tanácsadás különféle formáját biztosítja a szenvedélybeteg számára
2. Segítséget nyújt a szenvedélybetegek számára:
 1. az önálló életvitel fenntartásában,
 2. egészségi és pszichés állapotuk javításában;
 3. meglévő képességeik és készségeik megtartásában, illetve fejlesztésében;
 4. a mindennapi életükben adódó konfliktusok feloldásában és problémáik megoldásában;
 5. a szociális és mentális gondozásukban;
 6. az egészségügyi ellátáshoz való hozzájutásukban.
3. A háziorvossal és a kezelőorvossal való folyamatos kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybevevő állapotát folyamatosan figyelemmel kíséri.
4. Ösztönözi a szenvedélybetegeket a helyi közösség életében való nagyobb részvételre.
5. Az ellátást igénybe vevők munkavállalással kapcsolatos készségeinek fejlesztésével, a motivációjuk fokozásával és a környezeti feltételeik javításával az újra dolgozás lehetőségének kereséséhez nyújt segítséget.
6. Az Intézmény feladata növelni az ellátottak körében az anyagi, egészségügyi, szociális és pszicho-szociális javakhoz való hozzáférés lehetőségét.
7. Az Intézmény figyelembe veszi a hazai és az európai addikció -, illetve drogpolitika, továbbá a szociálpolitika perspektíváit (részvétel, aktivitás, emberi méltóság, élethosszig tartó tanulás, a szolgáltatásokhoz való hozzáférés, nemi egyenlőség, antidiszkrimináció, szegénység elleni küzdelem, szubszidiaritás, szolidaritás, univerzalizmus stb.)

A szenvedélybetegek nappali ellátásának szakmai szolgáltatásai:

- a) Információs szolgáltatás, hivatalos ügyek intézésének segítése
- b) Munkavégzés lehetőségének szervezése
- c) Szabadidős, kulturális programok szervezése

- d) Speciális, önszervező csoportok szervezése
- e) Életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése
- f) Egészségügyi alapellátás, szakellátások igénybevétele szervezése
- g) Személyi tisztálkodás, személyes ruházat tisztítása Személyi tisztálkodás, személyes ruházat tisztítása
- h) Egyéni gondozási tervre épülő rehabilitációs foglalkozások
- i) Igény szerinti meleg étkeztetés megszervezése

Nem csak az ellátottak által igénybe vehető szolgáltatások (nyitott programok):

- a) Konzultáció, tanácsadás a szenvedélybetegségekkel kapcsolatos tudnivalókról
- b) Hozzá tartozói csoport
- c) Szabadidős programok

A nappali ellátás

- a) tanácsadás,
- b) készségfejlesztés,
- c) háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás,
- d) étkeztetés,
- e) esetkezelés,
- f) felügyelet,
- g) gondozás és
- h) közösségi fejlesztés

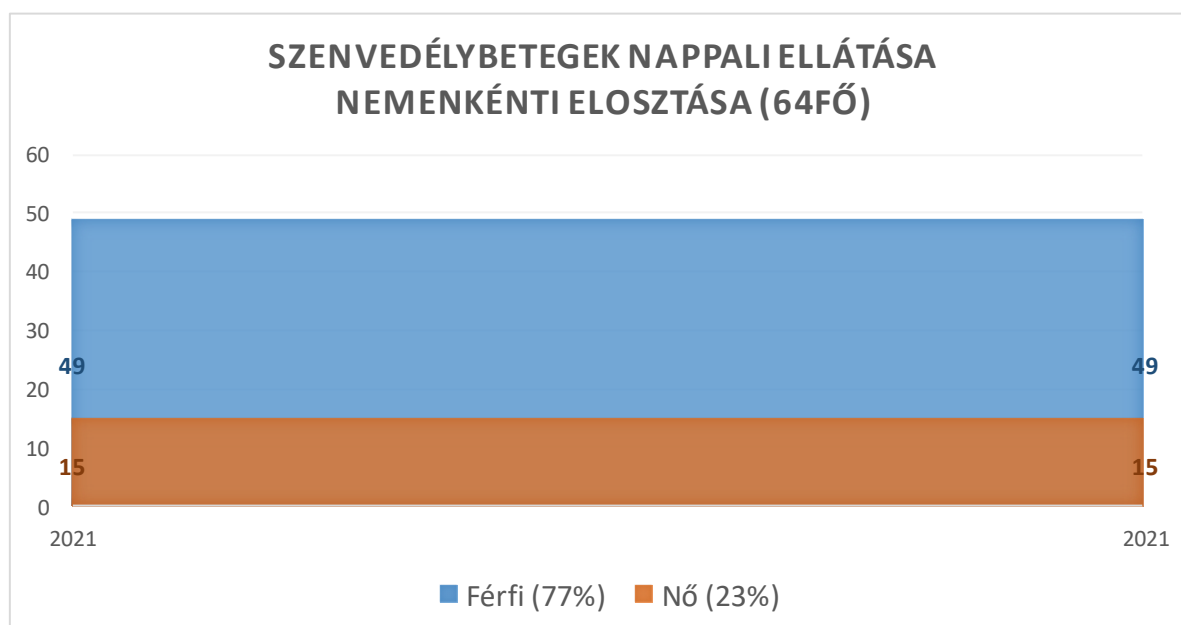
szolgáltatási elemeket szükség szerint biztosít.

A szolgáltatási elemek részletes tartalmát a szakmai program tartalmazza.

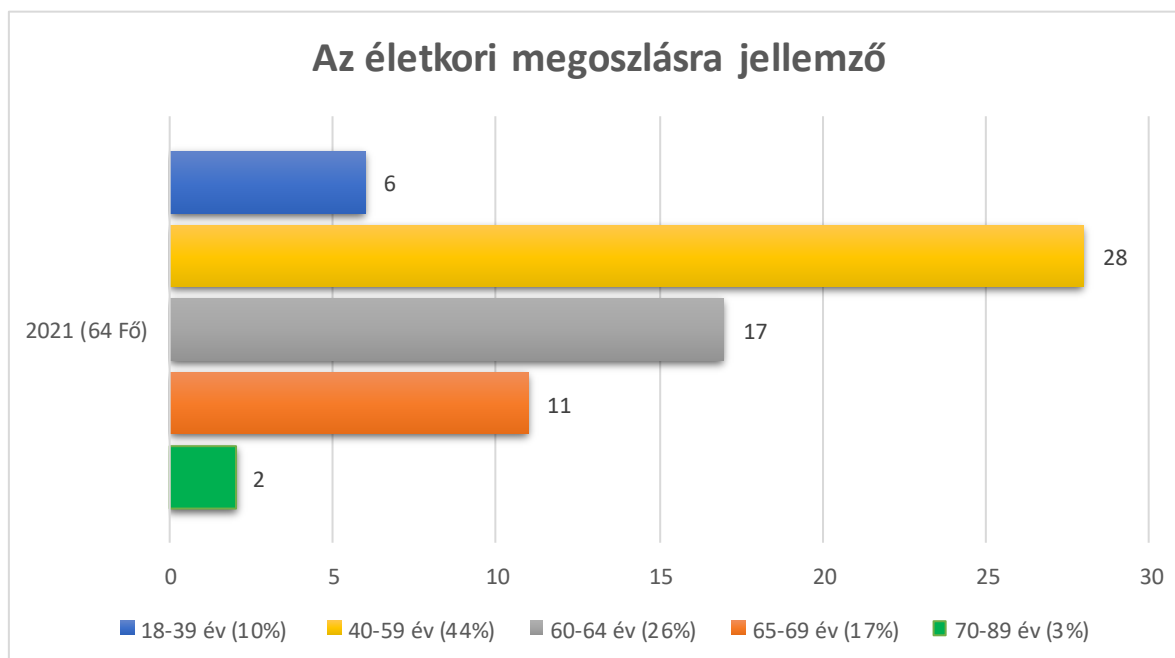
2021. évben a szolgáltatásokat igénybe vevő ellátottak legnagyobb százalékban a *tanácsadást, gondozást, esetkezelést* és a *közösségi fejlesztés* szolgáltatási elemeket vették igénybe, ezt követte a *gondozás*, és kisebb százalékban a *háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás, felügyelet. Étkezést* nem igényeltek az ellátottak.

A 2021. évben összesen **64** fő szenvedélybeteget látott el az intézmény, ebből 7 fő új ellátottként vette igénybe a szolgáltatást, 6 fő részére szűnt meg az ellátás.

Az ellátásban lévő szenvedélybetegek 77%- a férfi (49 fő), 23%-a nő (15 fő) volt. 2021. év december 31-én 52 fő volt ellátásban.

A szolgáltatást igénybe vevők 10%-a (6 fő) a 18-39 éves korosztályba tartozik, az ellátottak 44%-a (28 fő) 40-59 éves, 26 %-a (17 fő) 60-64 éves, 17 %-uk (11 fő) a 65-69 éves, 3%-uk (2 fő) a 70-74 éves.

A szolgáltatást igénybe vevők 95% -a Hajdúhadházon él, 5%-a Tégláson.

Az *iskolai végzettség* szerinti megoszlását tekintve elmondható, hogy befejezett 8 általános iskolai végzettséggel minden ellátott rendelkezett. Ebből 50%-uk szerzett valamilyen középfokú szakképesítést, azonban felsőfokú végzettséggel nem rendelkezett senki. A *családi állapot* tekintetében a szolgáltatást igénybe vevők 28%-a él házastársi vagy élettársi kapcsolatban, elvált 33%-uk, özvegy 6%, egyedül él 33%-uk. Az ellátottak 30%-a *gazdaságilag* inaktív, az aktívak közül főállásban foglalkoztatott 17%, alkalmi munkát 7%-uk végzett, közfoglalkoztatásban 16%-uk dolgozott, 30% nyugdíj előtti segélyt, rehabilitációs ellátást, önkormányzat által folyósított rendszeres pénzbeli ellátást kap.

Az ellátottak egészségi állapotára leginkább az állapotromlás jellemző, ugyanis a szenvedélybetegség által okozott szervi elváltozások az ellátottak többségénél szív-és érrendszeri, emésztőrendszeri károsodásokban mutatkoznak meg, de gyakori a magas vérnyomás, cukorbetegség, vagy a különböző neurológiai kórképek előfordulása, daganatos megbetegedés egyaránt. Az ellátottak *lakhatási körülményeire* jellemző, hogy magas az egyedülállók, elváltak aránya, ezért az ellátottak közül többen szívesebben lakáshasználók, vagy a lakással rendelkezők közül is a nehéz anyagi helyzetük miatt magas közüzemi tartozást halmoztak fel.

Az ellátásban részesülők döntő többsége alkohol problémával küzd és/vagy más függőségben érintett, mint pl.: nikotin, gyógyszer, egyéb szerhasználat.

A szenvedélybetegek nappali ellátása az öntevékenységre, az önsegítésre épülve biztosítja az ellátást igénybe vevők szükségletei alapján a tájékoztató szabadidős, kulturális, családi és lakossági programok, találkozók szervezését, lebonyolítását. Az intézmény szolgáltatásai körében egyéni, kiscsoportos terápiás foglalkozások folyamatosan biztosítottak voltak a munkatársak által.

Heti rendszerességgel megvalósuló csoportfoglalkozások, programok: *Lélekmelegítő; Agytekervény mozgató; Csevegő; Hírmorzsák; Érdekes világunk; Kreatív műhely; Közösség Istennel; Teadélután; Színjátzó-kör; Frissítő torna; Film klub; Életmód klub.*

Összességében a szenvedélybetegek nappali intézményében olyan programok kerülnek megvalósításra, melyek lehetővé teszik az ellátást igénybe vevőnek a társadalomba, a korábbi közösségébe történő visszailleszkedését. Ennek keretében a nappali intézmény programjai nyitottak, kívülállók számára is hozzáférhetőek.

2021. évben nem volt ellátásra várakozó, a szolgáltatást a kérelmezők részére a kérelemben megjelölt időponttól tudták biztosítani.

Személyi és tárgyi feltételek

A szenvedélybetegek nappali ellátása 2020.10. 31. napjáig a Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ Petőfi utcai telephelyén működött. 2020. november 01. napjától a szolgáltatás átköltözött a TOP forrásból megépült új épületbe és a Hajdú Gondoskodó Szociális Nappali Ellátó Hajdúhadház, Széchenyi utca 35. szám alatti telephelyen működik. Az épület a lakosság részére jól megközelíthető helyen, Hajdúhadház központi részén található. Az épület infrastruktúrája megfelel az 1/2000 (I.7) SzCsM rendeletben előírtaknak. A személyi és tárgyi feltételek a Szakmai rendelet alapján biztosítottak voltak. A feladatokat 1 fő terápiás munkatárs, 1 fő szociális munkatárs és 1 fő intézményvezető látta el.

A kliensek felkereséséhez a munkatársak szolgálati személygépkocsit, illetve szolgálati kerékpárt használtak.

Az ellátás kiterjed a Hajdúhadházi járás közigazgatási területére. Ellátási terület: Hajdúhadház, Téglás, Bocskai kert.

d). Fogytékos személyek nappali ellátása

A szociális alapszolgáltatást 2011. február 01-től Hajdúhadházon a Hajdú Gondoskodó Nonprofit Kft. látja el. Hajdúhadház Város Önkormányzata 2014. július 17-én feladat-ellátási szerződést kötött a fogytékos személyek nappali ellátására a Hajdú Gondoskodó Nonprofit Kft.-vel. A férőhelyek száma 24.

Önálló szakmai egység az Intézményen belül.

Az ellátás feladata a tizennyolcadik életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogytékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

Az intézmény az ellátotti kör speciális szükségleteihez igazodó; a szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő, napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt.

A programjai során arra törekszik, hogy biztosítsa a fogytékos személy esélyegyenlőségét, a társadalmi életben való aktív részvételét, tiszteletbe tartsa önrendelkező képességét, fejlessze az önálló életvitelhez szükséges képességeit.

Az ellátottak szociális- és mentális gondozása, fejlesztése tervezett és rendszeres tevékenységek során valósul meg.

A fogytékos személyek nappali intézményében 6 – 8 fős gondozási csoportokat alakítottak ki, figyelemmel az ellátást igénybe vevők életkorára és fejlettségi szintjére.

A nappali ellátás

- a) tanácsadás,
- b) készségfejlesztés,
- c) háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás,
- d) étkeztetés,
- e) esetkezelés,

f) felügyelet,
 g) gondozás és
 h) közösségi fejlesztés
 i) pedagógiai segítségnyújtás
 j) gyógypedagógiai segítségnyújtás
 szolgáltatási elemeket szükség szerint biztosít.

A szolgáltatási elemek részletes tartalmát a szakmai program tartalmazza.

2021. évben az szolgáltatásokat igénybe vevő ellátottak legnagyobb százalékban a *készségfejlesztést* vették igénybe, ezt követte közel azonos arányban a *gondozás, tanácsadás, közösségi fejlesztés, pedagógiai segítségnyújtás*, és kisebb százalékban a *háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás, esetkezelés, felügyelet*.

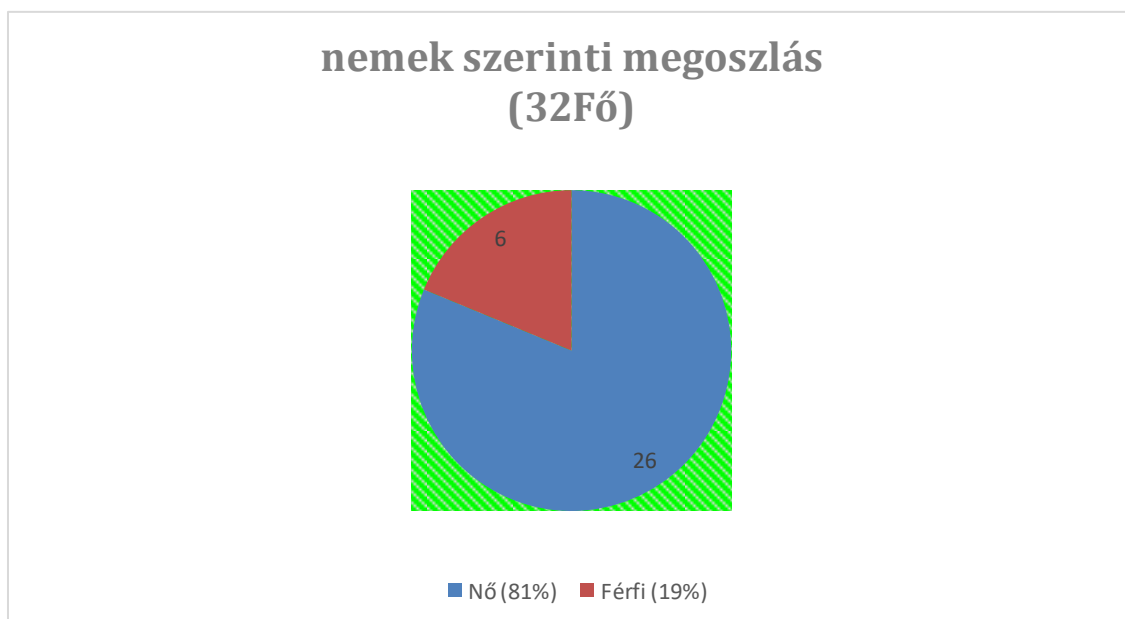
Az ellátottak számára igénybe vehető szolgáltatások:

- Személyi tisztálkodás
- Személyes ruházat tisztítása
- Az egészségügyi alapellátás megszervezése, a szakellátáshoz való hozzájutás segítése
- Szocioterápiás foglalkozások
- Egyéni fejlesztő programokra épülő gyógypedagógiai foglalkozás
- Szabadidős programok
- Az intézmény által biztosított sajtótermékek könyvek, kártya - és társasjátékok, tömegkommunikációs eszközök használata
- Gyógytorna
- Szociális ügyintézés
- igény szerinti meleg étkeztetés megszervezése

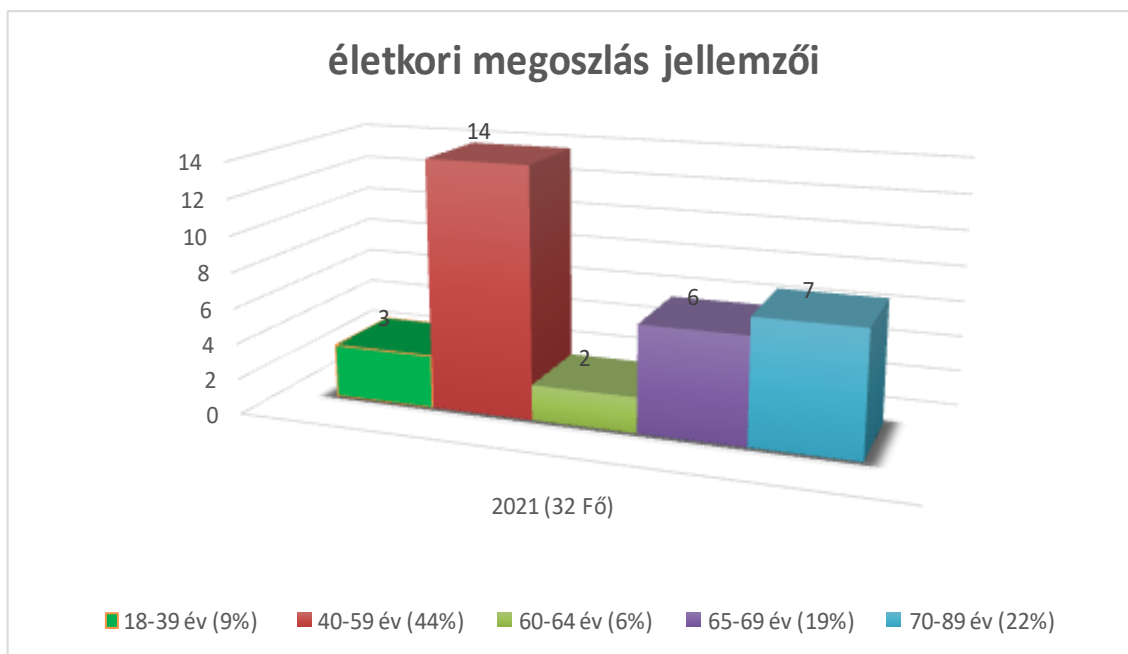
Nem csak az ellátottak által igénybe vehető szolgáltatások:

- Egészségügyi, mentálhigiénés és szociális ellátásokkal kapcsolatos tanácsadások:
- Hozzá tartozói csoport:
- Szabadidős programok:

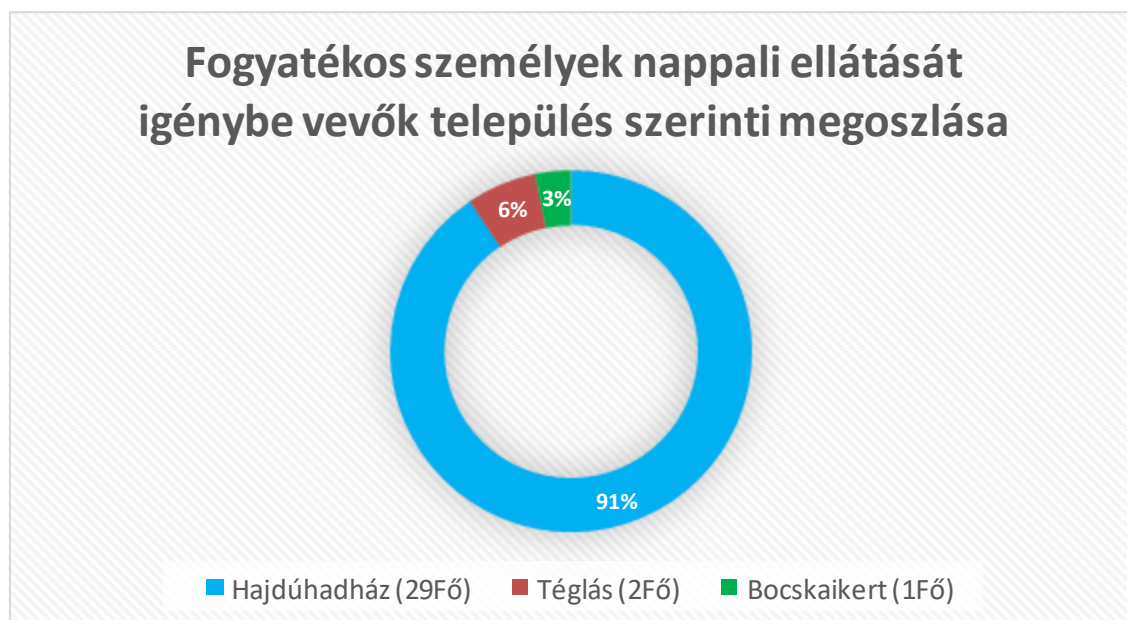
2021. évben 32 fő fogyatékos személyt látott el az intézmény, ebből az új ellátottak száma egy fő volt. Az ellátást igénybevevők 81 %-a nő (26 fő), 19%-a férfi (6 fő) volt.

Az életkori megoszlásra jellemző, hogy a szolgáltatást igénybe vevők 9 %-a (3 fő) a 18-39 éves korosztályba tartozik, az ellátottak 44 %-a (14 fő) 40-59 éves, 6 %-a (2 fő) 60-64 éves, 19 %-uk (6 fő) a 65-69 éves korosztályba tartozik és a 70 kor feletti a ellátottak 22 %-a (7 fő).

A település szerinti megosztásban, lakóhelyeiket tekintve az ellátottak legnagyobb százaléka Hajdúhadházon 91 % -a (29 fő), a 6 % (2 fő) Tégláson, 3 % (1 fő) Bocskai kertben él.

Az iskolai végzettséget tekintve a szolgáltatást igénybevevők közül egy fő (3%) nem fejezte be általános iskolai tanulmányait, 40%-uk csak általános iskolai végzettséggel rendelkezett. Az ellátottak 31%-a szakmunkás végzettséggel rendelkezett, 17%-uk valamilyen középfokú szakképesítéssel, illetve 3 főnek (9%) felsőfokú végzettsége is van.

A szolgáltatást igénybe vevők 60%-a házastársi, 6%-uk élettársi kapcsolatban él, 3%-a elvált, 3%-a

özvegy és 28%-uk egyedülálló.

Az ellátottak 77%-a gazdaságilag inaktív, a fogyatékoságnak megfelelően valamilyen pénzbeli szociális vagy nyugdíjszerű ellátásban részesülnek. A fennmaradó 23% időnként alkalmi munkát vállal, közfoglalkoztatottként dolgozik.

A szolgáltatást igénybe vevők fogyatékoság jellege szerinti megoszlását tekintve 16%-uk érzékszervi, 10%-uk értelmi, és 74%-uk mozgásszervi fogyatékosággal él.

2021. évben nem volt ellátásra várakozó, a szolgáltatást a kérelmezők részére a kérelemben megjelölt időponttól tudták biztosítani.

Személyi és tárgyi feltételek: A fogyatékos személyek nappali ellátása a Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ Hajdúhadház, Széchenyi utca 18/B. sz. alatti székhelyén működik. Az épület a lakosság részére jól megközelíthető helyen, Hajdúhadház központi részén található. Az épület infrastruktúrája megfelel az 1/2000 (I.7) SzCsM rendeletben előírtaknak. A személyi és tárgyi feltételek a Szakmai rendelet alapján biztosítottak voltak. A feladatokat 1 fő intézményvezető, 2 fő terápiás munkatárs és 1 fő gondozó látta el.

A kliensek felkereséséhez a munkatársak szolgálati személygépkocsit, illetve szolgálati kerékpárt használtak.

Az ellátás kiterjed a Hajdúhadházi Kistérség közigazgatási területére.

Ellátási terület: Hajdúhadház, Téglás, Bocskai kert, Nyíradony, Nyíracsad, Nyírábrány, Nyírmártonfalva, Vámospercs, Újléta, Fülöp, Hajdúsámson települések közigazgatási területe

e) Pszichiátriai betegek részére nyújtott közösségi ellátás

A szociális alapszolgáltatást 2012. január 01-től Hajdúhadházon, illetve a Hajdúhadházi Kistérség további tíz településén a Hajdú Gondoskodó Nonprofit Kft. látja el. Hajdúhadház Város Önkormányzata 2014. július 17-én feladat-ellátási szerződést kötött a pszichiátriai betegek közösségi ellátására a Hajdú Gondoskodó Nonprofit Kft.-vel. A befogadott feladatmutató: 50

Önálló szakmai egység az Intézményen belül.

Az ellátás célja „A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény”-ben előírt, valamint a többször módosított „a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet” és a közösségi pszichiátriai ellátásra vonatkozó szakmai módszertani ismeretanyagban meghatározott feladatok ellátása.

A közösségi pszichiátriai ellátás olyan önkéntesen igénybe vehető, hosszú távú, közösségi alapú gondozás, amelynek során a gondozás és a pszicho-szociális rehabilitáció az ellátott otthonában, illetve lakóköznyezetében történik.

A cél a pszichiátriai betegek családban, lakóköznyezetben való megtartása, az integráció és reintegráció, valamint a társadalmi kirekesztettség megakadályozása, a kliens köznyezetében élők – a társadalom - negatív attitűdjének megváltoztatása. A közösségi ellátás a pszicho-szociális rehabilitáció eszközeivel nyújt segítséget a saját lakóköznyezetükben élő krónikus pszichiátriai betegek részére. Célja a betegségéből adódó károsodás, pszicho-szociális fogyatékoságok okozta hátrányok leküzdése annak érdekében, hogy a pszichiátriai betegek a számukra lehetséges legteljesebb mértékben részt vehessenek a közösség életében.

A közösségi ellátást nyújtó szociális szakemberek munkájának fókuszában a krónikus pszichiátriai beteg felépülésének lehetősége áll. Felépülésüket igyekeznek elősegíteni a pszicho-szociális rehabilitáció eszköztárával: az érintettek megküzdési képességének erősítésével, önsegítő aktivitásuk ösztönzésével, fellelőség érzetük ébrentartásával, készségfejlesztéssel, személyes szabadságuk tiszteltben tartásával, az erőforrások felkutatásával, a segítő intézmények közötti együttműködés

serkentésével. A közösségi ellátás hosszútávú segítséget nyújt a pszichiátriai beteg szociális kompetenciájának javításával, a stigmatizáció csökkentésében, az egészségügyi ellátás igénybevételében, a foglalkozási rehabilitációban, a társadalmi szerepvállalásban ezáltal az ellátottakat képessé teszi személyes céljaik elérésére.

A pszichiátriai betegek közösségi ellátása

- a) tanácsadás,
- b) esetkezelés,
- c) készségfejlesztés,
- d) gondozás
- e) megkeresés

szolgáltatási elemeket biztosít.

A szolgáltatási elemek részletes tartalmát a szakmai program tartalmazza.

A készségfejlesztés elsősorban az életvitellel kapcsolatos tréningek szervezésére vagy közvetítésére, az önellátásra való képesség javítására és fenntartására, a betegséggel kapcsolatos tudnivalókról szóló tájékoztatásra, az ahhoz való alkalmazkodás és kezelés teendőire irányul.

A gondozás mentális gondozást foglal magában.

A szolgáltatási elemek nyújtása előtt állapotfelmérést vagy szükségletfelmérést szükséges végezni a személyes célokra és a változtatásra motiváló tényezőkre figyelemmel.

A közösségi pszichiátriai ellátás feladata a munkához való hozzájutás, a szabadidő szervezett eltöltésének segítése, szabadidős, önszervező csoportok, támogató hálózatok szerveződésének segítése, információnyújtás az egészségügyi, szociális, gyermekvédelmi ellátások és szolgáltatások, valamint a foglalkoztatási, oktatási, lakhatási lehetőségek igénybevételéről.

A pszichiátriai betegek közösségi ellátásának feladatai

- a) a lakókörnyezetben történő segítségnyújtás az önálló életvitel fenntartásában;
- b) a meglévő képességek megtartása illetve fejlesztése;
- c) a háziorvossal és a kezelőorvossal való kapcsolattartás révén a szolgáltatást igénybe vevő állapotának folyamatos figyelemmel kísérése;
- d) a pszicho-szociális rehabilitáció, a szociális és mentális gondozás;
- e) az orvosi vagy egyéb terápiás kezelésen, szolgáltatásban való részvétel ösztönzése és figyelemmel kísérése;
- f) megkereső programok szervezése az ellátásra szoruló személyek elérése érdekében.

Az ellátás a Hajdúhadházi Kistérség 11 településének közigazgatási területén az alábbi kliensekre terjed ki:

Elsősorban otthonukban élő, intenzív támogatást igénylő nem veszélyeztető állapotú, pszichiátriai betegek, akik pszichiátriai kezelésben részesülnek, betegségük ambuláns szakorvosi ellátás mellett egyensúlyban tartható és az alábbi BNO kóddal rendelkeznek:

- BNO 10 kódkönyv F 00-09 vagy 20-99 diagnóziskódba tartozó ellátott,
- valamint a BNO 10 kódkönyv F 20-29 vagy 31-33 diagnóziskódba tartozó ellátott, akik életvitelükben valamint szociális helyzetük javításában igényelnek segítséget, a szükségleteiknek megfelelő életvitelük, rehabilitációjuk és szociális biztonságuk csak intenzív közösségi ellátással optimalizálható.

A teljesített feladategység meghatározása során nem vehető figyelembe a BNO 10 kódkönyv F 20-29 vagy 31-33 diagnóziskódba nem besorolható ellátottakkal teljesített feladategység, amely éves szinten meghaladja az összes figyelembe vehető feladatmutató 10 százalékát.

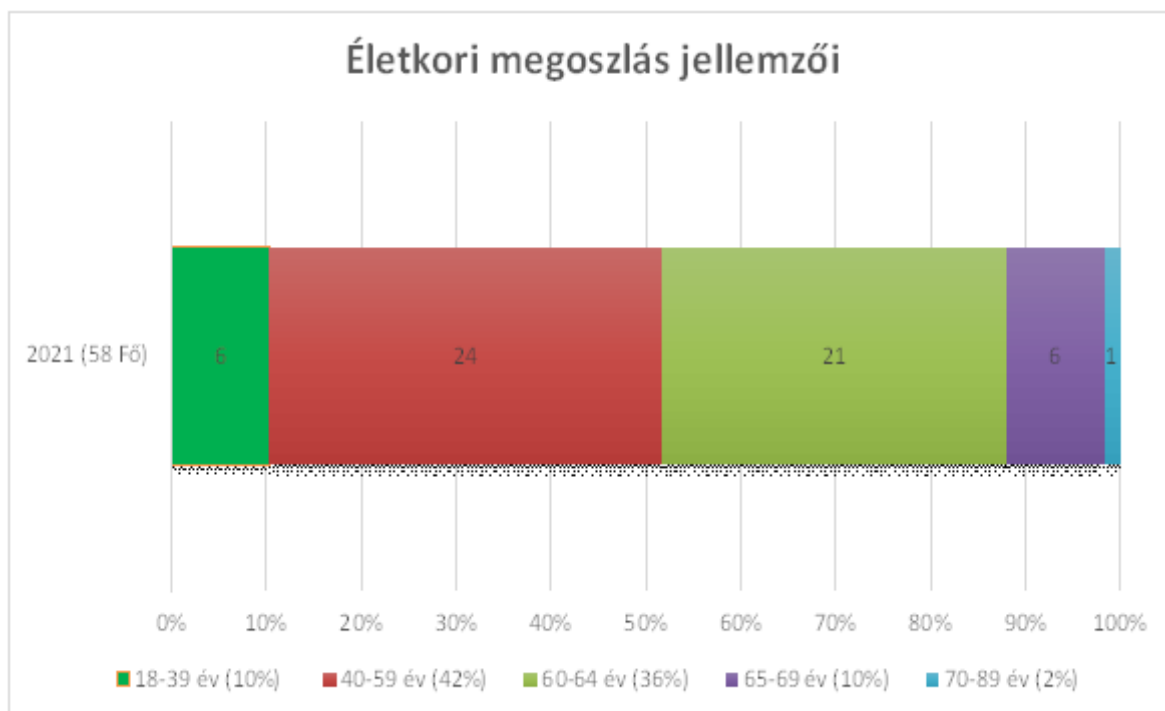
A fent említett ellátotti kör tagjainak hozzátartozói, akik közreműködőként részt vesznek a segítő folyamatban, támogatják a gondozottat gyógyulásában, nem ellátottak, de a rehabilitációs folyamat

fontos résztvevői.

2021. évben összesen 58 fő pszichiátriai beteget látott el a szolgáltatás. Az évben 2 új ellátott kérte a pszichiátriai betegek közösségi ellátását, szintén 2 fő kikerült az ellátásból. Az igénybe vevők többsége 44 fő (76%) nő, 14 fő (24%) férfi.

Az életkori megosztásra jellemző, hogy a szolgáltatást igénybe vevők 10 %-a (6 fő) a 18-39 éves korosztályba tartozik, az ellátottak 42 %-a (24 fő) 40-59 éves, 36 %-a (21 fő) 60-64 éves, 10 %-uk (6 fő) a 65-69 éves korosztályba tartozik, míg 2% (1 fő) 70 év feletti ellátott.

A települések szerinti megoszlás arányában a szolgáltatást igénybe vevők 71%-a (41 fő) Hajdúhadházi lakos, ezt követi 10%-os (6 fő) arányban Bocskaikert, Nyíradonyban 7% (4 fő), Tégláson 7% (4 fő), és a legkisebb százalékban 5% (3 fő) Hajdúsámson településen vették igénybe a szolgáltatást.

A szolgáltatást igénybe vevő ellátottak *iskolai végzettséget* tekintve **78%-ban** csak 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezett, valamint az ellátottak **62%-a** végzett szakiskolát, vagy szerzett középfokú szakképesítést. Felsőfokú végzettséggel egy ellátott sem rendelkezett.

A szolgáltatást igénybevevők *családi állapotát* tekintve a **22%-** uk él házastársi, **27%-** uk élettársi, vagy párkapcsolatban. Az ellátást igénybe vevők **13%-** a elvált, **14% -** uk özvegy, egyedül állóként **24% -** uk él.

Az ellátást igénybe vevők **45%-** a *gazdasági szempontból* aktív, állandó vagy alkalmi munkát végeznek, illetve közfoglalkoztatottként vannak alkalmazva. Az ellátottak **55%-a** gazdaságilag inaktív, akik nyugdíjszerű ellátásban, nyugdíjban illetve az önkormányzat által folyósított rendszeres pénzbeli ellátásban részesülnek.

Az ellátottak mindegyike lakhatásra alkalmas, legtöbbször saját tulajdonú lakásban él, családtagokkal, gyermekeikkel együtt, vagy szülői házban szülőkkel és egyéb hozzátartozókkal közösen.

Az ellátottak többségének *egészségi állapota* a pszichiátriai kórkép súlyosságától függ. A gyakoribb pszichiátriai betegségek az ellátottak körében a *depresszió*, az *alkalmazkodási zavarok*, a *hangulatzavarok*, a *bipoláris zavar*, *schizophrenia*. Gyakori a több kórkép együttes megjelenése is. A pszichiátriai betegséghez gyakran társul legyengült egészségi állapot, valamint az ellátottak többségénél megjelenik valamilyen krónikus betegség is, mint például a magas vérnyomás, cukorbetegség, pszicho-szomatikus megbetegedések, COPD, különböző neurológiai elváltozások, szív- és érrendszeri megbetegedések.

A szolgáltatás szakmai mutatóit tekintve 2021. évben az ellátásban részesülő pszichiátriai betegek 17%-át sikerült állásukeresőként regisztráltatni a gondozás ideje alatt. Az ellátás során a gondozottak többsége kapcsolatba került valamilyen szociális, egészségügyi, foglalkoztatási szolgáltatás valamelyikével és igénybe is vette azt. Az intézményi jogviszony időtartama alatt az ellátottak 51%-ánál javult az önellátási képesség, és a kapcsolatrendszer.

Az ellátottak hozzátartozói számára önszervező csoportot szervezett az intézmény a korábbi évekhez hasonlóan. Új kezdeményezés volt a COVID-19 vírus fertőzésen átesettek csoportja. Igény esetén pszichológiai tanácsadás igénybevételére is lehetőségük volt az ellátásban részesülőeknek.

Az intézmény több közösségi programot is szervezett az ellátásban résztvevők számára. Az évben a járványhelyzet enyhülését követően rendszeresek voltak a szervezett szabadidős programok, kirándulások, sport- és kulturális rendezvények.

2021. évben nem volt ellátásra várakozó, a szolgáltatást a kérelmezők részére a kérelemben megjelölt időponttól tudták biztosítani.

Személyi és tárgyi feltételek

A közösségi ellátás a Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ Hajdúhadház, Széchenyi utca 18/B. sz. alatti székhelyén működik. Az épület a lakosság részére jól megközelíthető helyen, Hajdúhadház központi részén található. A személyi és tárgyi feltételek a Szakmai rendelet alapján biztosítottak voltak. A feladatokat 2 fő szociális munkatárs és 1 fő intézményvezető látta el. Az orvoskonzultáns feladatokat pszichiáter szakorvos végezte.

A kliensek felkereséséhez a munkatársak szolgálati személygépkocsit, illetve szolgálati kerékpárt használtak.

Az ellátás kiterjed a volt Hajdúhadházi Kistérség közigazgatási területére.

Ellátási terület: Hajdúhadház, Téglás, Bocskai kert, Nyíradony, Nyíracsa, Nyírábrány, Nyírmártonfalva, Vámspércs, Újléta, Fülöp, Hajdúsámson települések közigazgatási területe

f) Pszichiátriai betegek nappali ellátása

A szociális alapszolgáltatást 2012. január 01-től Hajdúhadházon a Hajdú Gondoskodó Nonprofit Kft. látja el. Hajdúhadház Város Önkormányzata 2014. július 17-én feladat-ellátási szerződést kötött a pszichiátriai betegek nappali ellátására a Hajdú Gondoskodó Nonprofit Kft.-vel. A férőhelyek száma 50.

Önálló szakmai egység az Intézményen belül.

A pszichiátriai betegek nappali ellátásának célja, hogy a tizennyolcadik életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegeknek, saját otthonukban élő pszichés problémákkal küzdőknek, valamint hozzátartozóiknak, illetve krízisben lévő személyeknek biztosítson lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiénés szükségletek kielégítésére, továbbá igény esetén megszervezzük az ellátottak napközbeni étkeztetésének lehetőségét más szolgáltató által. A nappali intézményben biztosítottak a személyi és tárgyi feltételek ahhoz, hogy az igénybevevők számára a koruk és egészségi állapotuknak megfelelő szolgáltatásban részesüljenek. A rendszeres találkozások, a szervezett programokon való részvétel erősíti a társas kapcsolatokat, ez által később kerülnek a teljes ellátás intézményes keretei közé.

A nappali ellátás

- a) tanácsadás,
- b) készségfejlesztés,
- c) háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás,
- d) étkeztetés,
- e) esetkezelés,
- f) felügyelet,
- g) gondozás és
- h) közösségi fejlesztés

szolgáltatási elemeket szükség szerint biztosít.

A szolgáltatási elemek részletes tartalmát a szakmai program tartalmazza.

2021. évben az szolgáltatást igénybe vevő ellátottak jellemzően a *gondozást, tanácsadást, közösségi fejlesztés* szolgáltatási elemeket vették igénybe, ezt követi a *készségfejlesztés, esetkezelés* és kisebb százalékban a *háztartási vagy háztartást pótló segítségnyújtás*. Étkeztetés szolgáltatást igény esetén

biztosít az intézmény külső szolgáltatóval kötött megállapodás szerint, de az évben nem volt igény egy ellátott részéről sem az étkezés biztosítására.

A pszichiátriai betegek nappali ellátása az öntevékenységre, az önsegítésre épülve biztosítja az ellátást igénybe vevők szükségletei alapján a kulturális, szabadidős, tájékoztató, lakossági és családi programok, találkozók szervezését, lebonyolítását. A szolgáltatásokat a terápiás közösség elvei alapján működtetik. Az intézmény szolgáltatásai körében egyéni, csoportos terápiák is biztosítottak voltak pszichológus szakember által.

A fejlesztő célú foglalkozások is szerves részét képezik a nappali ellátás szolgáltatásainak. Ilyenek a különféle *szocio-terápiás* kiscsoportos foglalkozások (pl. kreatív és művészeti terápiák, zeneterápia, biblioterápia, mozgásterápiák, színjátszás-terápia, játékterápia).

Heti rendszerességgel megvalósuló csoportfoglalkozások: *napköszöntő; Csevegő; Kreatív műhely; közösség Istennel; Lelki kerekasztal; Torna klub; Film klub; életmód klub.*

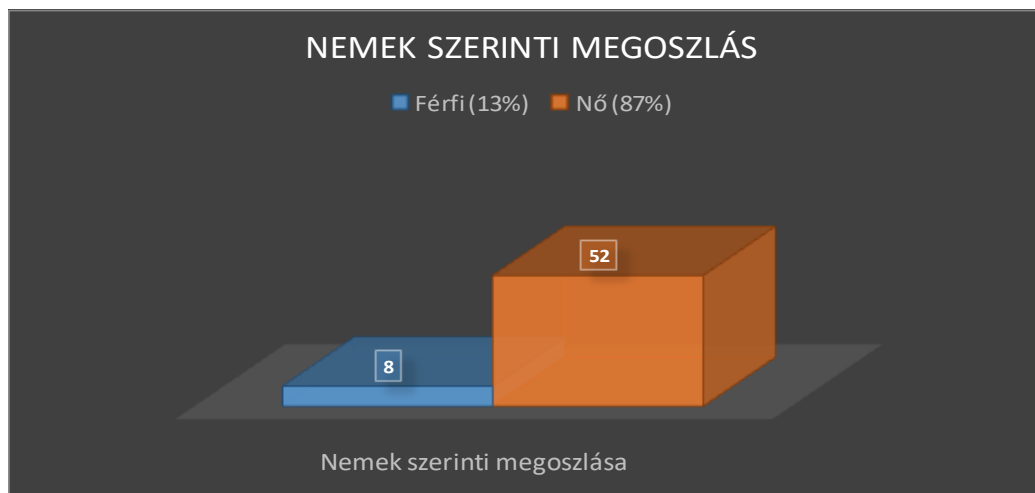
Összességében a pszichiátriai betegek nappali intézményében olyan programok kerülnek megvalósításra, melyek lehetővé teszik az ellátást igénybe vevőnek a társadalomba, a korábbi közösségébe történő visszailleszkedését. Ennek keretében a nappali intézmény programjai nyitottak, kívülről is hozzáférhetőek.

A nappali ellátás működésének nem része a pszichiátriai gondozás, de az intézményben dolgozó szakember révén szükség szerint kapcsolatot tartottunk az ellátott kezelőorvosával, vagy az ideggondozóval, továbbá a hozzátartozókkal, valamint olyan személyekkel, akik fontos szerepet játszanak az ellátott életében.

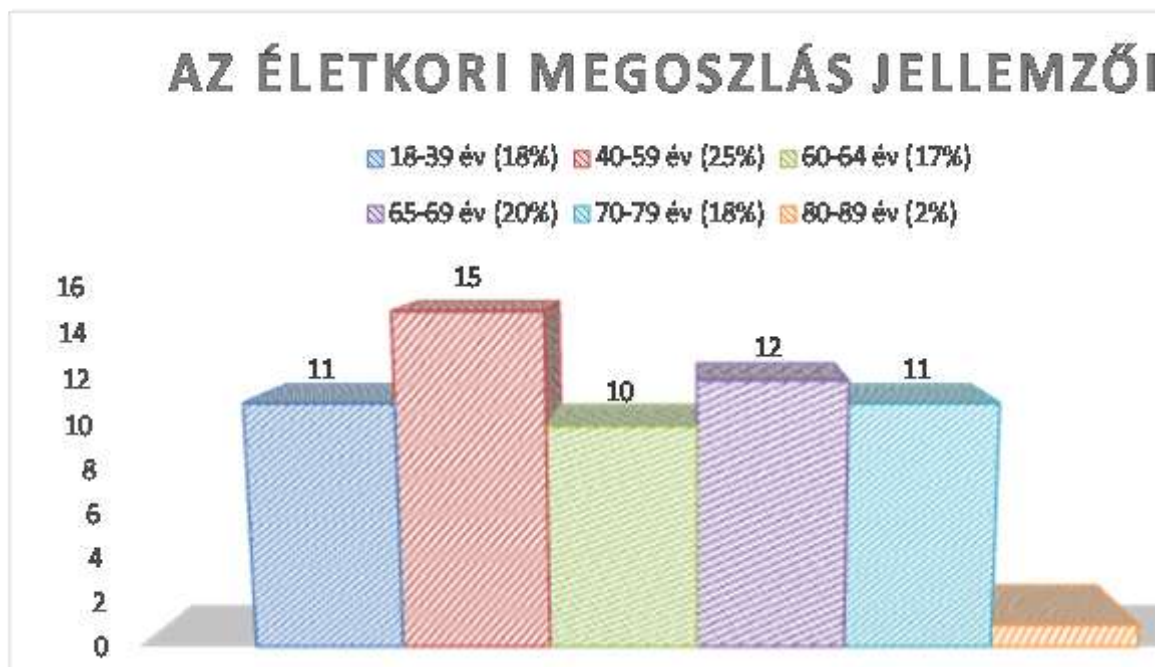
A nappali ellátásban a nyújtott szolgáltatási elemeken belül biztosítottak:

- a) információ szolgáltatás, hivatalos ügyek intézésének segítése
- b) munkavégzés lehetőségének szervezése
- c) szabadidős, kulturális programok szervezése
- d) speciális, önsegítő csoportok szervezése
- e) életvitelre vonatkozó tanácsadás, életvezetés segítése
- f) egészségügyi alapellátás, szakellátások igénybevételének szervezése
- g) személyi tisztálkodás, személyes ruházat tisztítása
- h) egyéni szükségletre épülő rehabilitációs foglalkozások.
- i) igény szerinti meleg étkeztetés biztosítása

2021. évben **60** fő pszichiátriai beteget látott el az intézmény, ebből 5 új ellátott vette igénybe a szolgáltatást, 4 fő részére szűnt meg az ellátás. Az igénybe vevők döntő többsége 87% -a (52 fő) nő, 13 %-a (8 fő) férfi.

Az életkori megoszlásra jellemző, hogy a szolgáltatást igénybe vevők 18 %-a (11 fő) a 18-39 éves korosztályba tartozik, 25%-a (15 fő) 40-59 éves, 17%-a (10 fő) 60-64 éves, 20%-uk (12 fő) 65-69 éves, 18% (11 fő) a 70-79 éves korosztályba tartozik, és 80 éves kor felett (1 fő) 2% volt ellátásban.

A szolgáltatás igénybevételének település szerinti megoszlást tekintve a legtöbben Hajdúhadházi lakosok 92 % (55 fő), Bocskaikeleti lakos 5% (3 fő), Téglási lakos 3 % (2 fő).

A szolgáltatást igénybevevő ellátottak *iskolai végzettség* szerinti megoszlását tekintve elmondható, hogy 98%-a minimum 8 általános iskolai végzettséggel rendelkezett. Az ellátottak 48%-a szerzett valamilyen középfokú szakképesítést, és 10%-uk felsőfokú végzettséget is. A szolgáltatást igénybevevők *családi állapotát* tekintve 42%-a házastársi kapcsolatban, 13% -uk élettársi

kapcsolatban, 10%-uk elvált, 10%-uk megözvegyült, 25%-uk egyedülállóként él. Az ellátottak 25%-a volt aktív gazdasági szempontból. Állandó, vagy alkalmi munkát végeztek, illetve közfoglalkoztatásban vettek részt. A gazdaságilag inaktív ellátottak az önkormányzat által folyósított rendszeres pénzbeli ellátást kapott, vagy nyugdíj előtti ellátást, illetve nyugdíjas.

Az ellátást igénybe vevők mindegyike lakhatásra alkalmas, legtöbbször saját tulajdonú lakásban él, családtagokkal, gyermekeikkel együtt, vagy szülői házban szülőkkel és egyéb hozzátartozókkal közösen, kisebb százalékban albérletben.

Az ellátottak többségének 73% az egészségi állapota az előző évhez képest stagnált vagy kevésbé romlott, 18%-uk esetén súlyosbodott, 9%-uk esetén történt javulás. A gyakoribb pszichiátriai betegségek az ellátotti körben a *depresszió*, a *generalizált szorongás*, *személyiségzavar*, *alkalmazkodási zavarok*, *hangulatzavarok*, a *bipoláris zavar* és *schizophrenia*. Előfordul több kórkép együttes megjelenése is.

Az ellátottak mindegyike lakhatásra alkalmas, legtöbbször saját tulajdonú lakásban él, családtagokkal, gyermekeikkel együtt, vagy szülői házban szülőkkel és egyéb hozzátartozókkal közösen, vagy albérletben.

2021. évben nem volt ellátásra várakozó, a szolgáltatást a kérelmezők részére a kérelemben megjelölt időponttól tudták biztosítani.

Személyi és tárgyi feltételek:

A pszichiátriai betegek nappali ellátása a Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központ Hajdúhadház, Széchenyi utca 18/B. sz. alatti székhelyén működik. Az épület a lakosság részére jól megközelíthető helyen, Hajdúhadház központi részén található. Az épület infrastruktúrája megfelel az 1/2000 (I.7) SzCsM rendeletben előírtaknak. A személyi és tárgyi feltételek a Szakmai rendelet alapján biztosítottak voltak. A feladatokat 2 fő (terápiás munkatárs, szociális munkatárs) és 1 fő intézményvezető látta el.

A kliensek felkereséséhez a munkatársak szolgálati személygépkocsit, illetve szolgálati kerékpárt használtak.

Az ellátás kiterjed a volt Hajdúhadházi Kistérség közigazgatási területére.

Ellátási terület: Hajdúhadház, Téglás, Bocskai kert, Nyíradony, Nyíracsad, Nyírábrány, Nyírmártonfalva, Vámospércs, Újléta, Fülöp, Hajdúsámson települések közigazgatási területe

4.2.4. Hajléktalan személyek nappali ellátása - DNRE Nyitott Ajtó Szociális Központ által biztosított ellátás bemutatása

Hajdúhadház Város Önkormányzata a **hajléktalan személyek nappali ellátását 2021. november 1. napjától** a Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközséggel, mint fenntartóval kötött feladat-ellátási szerződés alapján biztosítja. A **Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközség a feladat ellátásáról a fenntartásában működő DNRE Nyitott Ajtó Szociális Központ** (székhelye: 4026 Debrecen, Múzeum utca 2. szám) **elnevezésű engedélyes útján gondoskodik**, a feladatellátás helye: a „Reménysugár” Hajléktalanok Nappali Melegedője (Debrecen, Péterfia utca 40. szám). A feladat-ellátási szerződéssel érintett férőhelyek száma: 5 fő. Az ellátást igénybe venni kívánó, Hajdúhadház Város közigazgatási területén élő hajléktalan személyeket Hajdúhadház Város Önkormányzata juttatja el az ellátás helyére.

Az intézmény tájékoztatója alapján a Hajdúhadház város közigazgatási területén élő hajléktalan személyek a 2021. évben nem vették igénybe a hajléktalan személyek nappali ellátását.

V. A szolgáltatások működtetésének finanszírozása

Az Szt. 125. §-a alapján a települési önkormányzat által megállapított és folyósított pénzbeli és természetben nyújtott ellátások kiadásaihoz, továbbá a közcélú foglalkoztatás költségeihez, valamint a helyi önkormányzatok, illetve társulásaik által fenntartott szociális szolgáltatók és intézmények működési költségeihez az állam - a központi költségvetési törvényben foglaltak szerint a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatással és kötött felhasználású foglalkoztatási támogatással járul hozzá.

Az Szt. 126. §-a alapján az állandó lakosok után járó központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatás tartalmazza a települési önkormányzatok által nyújtott pénzbeli és természetbeni ellátások kiadásaihoz, valamint az éves költségvetési törvényben meghatározott szociális szolgáltatások működtetési költségeihez történő állami hozzájárulást.

Az Szt. 127. § (1) bekezdése alapján a szociális szolgáltatások után járó központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatások tartalmazzák az egyes szociális szolgáltatások működtetési költségeihez történő állami hozzájárulást.

5.1. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások fedezete

Hajdúhadház Város Önkormányzata által nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások kiadásaihoz az állam 2021. évben 213.053.683,- Ft összegű támogatást biztosított. A pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokhoz 2021. évben 213.053.683,- Ft összegű kiadás kapcsolódott.

Hajdúhadház Város Önkormányzata által nyújtott pénzbeli és természetbeni szociális ellátások kiadásaihoz az állam 2022.évben 238.121.779,- Ft összegű támogatást biztosít. Hajdúhadház Város Önkormányzata elfogadott 2022. évi költségvetése alapján a pénzbeli és természetbeni szociális ellátásokhoz 2022. évben 238.121.779,- Ft összegű kiadás kapcsolódik.

5.2. Személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatások fedezete

Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ (Hajdúhadházi székhely)

A Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Intézményfenntartó Társulás fenntartásában működő Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ Hajdúhadházi székhelyén nyújtott ellátások pénzügyi fedezetét 2021. évben 201.328.648,- Ft összegű bevétel biztosította. A bevétel 144.297.430,- Ft összegű állami támogatásból, 19.704.958,- Ft összegű önkormányzati kiegészítésből és 37.326.260,- Ft összegű térítési díj befizetésekből tevődött össze.

A bevételhez 2021. évben 200.427.051,- Ft összegű kiadás tartozott.

A Hajdúhadházi Mikrotérési Szociális Gondozási Központ Hajdúhadházi székhelyén nyújtott ellátások pénzügyi fedezetét a 2022. évi költségvetés alapján 236.567.292,- Ft összegű bevétel biztosítja. A bevétel 161.262.038,- Ft összegű állami támogatásból, 37.847.968,- Ft összegű önkormányzati kiegészítésből, 36.892.871,- Ft összegű térítési díj befizetésekből és 564.415, Ft összegű költségvetési maradványból tevődik össze.

A bevételhez az elfogadott 2022. évi költségvetés alapján 236.567.292,- Ft összegű kiadás kapcsolódik.

Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ

A Hajdúhadház Város Önkormányzata fenntartásában működő **Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ** által nyújtott szolgáltatások pénzügyi fedezetét 2021. évben 136.471.495,- Ft összegű bevétel biztosította, melyből 33.953.000,- Ft állami támogatás és 102.518.495,- Ft volt az önkormányzati kiegészítés.

A bevételhez 2021. évben 135.946.778,- Ft összegű kiadás kapcsolódott.

A **Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ** bevétele az elfogadott 2022. évi költségvetés alapján összesen 177.338.380,- Ft, melyből 59.979.200,- Ft az állami támogatás és 117.359.180,- Ft az önkormányzati kiegészítés.

A bevételhez az elfogadott 2022. évi költségvetés alapján 177.338.380,- Ft összegű kiadás kapcsolódik.

VI. Hajdúhadház Város szociális ellátórendszerének fejlesztési feladatai

6.1. SWOT analízis

A SWOT analízissel feltérképezhetjük a jelenlegi szolgáltatási struktúra életképességét, illetve megismerhetjük, hogy stratégiaiilag mely feladatok a legfontosabbak. A SWOT analízis az adott terület erősségeit, gyengeségeit, lehetőségeit és a veszélyeztető tényezőket veszi száma és fontos, hogy a szolgáltatás szempontjából felismerjük ezeket a tényezőket. Fontos továbbá, hogy a SWOT-listát kiértékelve megállapítsuk, hogy annak milyen következményei vannak a koncepcióra nézve, és a koncepció elkészítésekor milyen területeket kell még feltárni.

Az alábbi táblázat az önkormányzat és az intézmények szociális tevékenységére meghatározott SWOT analízist tartalmazza, amely a szociális ellátásban az önkormányzat és a város részéről megjelenő erősségeket, gyengeségeket, lehetőségeket és a veszélyeket foglalja magában.

Erősségek	Gyengeségek
• az önkormányzat érzékenysége a szociális problémák iránt • helyismerettel, szociális érzékenységgel és szakmai elhivatottsággal rendelkező szociális szakemberek • probléma felismerési képesség, megoldási szándék, a felmerülő problémák időbeli jelzése • sokszínű ellátórendszer • jó szakmai kapcsolat a szolgáltatók és az Önkormányzat között • a gondozottakkal történő együttműködés a mindennapok során rutinszerű és információs tartalommal töltött • szakmaközi egyeztetés havi rendszerességgel	• a szociális ellátórendszer finanszírozási elégtelensége • A fogyatékkal élők szállítása (támogató szolgáltatás) a személyi és tárgyi feltételek miatt korlátozott • Anyagi problémával küzdő családok magas száma • egyes ellátásoknál nincs elegendő szakember

• innovatív látásmód • a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztálya a szociális szféra partnere	
Lehetőségek	Veszélyek
• az ellátórendszer tudatos fejlesztése • folyamatos szakmai képzés és szupervízió lehetőségének biztosítása • más szolgáltatók bevonása a szociális szolgáltatásokba – feladatellátási szerződés kötése • az előírt szakmai létszám biztosítása munkahelyteremtést jelentene • a szolgáltatások fejlesztéséhez pályázati források igénybevétele • új módszerek, jó gyakorlatok megismerése más településekről, nemzetközi gyakorlatok • Szociális bentlakásos intézmény, átmenti ápolást-gondozást nyújtó intézmény létrehozásának vizsgálata, pályázatfigyelés	• saját források elégtelensége • a folyamatosan változó jogszabályi, pénzügyi környezet veszélyezteti a szolgáltatások stabilitását, a tervezést és a fejlesztést • a szociális intézmények kapacitásának kimerülése • leterheltség, megnövekedett adminisztráció • dolgozói fluktuáció • pályázati források szűkösen állnak rendelkezésre • családok szociális elmaradottsága, életvitele, értékrendje, gondolkodásmódja • Egyre több az önmagáról gondoskodni nem tudó, 24 órás felügyeletet igénylő személy

6. 2. Ellátórendszerrel kapcsolatos célok, fejlesztési irányok

A szociális ellátórendszerrel kapcsolatos célok:

- A Hajdúhadházon élők szociális biztonságának megteremtése.
- Helyi közösség fejlesztése, a lakosság öngondoskodásának megerősítése.
- Az intézményi szolgáltatások szintjének fenntartása, fejlesztése, az intézmények tárgyi és személyi feltételeinek javítása.
- Pályázati lehetőségek kihasználása
- A dolgozók továbbképzése, dolgozói fluktuáció csökkentése.

A fenti célok megvalósítása érdekében az önkormányzatnak az alábbi feladatokat és programokat kell megvalósítania:

- A hátrányos helyzetűek munkaerőpiacra való beilleszkedésének támogatása, az elmúlt években már jól működő közfoglalkoztatás további szervezése. A hátrányos helyzetű csoportok foglalkoztatási lehetőségeinek feltárása, koordinálása.
- A szociális ellátórendszer intézményeinek és az ellátásoknak a fejlesztése, a meglévő intézmények tárgyi és személyi feltételeinek javítása.
- Hiányzó ellátások megszervezésének megoldása érdekében más szolgáltatók bevonása
- Pályázatok figyelése, pályázati lehetőségek kihasználása.
- Dolgozók továbbképzésének biztosítása.

Az elkövetkezendő időszak célkitűzései

A Hajdúhadházi Mikrotérsgégi Szociális Gondozási Központ

A Hajdúhadházi Mikrotérsgégi Szociális Gondozási Központnál szükséges a személyi és tárgyi feltételek javítása. Az elkövetkezendő időszak feladatai között szerepel a prevenciós tevékenységek támogatása, az egészségvédelem, a deviáns magatartási formák kialakulásának megelőzése. Fel kell készülni a magasabb életkorral egyre gyakrabban előforduló demens betegek ellátására a nappali ellátás területén. Törekedni kell a szolgáltatások nyújtása során az innovatív módszerek munkafolyamatokba történő beépítésére. A célok elérése érdekében szükséges a pályázati lehetőségek felkutatása.

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ

Az elkövetkezendő időszakban a feladatokhoz igazodó tárgyi és személyi feltételek további javítása, csoportfoglalkozások indítása szükséges. Szükséges a szolgáltatást igénybe vevő kliensek szükségleteihez igazodva, projektek kidolgozása, új pályázati lehetőségek felkutatása.

A fenti célok megvalósításához az intézmények fejlesztési elképzeléseit és az önkormányzat által már kidolgozott intézkedési tervekben foglaltakat végre kell hajtani, ezek pénzügyi fedezetét meg kell találni, illetve a végrehajtást megfelelően ütemezni kell. Mindezekhez figyelembe kell venni a szociális és gyermekvédelmi törvényben, a szakmai rendeletekben foglalt előírásokat.

6. 3. Jövőbeni fejlesztési célok

Hajdúhadház Város Önkormányzata az **Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Hajdúhadházon III. ütem** TOP_PLUSZ-2.1.1-21.HB1-2022-00034 azonosító számú pályázat keretében a 2022. április 8. napján érkezett tájékoztatás szerint 289.997.991 Ft, összegű támogatást nyert. A pályázat keretében megvalósítandó cél a Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ, az Othello Borház, a Földi János Könyvtár, Emlékház, Hajdúhadházi Galéria, a Jókai utcai konyha, a Bocskai téri konyha és a Szilágyi Dániel utcai konyha épületeinek energetikai korszerűsítése.

Az Önkormányzat a **„Társadalmi együttműködés Hajdúhadházon”** című TOP-5.2.1-16-HB1-2020-00019 azonosító számú pályázat keretében 150.000.000 Ft összegű támogatást nyert el. A pályázat keretében az Önkormányzat a konzorciumi tagokkal együttműködve olyan tevékenységeket kíván megvalósítani, mint közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció (közösségfejlesztés), folyamatos szociális munka megteremtése, foglalkoztatás elősegítése: közösségi kert kialakítása, munkajogi tanácsadás, képzés, kora-gyermekkori, gyermekkori és formális oktatáson kívüli fejlesztés és oktatás fejlesztése, egészségfejlesztési programok, bűnmegelőzés, fiatal anyák klubja, jogi tanácsadás, pénzügyi tanácsadás.

Hajdúhadházi Város Önkormányzata a jövőben további fejlesztéseket, kapacitás bővítést tervez a Hajdúhadházi Városi Óvodában. Az Önkormányzat a **„Gyermeknevelést támogató humán infrastruktúra fejlesztése”** című, TOP-PLUSZ-3.3.1-21. kódszámú pályázatra vonatkozóan támogatási kérelmet nyújtott be a Hajdúhadházi Városi Óvoda Bercsényi utcai telephelyének két foglalkoztatóval, egyéni fejlesztő helyiségekkel, valamint a Hajdúhadház, Szilágyi Dániel u. 2-4. alatti székhelyének egy tornaszobával való bővítésére vonatkozóan. A pályázat jelenleg elbírálás alatt van.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 83/2022.(III.11.) határozatában úgy döntött, hogy a Helyi egészségügyi és szociális infrastruktúra fejlesztése című TOP Plusz-3.3.2-21 azonosítószerű felhívás keretében támogatási kérelmet nyújt be. A támogatási kérelem célja: **Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ Hajdúhadház Kossuth utca 11/a és Kazinczy u. 2. szám alatti telephelyeinek kiváltására irányuló ingatlan felújítása.** A támogatási kérelemmel érintett Hajdúhadház, Arany János utca 24. szám alatti ingatlan Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központ számára történő átalakítása, az intézmény által ellátott feladatokhoz szükséges eszköz és gépjármű beszerzés.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 85/2022.(III.11.) határozatában úgy döntött, hogy a Helyi gazdaságfejlesztés című TOP Plusz-1.1.1-21 azonosítószerű felhívás keretében támogatási kérelmet nyújt be **a közétkeztetés fejlesztésére, főzőkonyha és konyhai előkészítő építésére** (új építés). A támogatási kérelemmel érintett ingatlan: Hajdúhadház, Dr Földi J. 59/A. szám alatt található önkormányzati tulajdonú ingatlan. A támogatási kérelem célja főzőkonyha, konyhai előkészítő építése kapcsolódó eszköz beszerzéssel.

TOP-5.2.1-15 kódszámú, A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex program

Hajdúhadház Város Önkormányzat Képviselő-testülete a 150/2020.(X.08.) számú határozatában úgy határozott, hogy a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében kiírásra kerülő **TOP-5.2.1-15 kódszámú, A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex program** című kiírás keretein belül pályázatot nyújt be.

Akkor jogosult egy akcióterület támogatásra, amennyiben területén az elérhető legfrissebb adatszolgáltatás alapján (KSH által szolgáltatott 2011-es népszámlálási adatok) a fejlesztés középpontjában álló szegregátum/veszélyeztetett terület található és annak teljes területét magában foglalja az akcióterület.

A TOP-5.2.1-15 kódszámú, A társadalmi együttműködés erősítését szolgáló helyi szintű komplex program című kiírás célja elsősorban az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés uniós stratégiával és „Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014–2020-as fejlesztési időszakra” c. dokumentummal és a **TOP 4.3.1 intézkedésével (Leromlott városi területek rehabilitációja)** összhangban, azt kiegészítve a leszakadó és leszakadással veszélyeztetett városi területeken élők közösségi és egyéni szintű társadalmi integrációja. A tevékenységek eredményeként a hátrányos helyzetű emberek életlehetőségei javulnak, elérhetővé válnak a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást, iskolai felzárkózást, családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programok.

A programok az alábbi területeken valósulhatnak meg:

- szegregációval veszélyeztetett területek,
- szegregált területek.

Jelen felhívás keretében a támogatási kérelem benyújtására önállóan nem, kizárólag konzorciumi formában volt lehetőség.

A pályázat benyújtásra került 2020.04.30. napján, de a pályázat visszavonásra és újra beadásra került.

TOP-4.3.1-15. - Leromlott városi területek rehabilitációja

A pályázati felhívás célja az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés uniós stratégiával és „Magyarország Partnerségi Megállapodása a 2014–2020-as fejlesztési időszakra” c. dokumentummal összhangban **a leszakadó vagy leszakadással veszélyeztetett városrészekben koncentráltan**

megnyilvánuló társadalmi-fizikai-gazdasági problémák komplex módon való kezelése a területen élők társadalmi integrációjának elősegítése érdekében.

A beavatkozások alapját az érintett városrészek lakófunkciójának erősítése, meglévő funkcióinak bővítése, fejlesztése, szociális, közösségi és közterületi funkciók kialakítása képezi.

Integrált szociális jellegű rehabilitációt azokban a városrészekben kell megvalósítani, ahol a kedvezőtlen demográfiai helyzet, az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküliség magas szintje, az alacsony társadalmi státusz és az erősen leromlott környezet ezt indokolja.

A szociális városrehabilitációs programok alapvetően két típusú akcióterületre fókuszálhatnak:

- Szegregációval veszélyeztetett területek,
- Szegregált területek.

Azon települések esetében, amelyek területén szegregációval veszélyeztetett és szegregált terület is található, először a szegregált terület/területek rehabilitációját szükséges biztosítani. Ezt követően valósulhat meg a szegregációval veszélyeztetett területek rehabilitációja.

Az infrastrukturális beavatkozásokat a társadalmi hátrányok kompenzálását célzó szociális, oktatási, foglalkoztatási, egészségügyi, közösségfejlesztési, antidiszkriminációs és közbiztonsági programok egészítik ki, amelyeket a TOP-5.2.1 intézkedés (ESZA) finanszíroz.

Hajdúhadház Város Önkormányzata elkötelezett a település fejlesztése és az Integrált Településfejlesztési Stratégiában (megfogalmazott - a leszakadó városrészek fejlesztését, felzárkóztatását célzó - fejlesztések végrehajtásában.

A projekt célja

Hajdúhadház leromlott városrészének leszakadását okozó folyamatok megállítása, megfordítása, a terület státuszának emelése a telepszerű körülmények között élők életkörülményeinek javítása. Fontos célkitűzés az érintett városrészek elérhetőségének javítása, lakófunkciójának erősítése, meglévő funkcióinak bővítése, fejlesztése, szociális és közösségi funkciók kialakítása. Fejlesztések alapvető célja ennek megfelelően a szegregált területek, akcióterület bekapcsolása a város társadalmi, gazdasági vérkeringésébe, a TOP-5.2.1 pályázatban megvalósított soft tevékenységekkel, és az ehhez kapcsolódó infrastrukturális beruházásokkal. Hajdúhadház Város Önkormányzata az ITS-ban megnevezett két szociális városrehabilitációs akcióterület közül első körben, jelen pályázattal a déli szociális városrehabilitációs akcióterület komplex fejlesztését kívánja megvalósítani. Az ITS akcióterületi lehatárolásának módosítása jelenleg folyamatban van, a felhívás követelményeinek eleget téve legkésőbb az 1. mérőföldkö teljesítéséig a módosított ITS benyújtásra kerül. Csatoljuk a módosítás legfőbb tartalmi elemét képező akcióterület lehatárolását. A déli szociális városrehabilitációs akcióterületen belül kiemelten a nagyobb összefüggő területet alkotó 3. ill. 4. számú szegregátum került kijelölésre, amely a településen belül az egyik legnagyobb népességgel rendelkező szegregált terület. A fejlesztéssel érintett akcióterületi lakosság körében, ahol a KSH-s, valamint az önkormányzati adatok alapján a szegregátum található, igen magas a munkanélküliek, a segélyezettek száma, jellemző az alacsony iskolázottság az alacsony presztízsű foglalkoztatási csoportokban foglalkoztatottak száma pedig igen magas, mely indokoltá teszi az akcióterületen végrehajtani kívánt beavatkozásokat. A város ezen területek társadalmi, fizikai és gazdasági szempontból is leromlottnak mondható. Az akcióterületben szereplő szegregált terület lehatárolása a szegregációs mutató alapján történt, a település területén belül olyan területileg egybefüggő egység, amelyekre együttesen jellemző, hogy a szegregációs mutató határértékének megfelelnek. Az akcióterületen lévő 3. ill. 4. szegregátumban a terület lakónépességének száma 1034 fő. Az akcióterületen lévő 3. ill. 4. szegregátumban a „legfeljebb általános iskolai végzettséggel rendelkezők és munkajövedelemmel nem rendelkezők aránya az aktív korúakon (15-59 év) belül” mutató a KSH, 2011. évi népszámlálási adatok alapján meghaladja a 35%-ot, A projekt keretében az alábbi fejlesztések valósulnak meg: A projekt keretében a Pályázati Felhívás önállóan támogatható tevékenységek 3.1.1.I/ b) pontjának megfelelően a 4.sz. szegregált területen ingatlanvásárlás (Homok u. 23.), és ennek a felújítása szociális

bérlakásként. A 4. szegregált területen 10 db szociális bérlakás komplex felújítása valósul meg az Irinyi utca 19-37. címen. A szegregátumon kívül, de az akcióterületen belül a Pályázati felhívás 3.1.1.II/a pontjának megfelelően 1 db önkormányzati bérlakás felújítása/kialakítása, illetve a bútorzat beszerzése történik a Bercsényi utca 39. szám alatt, amely szolgálati lakásként fog funkcionálni. A Pályázati Felhívás Önállóan támogatható tevékenységek közül az előbbi Lakófunkciót erősítő tevékenységek eredményeként a szociális bérlakások az önkormányzat kizárólagos tulajdonában állnak. Kötelezően megvalósítandó, önállóan nem támogatható tevékenységek közül az akadálymentesítés a Bercsényi u. 13. sz. alatti közösségi célokat szolgáló épület esetében megvalósításra kerül, illetve a felújított épületek energiahatékonysága javul és a nyilvánosság is biztosítva lesz. Az önállóan nem támogatható tevékenységek közül az alábbiakat tartalmazza a projekt: A közbiztonsági funkció javítása céljából a közterületeken térfigyelő kamerarendszer kerül kiépítésre. A foglalkoztatást elősegítő funkciók kiépítése során közösségi kert kerül kialakításra, illetve az akcióterületen élő hátrányos helyzetű lakosság számára a közösségi munka világába való visszatérést segítő funkciókat (oktatási, tanácsadói stb.) ellátó épület kerül felújításra, kialakításra a Bercsényi utca 13. szám alatt az akcióterületen belül. Az egyéb kapcsolódó fejlesztések közül az Önkormányzat 7 db önkormányzati utat kíván szilárd burkolattal ellátni (Lehel utca, Erzsébet utca, Sugár utca, Irinyi utca, Jászai Mari utca, Szabó Gábor utca, Károlyi Mihály utca) ezáltal az akcióterületre jellemző elmaradott úthálózat is fejlesztésre kerül. A támogatást igénylő által beadott kérelem teljes mértékben megfelel a felhívás 3.4 pontjában előírt feltételek teljesülésének. A Felhívás 5.7. pontjában szereplő korlátok betartásával került megtervezésre a projekt költségvetése. A projekt keretében létrehozott, felújított épületek fenntartásának forrása, a fenntartó önkormányzat költségvetéséből biztosított.

Fentiek alapján Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 152/2020. (X.08.) HÖ. számú határozatában úgy határozott, hogy a TOP-4.3.1-16. pályázat keretében pályázatot nyújt be szociális bérlakások felújítására. A benyújtott pályázat támogató döntésben részesült.

Az Önkormányzat a TOP-4.3.1-es konstrukció keretében pályázatot nyújtott be, mely támogató döntésben részesült. A pályázathoz kapcsolódóan az Önkormányzat a TOP-5.2.1-15. kódszámú felhívás keretében valósítja meg a fejlesztéshez kapcsolódó soft elemeket.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 205/2022.(IX.22.) határozatában úgy döntött, hogy a **TOP_Plusz-3.1.2-21 kódszámú, „Szociális célú városrehabilitáció (ESZA+)” elnevezésű című kiírás** keretében konzorciumi formában pályázatot nyújt be. Hajdúhadházi Család és Gyermekjóléti Központ konzorciumi tag részvételével. A tevékenységek eredményeként a hátrányos helyzetű emberek életlehetőségei javulnak, elérhetővé válnak a foglalkoztatást, társadalmi integrációt, közösségfejlesztést, oktatást, iskolai felzárkózást, családsegítést, gyermekjóléti szolgáltatást, életvezetési tanácsadást, egyéni fejlesztést és szociális munkát biztosító programok.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 203/2022.(IX.22.) határozatában úgy döntött, hogy a **TOP_Plusz-1.2.2-21 kódszámú, „Szociális célú városrehabilitáció (ERFA)” elnevezésű című kiírás** keretében konzorciumi formában pályázatot nyújt be. Támogatási kérelem tárgya Hajdúhadház lakóingatlanok kialakítása, Hajdúhadház településen gyalogosforgalmi járda építése.

VII. További várható eredmények és a megvalósítás nehézségei

A szolgáltatástervezési koncepció gyakorlati megvalósítása a szociális szolgáltatások mennyiségének és minőségének, a szolgáltatások sokszínűségének fejlődését eredményezi. A koncepció célja hozzásegíteni az embereket az egészséges, értékes minőségi élethez, a jóléthez.

A különböző gondozási formák egymásra épülése, a szervezeti struktúrák összehangolása az erőforrások optimális kihasználását és a hiányok pótlását teszik lehetővé.

A szolgáltatástervezési koncepció megalkotása és felülvizsgálata fontos annak érdekében is, hogy a különböző szolgáltatások fejlesztése, a legjobb szolgáltatás nyújtása az ellátást igénylők megelégedésére, a magas színvonalú szakmai munka végzése pedig átgondolt és megalapozott költségvetés tervezésére épüljön.

A koncepció végrehajtása olyan mértékű finanszírozást igényel, melyet sem a szolgáltatást nyújtó intézmények, sem a fenntartó önréből nem képes biztosítani, ezért szükség van az összes lehetséges pályázati erőforrás kihasználására, a feladatok ésszerű gazdálkodás mellett történő elvégzésére, és a társadalmi szervezetek támogatására az ellátásban.

A szolgáltatástervezési koncepció végrehajtása – a költségvetési lehetőségek függvényében – tovább folytatódik, de a szociális szolgáltatást nyújtó intézményeknek, a fenntartóknak, valamint az önkormányzat által létrehozott Helyi Szociálpolitikai Kerekasztalnak lehetősége és egyben kötelessége a végrehajtás folyamatát értékelni, annak érdekében, hogy a megvalósítás mindig a változó szociális szükségletekhez igazodjon.

VIII. Összegzés

Megállapítható, hogy Hajdúhadház Város Önkormányzata a szociális ellátásáról, szociális alapszolgáltatásokról megfelelően gondoskodik. Az önkormányzat és az intézmények között szoros az együttműködés, folyamatos az információcsere.

A Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció legutóbbi felülvizsgálatát követően az ellátórendszerben igen jelentős változások következtek be. A szociális ellátórendszer átalakítása, szociális tárgyú jogszabályok módosítása napjainkban is folytatódik. A szociális jogszabályok változásai új kihívásokat jelentenek a fenntartók és az intézmények számára.

Az elmúlt évek intézményi/infrastrukturális beruházásai érintették az általános iskolákat, az egészségügyi intézmények bővültek és korszerűsödtek, a szociális és gyermekvédelmi feladatokat ellátó intézmények is megújultak.

A korábbi Szociális Szolgáltatástervezési Koncepció megalkotásakor Hajdúhadházon nem volt elérhető a nappali melegedő. Hajdúhadház Város Önkormányzata kötelező önkormányzati feladatának biztosítására a Debrecen-Nagytemplomi Református Egyházközséggel, mint fenntartóval a hajléktalan személyek nappali ellátására - 2021. november 1. napjától határozatlan időre - feladatellátási szerződést kötött. A feladatellátás helye: a DNRE Nyitott Ajtó Szociális Központ telephelye, a „Reménysugár” Hajléktalanok Nappali Melegedője (Debrecen, Péterfia utca 40. szám) alatt található. Az ellátást igénybe venni kívánó, Hajdúhadház Város közigazgatási területén élő hajléktalan személyek feladatellátási helyre történő eljuttatása az Önkormányzat feladatát képezi.

Hajdúhadház Város Önkormányzata a szociálisan rászoruló személyek új lakás vásárlásának, valamint új lakás építésének elősegítése érdekében 2022. július 1. napjától új támogatási formaként bevezette az otthonteremtési támogatás helyi támogatását.

Összegezve a fentieket megállapítható, hogy az Szt-ben előírt kötelezettség teljesítését kell a fejlesztés prioritásként kezelni, olyan megoldással, mely az Önkormányzat gazdasági lehetőségéhez a leginkább közel áll és a legkevesebb saját erőt igényli. A fejlesztés megvalósításának összehangolása szükséges ahhoz, hogy az egyes ellátási formák ne egymástól függetlenül jöjjenek létre, hanem az egyes ellátotti csoportokhoz igazodóan, rendszerjellegű struktúra épüljön ki.

A fejlesztés következő lépése a feltárt igények és lehetőségek összhangjának megteremtése, a szolgáltatások körének szélesítése. A szolgáltatások minőségi fejlesztését folyamatosan alkalmazni

kell ahhoz, hogy az ellátások színvonala az egyes fejlesztések megvalósulásával párhuzamosan emelkedjék. Szükséges a rendelkezésre álló ellátási formák minél szélesebb körű megismertetése a lakossággal, az igények felmérése. Fontos, hogy az érintettek korrekt információval rendelkezzenek a szociális szolgáltatásokról, azok tartalmáról, a jogosultsági feltételekről és a hozzáférési lehetőségekről. A jogszabályi változásokat és pályázati lehetőségeket kihasználva élni kell minden olyan lehetőséggel, mely a szociális ellátások és szolgáltatások alanyainak életminőségét javítja. A fentiek megvalósulása növelné a Hajdúhadházon élők szociális biztonságát.

Hajdúhadház, 2022. november ...

Csáfordi Dénes
polgármester

Az intézményekkel történt együttműködés és az intézményi adatszolgáltatások adatai alapján összeállította:

Dr. Tóth Judit
hatósági irodavezető